

Rapport

Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m.

– del av ESV:s underlag till årsredovisning
för staten 2022



EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2023-03-22

Dnr: 2023-02773

ESV-nr: ESV 2023:15

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Lena Malmqvist

Förord

Ekonomistyrningsverket (ESV) överlämnar årligen underlag till årsredovisning för staten till regeringen i enlighet med 2 § förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. Enligt 3 § består Ekonomistyrningsverkets underlag av sex olika delar, varav denna rapport innehåller tre:

- en resultaträkning, balansräkning, finansieringsanalys och noter
- en redovisning av utveckling av statskulden
- en resultaträkning och balansräkning avseende EU-medel samt en kassamässig redovisning av anslag och inkomstitlar avseende in- och utbetalningar till och från Europeiska unionen.

Denna rapport innehåller även, mot bakgrund av 23 § förordningen om underlag för årsredovisning för staten, en förteckning över de myndigheter som ingår i den statliga redovisningsorganisationen och därmed i de konsoliderade finansiella dokumenten samt en ordlista.

I en annan rapport lämnar ESV samtidigt de återstående tre delarna av underlaget till statens årsredovisning, i enlighet med förordningen. Det är en uppföljning av utfallet av utgiftstaket för staten, uppgifter om utfallet på budgetens inkomstitlar och anslag samt av statens lånebehov och slutligen en redovisning av hur bemyndiganden utnyttjas.

Rapporten Statens resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys m.m. har utarbetats av experterna Curt Johansson och Anne-Marie Ögren, utredarna Bethlehem Adnew, Christina Bergström, Cecilia Carlson, Anna Castwall, Joulia Cerón, Leticia Velasquez Diaz, Susanne Holmer, Ingemar Härneskog, Kicki Idegran, Vanesa Cova Indriago, Katarina Johansson, Matts Karlson, Mikael Lindvall, Lars Nordkvist, Johan Svensson och Kayan Yau.

Den slutliga rapporten som baseras på den senaste prognosen av utfallet för skatter överlämnas härmed till regeringen.

Stockholm
2023-03-22

Clas Olsson
Generaldirektör

Lena Malmqvist
Chef Statsredovisningen

Innehåll

1	Sammanfattning.....	5
2	Inledning.....	6
2.1	Olika avgränsningar av staten.....	7
2.2	Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten.....	7
3	Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.....	8
3.1	Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning.....	8
3.2	Redovisningsprinciper för statens budget.....	20
3.3	Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget.....	21
3.4	Tilläggsupplysningar.....	22
4	Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys.....	24
4.1	Resultaträkning.....	24
4.2	Balansräkning.....	28
4.3	Finansieringsanalys.....	32
5	Noter.....	36
5.1	Noter till resultaträkningen.....	36
5.2	Noter till balansräkningen.....	70
5.3	Noter till finansieringsanalyser.....	114
6	Utveckling av statsskulden.....	119
6.1	Definition av statsskulden.....	119
6.2	Statsskuldens fördelning och löptid.....	120
6.3	Statsskuldens kostnader.....	124
7	Resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning avseende EU medel.....	126
7.1	Omfattningen av regeringens nationella intygande.....	126
7.2	Redovisning av samtliga EU-medel.....	129
7.2.1	Avgiften till EU.....	129
7.2.2	Redovisningen i och vid sidan om statens budget.....	130
7.2.3	Redovisning i resultaträkningen.....	131
7.3	Räkenskapssammanställning av EU-medel.....	131
7.3.1	Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen.....	132
7.3.2	Resultaträkning.....	132
7.3.3	Balansräkning.....	134
7.3.4	Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning.....	135
7.4	Uppskattad felnivå i EU programmen 2017–2022.....	137

Bilagor

Bilaga 1	Ordlista
Bilaga 2	Statliga myndigheter

1 Sammanfattning

Statens konsoliderade resultaträkning visar ett överskott om 27 miljarder kronor. Det är en minskning med 63 miljarder kronor jämfört med 2021 då överskottet var hela 90 miljarder kronor.

Skatteintäkterna, som utgör 91 procent av statens intäkter, uppgick till 1 599 miljarder kronor, en ökning med 94 miljarder kronor. Det är en ökning med 6 procent jämfört med föregående år att jämföra med ökningstakten 2021 som då var 13 procent.

Transfereringarna, vilka utgör 77 procent av statens kostnader, ökade med 22 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgick till 1 353 miljarder kronor. Transfereringar till hushåll ökade medan transfereringar till företag, kommuner och utlandet minskade.

Kostnader för statens egen verksamhet, 20 procent av statens totala kostnader, uppgick till 356 miljarder kronor, en ökning med 41 miljarder kronor.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag minskade kraftigt med 78 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgick till 20 miljarder kronor.

Nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader ökade kraftigt medan statens finansiella intäkter minskade något. Statens finansiella netto uppgick till -41 miljarder kronor, en nettominskning med 47 miljarder kronor.

Nettoförmögenheten, *i statens konsoliderade balansräkning*, uppgick vid årets slut till 113 miljarder kronor, en minskning med 4 miljarder kronor jämfört med 2021.

Statens konsoliderade statsskuld fortsatte att minska och uppgick vid årets slut till 1 031 miljarder kronor, en minskning med 114 miljarder kronor. Det är den lägsta statsskulden som redovisats sedan 1993/94 då det blev möjligt att konsolidera och sammanställa en årsredovisning med resultat- och balansräkning för staten.

2 Inledning

Regeringen ska varje år senast den 15 april året efter budgetåret lämna en årsredovisning för staten till riksdagen.

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ekonomistyrningsverket (ESV) lämnar varje år sedan 1993/94 underlag till årsredovisning för staten till regeringen. Denna skrivelse innehåller underlag till i budgetlagen nämnda resultat- och balansräkning samt finansieringsanalys. Utöver dessa finansiella dokument innehåller underlaget en redovisning av utvecklingen av statskulden, en resultaträkning, en balansräkning och en kassamässig redovisning av EU-medel i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

ESV lämnar samtidigt underlag till andra delar av årsredovisningen, främst redovisningen av det slutliga utfallet för statens budget, i en annan skrivelse till regeringen.

Hur staten ska avgränsas i den konsoliderade resultat- och balansräkningen framgår i grunden av budgetlagen och har preciserats i förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten. Den konsoliderade redovisningen i årsredovisningen omfattar myndigheterna, inklusive affärsverken, under riksdagen och regeringen. Dessutom ingår Riksbankens grundfond som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna ingår dock inte. Inte heller ingår premiepensions-systemets tillgångar och skulder med dess avkastning i konsolideringen.

Redovisningen omfattar all verksamhet i de ingående organisationerna oavsett finansiering och baseras på information som de statliga myndigheterna och affärsverken lämnar till statsredovisningen och information som presenteras i myndigheternas årsredovisningar. I fall där informationen inte varit tillräcklig har kompletterande information inhämtats. Underlaget har kompletterats med ekonomiska händelser som inte har redovisats av myndigheterna, framför allt beräkningar av skatteintäkter som ännu inte har debiterats.

Redovisningen utgår från vedertagna redovisnings- och värderingsprinciper som i så stor utsträckning som möjligt hålls oförändrade över tiden. En utveckling av den statliga redovisningen sker dock fortlöpande. Gällande principer och förutsättningar beskrivs i avsnitt 3. Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Resultaträkningen ger underlag för bedömning av statens samlade inflöde och förbrukning av resurser. Värdet av statens tillgångar och skulder per den 31 december 2022 redovisas i balansräkningen. Finansieringsanalysen visar statens betalningsflöden. I skrivelsen jämförs utfallet för 2022 i resultat- och balansräkning, finansieringsanalys och noter med utfallet för 2021.

2.1 Olika avgränsningar av staten

Statens ekonomiska utfall redovisas utifrån olika utgångspunkter beroende på att informationen har olika syften. Avgränsningen av staten kan därmed variera. Ett annat skäl till skillnader mellan olika redovisningar är att olika principer tillämpas i räkenskaperna och i statens budget. Beroende på utgångspunkt kan en enskild ekonomisk händelse få delvis olika konsekvenser och utfallet kan därmed skilja sig åt mellan redovisningarna.

Informationen om det ekonomiska utfallet i staten utgör även underlag för nationalräkenskaperna, som är en statistisk sammanställning i kontoform över den samlade svenska ekonomin. Nationalräkenskapernas avgränsning av staten utgår från definitioner etc. som följer rekommendationer från FN samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i Europeiska unionen. Nationalräkenskapernas avgränsning skiljer sig från årsredovisningen bl.a. genom att affärsverken, förutom deras anslagsfinansierade verksamhet, inte ingår i staten.

2.2 Kvalitetsgranskning av årsredovisningen för staten

En granskning av kvaliteten i årsredovisningen för staten sker dels genom Riksrevisionens årliga revision av myndigheterna och deras årsredovisningar, vilka ligger till grund för resultat- och balansräkningen, finansieringsanalysen samt utfallet för statens budget, dels myndighetsledningarnas intygande om att myndighetens årsredovisning ger en rättvisande bild.

En kvalitetskontroll sker även genom etablerade kvalitetssäkringsrutiner och arbetsprocesser i samband med Ekonomistyrningsverkets konsolideringsarbete och genom Finansdepartementets arbete med att producera skrivelsen. Kvalitetssäkringen innefattar bl.a. kontroller av att myndigheternas rapporterade finansiella information överensstämmer med deras respektive årsredovisningar, formella kontroller, motpartsavstämning av mellanhavanden mellan myndigheter, rimlighetskontroller och analys av poster samt dokumenterade metoder för de beräkningar och förutsättningar som gäller för konsolideringsarbetet.

3 Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar

Årsredovisningen för staten upprättas enligt bestämmelserna i 10 kap. budgetlagen (2011:203) och grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar. Dessa upprättas enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

3.1 Redovisningsprinciper, resultat- och balansräkning

Räkenskapsåret är kalenderåret. Kostnader och intäkter redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. när den ekonomiska händelsen inträffar, oavsett när betalning sker.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt reglerna i 10 kap. 9 och 10 §§ budgetlagen och de mer detaljerade reglerna i 13–15 §§ förordningen (2011:231) om underlag för årsredovisning för staten.

Budgetlagen och förordningen om årsredovisning och budgetunderlag reglerar grundläggande redovisningsprinciper. Dessa utgör, tillsammans med den praxis som utvecklats i årsredovisningen för staten och de praktiska ställningstaganden som varit nödvändiga vid upprättandet, de tillämpade redovisningsprinciperna. Denna praxis består av de metoder som anges nedan under rubrikerna Värderingsprinciper, Omklassificeringar av poster och Kommentarer till särskilda poster, om metoderna inte har bedömts vara oväsentliga.

Ibland redovisas nya företeelser i årsredovisningen för staten, för vilka inomstatlig reglering eller praxis ännu inte utvecklats. Då hämtas vägledning från principer som framgår av internationella redovisningsstandarder för offentlig sektor respektive principer som tillämpas i den privata eller kommunala sektorn. Flera företeelser är dock specifika för statlig verksamhet i Sverige eller så saknas vägledning i internationella standarder och ställning måste därför tas i enskilda fall.

Årsredovisningen för staten upprättas med de statliga myndigheternas årsredovisningar som grund och med information som rapporterats särskilt till statsredovisningen. Principerna för att värdera och klassificera intäkter och kostnader samt tillgångar och skulder utgår därför från bestämmelserna i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Undantag kan emellertid finnas om en myndighet har medgetts undantag från dessa regler och för sådana fall där särskilda principer tillämpas på den konsoliderade nivån.

Avgränsningar av redovisningsenheten

Resultat- och balansräkningen samt finansieringsanalysen omfattar statens samtliga intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som påverkar statens nettoupplåning. Riksbankens grundfond ses i detta sammanhang som en tillgång hos staten.

Intäkter och kostnader, tillgångar och skulder samt betalningar som redovisas av Riksbanken och AP-fonderna omfattas inte av resultat- och balansräkningen eller finansieringsanalysen. Inte heller ingår premiepensionssystemets tillgångar och skulder med dess avkastning.

Budgetlagens bestämmelser avseende detta har preciserats i förordningen om underlag för årsredovisning för staten. För premiepensionsmedlen gäller det särskilda egendomsskyddet enligt 2 kap. 15 § regeringsformen och de är därmed inte statens medel. Att ta in dem i statens balansräkning skulle medföra att redovisningen inte gav en rättvisande bild. Riksbanken anses vara ett eget rättssubjekt med egna tillgångar och skulder och ska därför inte omfattas av statens resultat- och balansräkning. AP-fonderna, utöver den del som tillhör premiepensionssystemet, undantas dels eftersom ålderspensionssystemet bör hanteras på ett enhetligt sätt, dels eftersom de följer ett annat regelverk för redovisningen än övriga myndigheter, vilket skulle göra det alltför omständligt att konsolidera dem.

Konsolidering

Redovisningen är en konsolidering av årsredovisningarna hos myndigheterna under riksdagen och regeringen, med angivna undantag. Konsolidering innebär att myndigheternas resultat- och balansräkningar slås samman efter det att interna mellanhavanden i form av fordringar, skulder, intäkter och kostnader mellan myndigheterna eliminerats. I konsolideringsarbetet ingår även andra moment som påverkar årsredovisningen som helhet. Finansieringsanalysen upprättas därefter med den konsoliderade resultat- och balansräkningen som underlag.

En förteckning över vilka organisationer som ingår i den konsoliderade resultat- och balansräkningen och finansieringsanalysen finns i bilagan Statliga myndigheter.

Gemensam brytdag

Den 5 januari gäller som gemensam brytdag för myndigheternas räkenskaper. Det är den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör räkenskapsperioden avslutas. Den gemensamma brytdagen är i första hand till för att det ska vara möjligt att stämma av mellanhavanden mellan myndigheter, men den påverkar även externa kundfordringar, leverantörsskulder och periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Myndigheterna tillämpar normalt generella värderingsprinciper i enlighet med förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Det finns myndigheter som på grund av verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker från de generella värderingsprinciperna. Sådana avvikelser förekommer dock i liten omfattning och bedöms därför inte ha någon väsentlig påverkan på årsredovisningen för staten.

Skatter

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det år intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår beslutas först i efterhand, är utfallet från den årliga beskattningen inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på bedömningar av förväntat beskattningsutfall och förväntade inbetalningar.

Metoden för att beräkna periodiserade skatter bygger på modeller för olika skatteslag. Denna beräkningsmetod ger bättre information om skatterna för året än löpande skatteinbetalningar, eftersom den beaktar den makroekonomiska utvecklingen och förändringar i skattereglerna redan under det aktuella året och inte först när betalning görs.

Skatteverket och andra berörda myndigheter redovisar löpande debiterade och betalda skatter. Skatterna kan delas in i två huvudkategorier. Den första huvudkategorin är skatter som hänförs till rätt månad eller kvartal i nära anslutning till inbetalningen eller deklARATIONEN, vilket gäller för mervärdesskatt, socialavgifter och de flesta punktskatter. Den andra huvudkategorin är skatter som beslutas vid den årliga beskattningen men där den löpande debiteringen under året kan avse olika beskattningsår. Det gäller t.ex. hushållens och företagets inkomstskatter inklusive skattereduktioner.

När uppgifterna för årsredovisningen för staten för ett visst år tas fram, finns ett i det närmaste korrekt slutligt utfall för många av de skatter som redovisas månads- eller kvartalsvis. För framför allt hushållens och företagets inkomstskatter som beslutas årsvis bygger det redovisade utfallet däremot på en bedömning som grundas på kontrolluppgifter, redovisade preliminärskatter, den ekonomiska utvecklingen, utvecklingen på aktie- och fastighetsmarknaden och annan information.

Utifrån informationen prognostiseras de intäkter som slutligt kommer att betalas in för året. Prognosen ligger till grund för att beräkna den redovisade intäkten.

Resultaträkningens skatteintäkter skiljer sig från de periodiserade skatterna i statens budget för det aktuella året på några punkter. Skillnaden mellan fjolårets beräknade periodiserade skatt och det utfall som nu finns tillgängligt hänförs i resultaträkningen till det senaste året, medan det periodiserade utfallet per år revideras i budgetens utfall.

För varje skatteslag redovisas dock den senaste beräkningen i not till resultaträkningen. En annan skillnad är att avgifterna till ålderspensionssystemet och premiepensionssystemet läggs till, eftersom dessa avgifter ingår i skatterna såsom de avgränsas i resultaträkningen. Kommunala utjämnings- och inkomstutjämningsavgifter tillförs som följd av principen att bruttoredovisa dessa i årsredovisningen för staten. Slutligen avgår de elimineringsåtgärder av skatt från myndigheter som görs i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

I not 1 Skatteintäkter, redovisas skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Transfereringar

Transfereringar redovisas enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. det år som kostnaden hänförs till. I de flesta fall anses kostnaden sammanfalla med utbetalningen. Utgiften periodiseras när den tydligt går att hänföra till ett visst år.

Anläggningstillgångar och avskrivningstider

Anläggningstillgångar (med undantag för vissa finansiella instrument, se nedan) värderas till sitt anskaffningsvärde, med avdrag för av- och nedskrivningar. För materiella och immateriella anläggningstillgångar gäller som huvudregel att endast tillgångar med en förväntad ekonomisk livslängd på lägst tre år, tas upp som anläggningstillgångar.

Avskrivningstiderna varierar mellan olika myndigheter eftersom de anpassas till den förväntade nyttjandeperioden för respektive tillgång. Om skillnaden i förbrukning av betydande komponenter hos en anläggningstillgång är väsentlig, delas tillgången upp på dessa och avskrivning görs för varje komponent för sig.

Myndigheterna tillämpar vanligen 3–5 års avskrivningstid. För byggnader och större anläggningar tillämpas längre avskrivningstid eller komponentavskrivning med hänsyn till myndighetens verksamhet. Även för tillgångsslagen väganläggningar, järnvägsanläggningar och beredskapstillgångar, tillämpas längre avskrivningstider eller komponentavskrivning.

Avskrivningstider tillämpas inom följande intervall:

Tabell 3.1 Avskrivningstider

Anläggningstillgång	Avskrivningstid
Immateriella anläggningstillgångar	3-5 år
Statliga väganläggningar	10-95 år
Statliga järnvägsanläggningar	25-110 år
Byggnader	10-50 år, för vissa komponenter 75 år. En myndighet har upp till 150 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3-25 år
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	3-5 år
Beredskapstillgångar, stridsfordon, fartyg, flygplan och helikoptrar	15-25 år
Beredskapstillgångar, modifiering av materiel	10 år
Beredskapstillgångar, övriga beredskapsinventarier	3-10 år
Beredskapsinventarier, beredskapsvaror	Ingen, omsätts normalt i löpande verksamhet

Finansiella garantiavtal

Finansiella garantiavtal redovisas när garantiåtagandet uppstår, dvs. vid den tidpunkt när ansvaret för garantin har inträtt och de finansiella villkoren kan fastställas.

När myndigheterna tar ut garantiavgifter för förväntade förluster redovisas initialt både en tillgång och en avsättning för garantin som uppgår till samma belopp. Avsättningar för garantier delas upp i tre olika kategorier, risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker och oreglerade skador.

Förändring av avsättningar för garantier och garantifordringar under garantins löptid redovisas under not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar. Kostnader för skadeersättningar redovisar myndigheterna när ett infriande av en garanti är befarat eller konstaterat. Kostnaderna för skadeersättningar minskas med återvinningarna för att på så sätt visa statens faktiska kostnader för skador som uppkommer i garantiverksamheten.

Värdering av aktier och andelar i hel- och delägda företag

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Förenklad substansvärdering innebär att tillgångarnas bokförda värde reduceras med skuldernas bokförda värde. Substansvärdet blir därmed detsamma som företagets bokförda egna kapital enligt balansräkningens ekvation.

Finansiella instrument och utlåning

Finansiella instrument som primärt innehas för att generera avkastning eller värdestegringar värderas till verkligt värde. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller eget kapital-instrument hos en annan part. Det verkliga värdet bestäms på grundval av instrumentets marknadsvärde.

Finansiella instrument som innehas till förfall eller används för valuta- eller prissäkring värderas dock inte till marknadsvärde. Räntebärande värdepapper (obligationer och utlåning m.m.) tas upp till upplupet anskaffningsvärde. Lånefordringar redovisas under balansposten Utlåning och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Ränta som inte betalas av låntagare under året ökar statens lånefordringar (räntan kapitaliseras).

Se vidare Statsskulden samt CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar, under rubriken Kommentarer till särskilda poster längre ned i kapitlet.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till nettoförsäljningsvärdet om detta är lägre än anskaffningsvärdet. Om en omsättningstillgång inte innehas för att ge ekonomiska fördelar används återanskaffningsvärdet i stället för nettoförsäljningsvärdet.

Värdering av ansvarsförbindelser

Inom linjen i balansräkningen redovisar myndigheter de ansvarsförbindelser de har. Bedömningen av belopp för ansvarsförbindelser kan vara mycket svår och i not till ansvarsförbindelserna beskriver myndigheterna hur stora svårigheterna är. I många fall anger man ett beloppintervall inom vilket man bedömer att ansvarsförbindelsen ligger. I årsredovisningen för staten tillämpas försiktighetsprincipen för värdering av beloppet vilket betyder att det alltid är det högsta värdet som tas upp som ansvarsförbindelse.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i årsredovisningen för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till omklassificeringen är att transaktionerna ur statens perspektiv har en annan innebörd än för den enskilda myndigheten. De fall som bedömts påverka årsredovisningen för staten i väsentlig mening beskrivs nedan.

Kostnaderna för tjänstepensioner till statligt anställda redovisas i statens resultaträkning bland personalkostnader, medan Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar kostnaderna för tjänstepensionsrörelsen i ett eget avsnitt i resultaträkningen (se vidare nedan under rubriken Statens tjänstepensionsåtagande redovisas på ett enhetligt sätt).

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk läggs samman med militära beredskapstillgångar, till den del det gäller arbeten för Försvarmaktens räkning.

För myndigheter med en uppställningsform för balans- och resultaträkning som avviker från den generellt föreskrivna, hänförs respektive post i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten såsom de hade gjort om myndigheten i fråga hade följt de generella uppställningsformerna. Det gäller främst Exportkreditnämnden, affärsverken, SPV och Statens fastighetsverk. Vanligen görs det direkt genom de inrapporteringskoder som används vid rapportering till statsredovisningen.

Ett antal intäktsposter klassificeras om med utgångspunkten att posten Skatteintäkter avgränsas i grunden i enlighet med den definition av skatter som gäller i statens budget och i nationalräkenskaperna. Vissa skillnader som rör avgränsning och periodisering berörs ovan i avsnittet Skatter. Intäkterna redovisas som Skatteintäkter i den konsoliderade resultaträkningen, men i flera fall redovisar berörda myndigheter intäkterna på annat sätt, exempelvis som medel för finansiering av bidrag – intäkt av bidrag – eller finansiell intäkt. Det kan även vara fråga om medel som ingen myndighet tar upp, men som tas upp i modellen för periodiserade skatteintäkter i årsredovisningen för staten.

Finansiella korrigeringar som rör EU-medel redovisas vanligen som kostnader i myndighetens resultaträkning (främst Statens jordbruksverk), eftersom de redovisas som utgifter på anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen omklassificeras de finansiella korrigeringarna i stället till intäktsreduktioner, eftersom de är återbetalningar av eller avdrag på erhållna bidrag från EU.

Ändrade redovisningsprinciper m.m.

Fortsatt arbete med metoden för skattefordringar

Under året har ett fortsatt utvecklingsarbete bedrivits rörande metoderna för periodisering i resultaträkningen och beräkning av upplupna och förutbetalda skatteintäkter i balansräkningen.

Regeringen beslutade den 22 december 2022 om en förordning (2022:1872) om högkostnadsskydd för elkunder som är konsumenter. I årsredovisningen för staten redovisas för 2022 ett lämnat bidrag till hushåll på 17,5 miljarder kronor, (not 4) och ett motsvarande belopp redovisas som skatt, (not 1), såsom det även hanteras i nationalräkenskaperna. Flaskhalsintäkter påverkar nettoutlåningen i statens budget. Se vidare Kommentarer till särskilda poster nedan samt tabellen Förklaringsposter i rapporten Utfallet för statens budget 2022, som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och statens resultat- och balansräkning.

Den periodisering som Lantmäteriet gör av stämpelskatt beaktas från och med 2022 i resultat- och balansräkningen i årsredovisningen för staten. Lantmäteriet har under året utvecklat en modell för att beräkna detta periodiserade utfall. Posten ingår i utfallet av Skatteintäkter i årsredovisningen för staten, not 1 i resultaträkningen samt som upplupna skatter, not 38 i balansräkningen. I statens budget och i nationalräkenskaperna hanteras stämpelskatten däremot kassamässigt. Se även tabell 5.25 Förklaringsposter i rapporten Utfallet för statens budget 2022, som visar skillnaden för skatteintäkterna mellan statens budget och statens resultat- och balansräkning.

Ändrade redovisningsprinciper hos vissa myndigheter

Utöver ändringar i principerna för årsredovisningen för staten som sådan, förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten i mindre omfattning. I de fall en myndighet har ändrat jämförelsetal eller gett motsvarande upplysningar, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten om inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett det möjligt att ändra i sin årsredovisning eller lämna kompletterande information har inte heller jämförelsetalen i årsredovisningen för staten ändrats.

För specifikationer i noter förekommer förändringar mellan delbelopp inom noterna i årsredovisningen för staten. De kan bero på omorganisationer av verksamhet, att ny information tillkommit eller andra korrigeringar.

Exportkreditnämnden har tagit fram nya redovisningsprinciper för att periodisera den administrativa delen av garantiavgiften. I resultaträkningen påverkas förändring av avsättningar för ej intjänade administrativa intäkter, övriga ränteintäkter och orealiserade kursförluster. I balansräkningen påverkas periodens resultat, avsättning för ej intjänade administrativa avgifter och övriga fordringar. Jämförelsetal för 2021 har räknats om och påverkar föregående års resultat negativt med 172 miljoner kronor.

Kriminalvården har ändrat redovisningsprincip för datorer. Dessa har tidigare kostnadsförts men för att få en jämnare kostnadsfördelning har en förändring skett från 2022. I samband med att gränsen för anskaffningsvärdet vid tillgångsredovisning av anläggningstillgångar höjdes med 5 000 kronor till lägst 25 000 kronor från 2022 gjordes även ett undantag för viss datorutrustning som ska definieras som anläggningstillgångar oavsett anskaffningsvärde med en avskrivningstid på 3 år. *Kriminalvården* har även förändrat redovisningsprincip för medel till klienter, från kontoklass 5, övriga driftkostnader till kontoklass 7, transfereringar. Jämförelsetal för 2021 har räknats om.

Från och med 2022 redovisar Migrationsverket ersättningar gällande logi och kost enligt 15 § Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. i kontoklass tre som intäkt av avgift och andra ersättningar istället för som tidigare, kostnadsreducering i kontoklass fem. Jämförelsetal har räknats om. *Migrationsverket* redovisar i och med införandet av massflyktsdirektivet 2022, tillfälliga boenden med heltäckande tjänst under övriga driftkostnader som inköp av tjänst. Jämförelsetal har inte räknats om på grund av svårigheter att beräkna beloppet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har ändrat principen för redovisning av viss avgiftsbelagd verksamhet till att redovisas under intäkter av bidrag istället för som tidigare under intäkter av avgifter och andra ersättningar samt årets kapitalförändring i resultaträkningen samt som upplupna bidragsintäkter och oförbrukade bidrag i balansräkningen istället för som tidigare övriga upplupna intäkter, övriga förutbetalda intäkter samt kapitalförändring. Jämförelsetal har inte omräknats då beloppen inte är väsentliga i årsredovisning för staten.

Andra justeringar av jämförelsetal

De förändringar av jämförelsetal i resultaträkningen som har gjorts vid upprättandet av Årsredovisningen för staten 2022 som innebär omklassificering mellan poster samt förändringar som ökar kostnader och intäkter lika mycket, innebär inga förändringar av jämförelsetal som påverkar det tidigare redovisade överskottet för 2021.

Det innebär att jämförelsetalet för årets överskott 2021 påverkats på följande sätt:

Tabell 3.2 Justering av jämförelsetal 2021

Miljoner kronor	
Årets överskott i resultaträkningen i Årsredovisningen för staten 2021	89 829
Förändrad princip för att periodisera den administrativa delen av garantiavgiften hos Exportkreditnämnden (EKN)	-172
Årets överskott i resultaträkningen enligt jämförelsekolumnen i Årsredovisningen för staten 2022	89 657

Undantag från generella principer

Några myndigheter har väsentliga undantag från generella redovisningsprinciper som beskrivs nedan.

Skatteverket har enligt regeringsbeslut från den 10 december 1998 dispens från kravet på att redovisa fordringar och skulder för uppbörd som redovisas på annat sätt än via skattekontot. Dispensen utnyttjas för närvarande för ej restförda uppbördsfordringar redovisade genom de gamla uppbördssystemen.

Statens fastighetsverk förvaltar, utvecklar och tillgängliggör statliga byggnadsminnen, såsom slott, fästningar och andra kulturmiljöer som inte är ekonomiskt bärkraftiga. Myndigheten har för dessa s.k. bidragsfastigheter undantag som innebär att kapitalutgifter för bidragsfastigheterna inte betraktas som en anläggningstillgång.

Undantag från regler på finansieringsområdet förekommer, exempelvis rätten eller formerna för att ta ut avgifter, för att ta emot bidrag och donationer eller för att lånefinansiera tillgångar. Eftersom dessa inte påverkar årsredovisningen för staten annat än indirekt, redovisas de dock inte här.

Vissa verksamheter eller vissa balansposter hos myndigheter med koppling till det försvars- och säkerhetspolitiska området är hemliga, och redovisas därför på ett förenklat sätt i årsredovisningen för staten. Så långt det är möjligt görs dock redovisningen i dessa fall på ett sätt som är jämförbart med redovisningen i övrigt, och på samma sätt mellan åren, och därför bedöms de inte påverka årsredovisningen för staten i någon väsentlig grad.

Kommentarer till särskilda poster

Nedan kommenteras vissa poster i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna. Det handlar om poster som i de flesta fall är unika för statens verksamhet och där kännedom om metoden för att ta fram uppgifterna kan ge ökad förståelse för postens innebörd. Samtidigt har beskrivningen bedömts vara alltför omfattande för att passa direkt i kommentarer till utfallet.

Statsskulden

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag görs för skulden till premiepensionssystemet och de skulder som kan uppstå i Insättningsgarantifonden. De skulderna, liksom de tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsvärdningen som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, tas upp under andra poster i balansräkningen. Därutöver görs i årsredovisningen för staten undantag för de skulder som kan uppstå i Kärnavfallsfondens placeringsverksamhet.

Riksgäldskontoret redovisar statsskulden till det belopp som kommer att betalas ut på förfallodagen (nominellt slutvärde) och inte till det belopp som erhållits. Dessutom värderas den inklusive derivatinstrument, som skuldbytesavtal och valutaterminer.

I balansräkningen i årsredovisningen för staten redovisas den konsoliderade statsskulden, dvs. efter avdrag för statliga myndigheters innehav av statspapper, till skillnad från Riksgäldskontorets redovisning av den okonsoliderade statsskulden.

Mervärdesskattekomensation till statliga myndigheter nettoredovisas

Statliga myndigheter får komensation för ingående mervärdesskatt i sin verksamhet enligt bestämmelserna i förordningen (2002:831) om myndigheters rätt till komensation för ingående mervärdesskatt. I statens budget och i nationalräkenskaperna bruttoredovisas skatten som en del av statens skatteintäkter.

I den konsoliderade resultaträkningen nettoredovisas emellertid skatteintäkten liksom motsvarande ingående mervärdesskatt.

Utbetalningarna av allmän pension bruttoredovisas

I nationalräkenskaperna redovisas premiepensionssystemet i hushållssektorn, i enlighet med principerna för denna typ av system som EU har fastställt. Inkomstpensionssystemet (de pensioner som finansieras via AP-fonderna, med undantag för sjätte AP-fonden) redovisas i sociala trygghetsfonder.

I statens budget dras de arbetsgivaravgifter och egenavgifter som förs till premiepensionssystemet av från skatteintäkterna, så att skatterna redovisas exklusive dessa avgifter. De avgifter som ska föras till inkomstpensionssystemet redovisas brutto på inkomsttitlar och ingår i de totala skatteintäkterna, men inte i statens skatteintäkter. Bland utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget redovisas utbetalda pensioner exklusive premiepensioner.

I den konsoliderade resultaträkningen redovisas däremot ålderspensionerna, liksom i Pensionsmyndighetens redovisning, i sin helhet, som en del av statens transfereringar (se not 4 Transfereringar). Avgifterna till både inkomstpensionssystemet och premiepensionssystemet redovisas som skatteintäkter (se not 1 Skatteintäkter). Det har bedömts ha ett värde att ge en bild av de totala pensionsutbetalningarna från staten och motsvarande avgifter på både kostnads- och intäktssidan. I not 1 Skatteintäkter, har sambandet med motsvarande belopp i statens budget tydliggjorts.

Överföringar till och från pensionssystemet

AP-fonderna och premiepensionssystemets medel i övrigt konsolideras inte i årsredovisningen för staten. De överföringar som görs mellan dessa fonder och staten är därför externa transaktioner.

Socialavgifter och allmänna pensionsavgifter som inbetalas till staten redovisas brutto under posten Skatteintäkter i resultaträkningen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten betalar löpande ut dessa till AP-fonderna och premiepensionssystemet tillsammans med statliga ålderspensionsavgifter från vissa anslag för främst transfereringar. Detta görs enligt särskilda regler för fördelning av de olika avgifterna. Pensionsmyndigheten rekviderar därefter löpande medel för utbetalningar av pension. Pensionsutbetalningarna redovisas i sin helhet som transfereringar i resultaträkningen. I den konsoliderade resultaträkningen för staten elimineras de löpande överföringarna till och från pensionsfonderna. För inkomstpensionssystemet är avgifterna lägre än de utbetalda pensionerna och skillnaden mellan avgifter till AP-fonderna och rekviderade medel från fondsystemet redovisas som ett bidrag från ålderspensionssystemet – AP-fondernas nettobidrag (se not 3 Intäkter av bidrag). För premiepensionssystemet är avgifterna däremot betydligt högre än de utbetalda pensionerna och mellanskillnaden redovisas därför som en transferering till hushåll, eftersom premiepensionssystemet ses som en del av hushållssektorn (se not 4 Transfereringar).

Statens tjänstepensionsåtaganden redovisas på ett enhetligt sätt

Den statliga tjänstepensionsavsättningen som SPV redovisar tas upp under posten Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser. Avsättningen redovisas exklusive särskild löneskatt eftersom särskild löneskatt är en skuld som staten har till sig själv.

Redovisningsprincipen för statens tjänstepensionsavsättning följer i stora delar den internationella redovisningsstandarden, IPSAS 39 Ersättningar till anställda. Enligt IPSAS 39 ska effekten av försäkringstekniska omvärderingar inte påverka årets resultat, utan redovisas direkt mot nettoförmögenheten i balansräkningen. Detta gäller enbart för myndigheternas egna pensionsåtaganden efter avslutad anställning och omfattar därmed inte delpensionsavsättningar eftersom de avser ersättningar under pågående anställning.

I den redovisade avsättningen ingår en liten del (cirka 3 procent) pensionsavsättningar till anställda som inte är anställda i de myndigheter som konsolideras. Dessa utomstatliga premier och motsvarande kostnader redovisas som bidrag till staten respektive utbetalda transfereringar. Premier från de konsoliderade myndigheterna elimineras i årsredovisningen för staten medan kostnaderna för de konsoliderade myndigheterna redovisas som personalkostnader.

Grunderna för beräkning av försäkringstekniska avsättningar fastställs av SPV:s styrelse. Försäkringstekniska antaganden ska vara aktsamma och göras på ett sådant sätt att de säkerställer att försäkringsrörelsen ska kunna fullgöra sina åtaganden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens tryggningsgrunder. Den statliga tjänstepensionsavsättningen redovisas i årsredovisningen för staten enligt samma försäkringstekniska grunder som de SPV tillämpar för statens försäkringsrörelse. Även Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer redovisningsprincipen om att redovisa försäkringsteknisk omvärdering av pensionsavsättningen direkt mot myndighetskapitalet (eget kapital för affärsverken).

Enligt grunderna som SPV:s styrelse fastställt för försäkringsrörelsen är livförsäkringarnas avsättningar beräknade med följande antaganden:

- Antagande om ränta: Den årliga räntan används för diskontering av framtida, förväntade betalningsflöden. Hänsyn ska tas till Finansinspektionens tryggningsgrunder. Per den 31 december 2022 är bruttoräntan -1,5 procent (-1,4 procent).
- Antaganden om driftkostnad: För de flesta åtaganden används ett antagande om driftkostnad på ca 0,01 procent (0,10 procent) av kapitalet. Därutöver belastas kapitalet med 0,40 procent (0,75 procent) för att täcka kostnader för framtida utbetalningar. Antagandena är oförändrade jämfört med föregående år.
- Avkastningsskatt: Inget avdrag för avkastningsskatt görs vid beräkning av de avsättningarna.
- Antagande om livslängd: Olika antaganden om livslängd används för olika generationer och för olika kön. De skilda antagandena om livslängd ska spegla skillnader i förväntad livslängd. En 65-årig man respektive kvinna som är födda på 1950-talet antas leva i ytterligare 22,0 år respektive 23,7 år.

CSN:s värderingsprinciper för lånefordringar

Centrala studiestödsnämnden (CSN) redovisar lånefordringar efter beaktande av reserveringar för förväntade låneförluster. Myndigheten har utvecklat en modell för att beräkna reserveringar för förväntade låneförluster och återkrav för sina olika lånetyper. Beräkningen i nuvärde görs med hänsyn till bl.a. skuld, betalning och inkomst för varje låntagare.

Beräkningen av reserveringen för förväntade låneförluster i CSN:s lånefordringar utgår i huvudsak från en individbaserad modell och görs utifrån tre värderingsprinciper:

- Förväntade förluster på grund av att personer missköter sina betalningar.
- Förväntade förluster på grund av de trygghetsregler som finns vid återbetalning.
- Förväntade förluster på grund av framtida dödsfall.

Den första värderingsprincipen utgår från låntagarens dokumenterade bristande betalningsbenägenhet när inga eller få betalningar har gjorts under de senaste åren.

Den andra värderingsprincipen bedömer betalningsförmågan hos de låntagare som har avslutat sina studier och är återbetalningsskyldiga. Principen bygger på en bedömning av låntagarens möjligheter att betala tillbaka lånet utifrån sina ekonomiska förutsättningar, lånevillkor och skuldens storlek. Det görs därutöver en generell nedskrivning för förväntade låneförluster under studietiden.

Den tredje värderingsprincipen utgår från sannolikheten att dö vid olika åldrar. Underlaget till beräkningen hämtas utifrån köns- och åldersspecifika risker för dödsfall från Statistiska centralbyrån (SCB) och därefter gör CSN vissa justeringar.

Den individuella beräkningen för varje låntagare kompletteras också med en generell reservering för låneförluster avseende de låntagare som fortfarande befinner sig i studier eller har varit återbetalningsskyldig kortare tid än tre år. Den generella reserveringen utgår från den individuella beräkningen. Risken att framtidens återbetalningsskyldiga kommer att missköta sina betalningar eller nyttja trygghetsreglerna förutsätts vara lika stor som den är bland dagens återbetalningsskyldiga.

Stabilitetsfonden hos Riksgäldskontoret

Stabilitetsfonden regleras i lagen (2015:1017) om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut. Stabilitetsfondens uppdrag har i och med bildandet av Resolutionsreserven (se nedan) begränsats men den ska även i fortsättningen finansiera stöd för att motverka en allvarlig störning av det finansiella systemet i Sverige. (Se vidare not 5 och 42.)

Resolutionsreserven hos Riksgäldskontoret

Lagen (2015:1016) om resolution innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för de institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. För detta ändamål bildades en ny fond benämnd Resolutionsreserven i början av 2016. Den tillfördes 19 miljarder kronor genom en överföring från Stabilitetsfonden och har därefter tillförts resolutionsavgifter. (Se vidare not 5 och 42.)

Transfereringar m.m. med koppling till skattesystemet

Kommunernas mervärdesskatt nettoredovisas i statens budget. Kommunernas kompensation för ingående mervärdesskatt i icke skattepliktig verksamhet redovisas på särskild inkomsttitel vilket minskar de totala inkomsterna på statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen bruttoredovisas dessa medel som lämnade bidrag och skatteintäkter, vilket bedömts ge den mest rättvisande informationen.

Den kommunalekonomiska utjämningen nettoredovisas under anslag i statens budget. I den konsoliderade resultaträkningen i årsredovisningen för staten har det bedömts mest rättvisande att bruttoredovisa den kommunalekonomiska utjämningen som skatteintäkter och transfereringar till kommuner.

Dessa båda skillnader innebär att både skatteintäkter och transfereringar är högre i resultaträkningen än i statens budget (se not 1 Skatteintäkter och not 4 Transfereringar).

Upplupna skatteintäkter

Den del av posten Övriga upplupna intäkter som benämns Upplupna skatteintäkter utgörs av skillnaden mellan statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter för aktuellt inkomstår och de preliminära skatter som redovisats t.o.m. december månad.

Posten beräknas genom att de skatter som löpande har debiterats och avser det aktuella inkomståret dras från de skatteintäkter som ska redovisas för det aktuella inkomståret. Det innebär att skatteintäkter som debiteras under januari till och med december är slutligt utfall medan redovisningen av andra skatter till viss del bygger på prognoser. Utfallet för de skatter som fastställs vid den årliga beskattningen är klart i november året efter inkomståret. Det definitiva utfallet för skatterna på statens budget är klart i april andra året efter inkomståret. Den upplupna intäkten ska i princip överensstämma med summan av föregående års motsvarande upplupna intäkt och det periodiseringsbelopp som framkommer i modellen för periodisering av skatteintäkter. En mindre differens kan uppkomma. Den kommenteras i not 38 Övriga upplupna intäkter.

Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund. Regleringsbelopp som avser kommuner och trossamfund särredovisas för att särskilja dessa från statens fordran/skuld i förhållande till skattskyldiga.

Redovisning av marknadsvärdeförändringar i resultaträkningen

Orealiserade marknadsvärdeförändringar på framför allt långfristiga värdepappersinnehav redovisas i resultaträkningen som finansiella intäkter eller kostnader. I allt väsentligt motsvaras dessa av högre eller lägre avsättningar till Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden. En stor del av värdepapperen är statsobligationer och andra instrument utgivna av Riksgäldskontoret.

I resultaträkningen för staten elimineras normalt inomstatliga finansiella intäkter och kostnader. I detta fall skulle detta dock leda till att saldot i resultaträkningen påverkades kraftigt mellan åren av att avsättningar till fonder påverkas av intäkter eller kostnader som elimineras. Därför behålls den orealiserade värdeförändringen i resultaträkningen, samtidigt som avsättningen till fonder redovisas med det belopp som respektive myndighet rapporterat, så att saldot i princip inte påverkas. I balansräkningen elimineras däremot det bokförda värdet av innehavet av statspapper mot Riksgäldskontorets statskuld. Mellanskillnaden påverkar nettoförmögenheten.

Redovisning av elstöd i årsredovisningen för staten 2022

I årsredovisningen för staten används benämningen kapacitetsavgifter för inbetalade avgifter från elbolagen och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnäts kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Benämningen flaskhalsintäkter används för intäkter för att finansiera statens kostnader för lämnat elstöd.

Regeringen beslutade den 22 december 2022 om en förordning (2022:1872) om högkostnadsskydd för elkunder som är konsumenter. Förordningen reglerar att elstöd kommer att betalas ut till elslutskunder i elområde 3 och i elområde 4. Avstämnings-tidpunkten är den 17 november 2022, det vill säga att de elkunder som hade ett elavtal vid denna tidpunkt kommer att ha rätt till elstöd på 0,5 kronor i elområde 3 och 0,79 kronor i elområde 4. Elstödet till hushåll betalas ut av Försäkringskassan på uppdrag av Affärsverket svenska kraftnät. Bidragmottagarna behöver inte lämna någon ansökan eller kompletterande uppgifter till Försäkringskassan eller Affärsverket svenska kraftnät för att få elstödet utbetalt.

Elstödet, som baseras på kostnader för perioden oktober 2021 till och med september 2022, påverkar årsredovisningen för staten 2022. I årsredovisningen för staten redovisas för 2022 ett lämnat bidrag till hushåll på 17,5 miljarder kronor, (not 4) och ett motsvarande belopp redovisas som skatt, (not 1), såsom det hanteras i nationalräkenskaperna. I avvaktan på utbetalning 2023 har beloppet i årsredovisningen för staten minskat den långfristiga skulden, (not 48) och istället bokats som en upplupen kostnad, (not 53).

Ställningstagandet att redovisa elstödet till hushåll för perioden oktober 2021 till september 2022 i årsredovisning för staten 2022 utgår från att samtliga nedanstående rekvisit har inträffat före 31 december 2022:

1. Period för avläsning av elförbrukning
2. Avstämningstidpunkt för vem som stödet ska betalas ut till
3. Regeringsbeslut om högkostnadsskydd där förutsättningarna regleras.

I resultaträkningen brukar en kostnad för transfereringar normalt redovisas när bidraget betalas ut. Det finns dock ett krav att periodisera transfereringar i samband med att årsredovisningen upprättas om bidraget är hänförbart till ett annat år än när det betalas ut, vilket regleras i ESV:s allmänna råd till 4 kap. 1§ förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Om regeringen under 2023 beslutar om nya elstöd till hushåll eller företag innan årsredovisningen för staten lämnas kommer dessa stöd inte att redovisas som kostnader eller intäkter för 2022. Den ekonomiska händelsen anses då inträffa när regeringen beslutar om elstöd och reglerar förutsättningarna för att få stödet.

Bakgrund: Affärsverket svenska kraftnät redovisar idag inbetalade kapacitetsavgifter som inte har förbrukats som förutbetalda intäkter under Långfristiga skulder. I takt med att kapacitetsavgifterna förbrukas redovisas en intäkt i resultaträkningen. En intäkt redovisas i takt med att kostnader uppkommer i verksamheten som får finansieras av kapacitetsavgifter. Flaskhalsintäkten kommer att vara densamma som kostnader för lämnat elstöd, vilket innebär att det inte kommer att uppstå någon resultateffekt i resultaträkningen. Inbetalade kapacitetsavgifter som redovisas under posten Långfristiga skulder minskar i takt med att intäkter tas upp i resultaträkningen. Affärsverket svenska kraftnät kommer som tidigare år även att använda kapacitetsavgifter för att finansiera åtgärder för reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Dessa intäkter kommer som tidigare att redovisas under Intäkter av avgifter och andra ersättningar.

3.2 Redovisningsprinciper för statens budget

Statens budget redovisas enligt de principer som följer av budgetlagen (2011:203) och riksdagens beslut om budgeten.

Enligt budgetlagen omfattar statens budget alla inkomster och utgifter samt andra betalningar som påverkar statens lånebehov. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto på inkomstitlar och anslag, med undantag för inkomster som riksdagen har beslutat ska specialdestineras till en viss verksamhet.

Utgifter i statens budget redovisas mot anslag medan inkomsterna redovisas mot inkomstitlar. Utgifter för transfereringar redovisas det år då betalning sker, medan förvaltningsutgifter redovisas det år som kostnaderna hänför sig till. Övriga utgifter redovisas det budgetår som utgifterna hänför sig till. Enligt budgetlagen redovisas inkomster av skatter och avgifter det år intäkterna hänför sig till. Övriga inkomster redovisas det budgetår som inkomsterna hänför sig till.

Universitet och högskolor tillämpar en särskild modell för redovisning mot anslag. Andra avvikelser från generella principer kan förekomma enligt riksdagens beslut. Till skillnad från vad som gäller för resultat- och balansräkningen, där olika redovisningsmetoder och principer för specifika poster förklaras i detta avsnitt, finns för budgetens anslag och inkomstitlar riksdagsbeslut och motiveringar som har redovisats för riksdagen i budgetpropositionen eller andra propositioner.

Utöver anslagen och inkomstitlarna innehåller statens budget en post för Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost. Riksgäldskontorets nettoutlåning utgörs av den totala förändringen av Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter, affärsverk, vissa statliga bolag och fonder respektive andra stater. Den kassamässiga korrigeringsposten på utgiftssidan är nödvändig för att budgetens saldo ska visa statens lånebehov. Ett negativt budgetsaldo ger ett positivt lånebehov, dvs. en ökning av statsskulden, medan ett positivt budgetsaldo ger ett negativt lånebehov, dvs. i de flesta fall en minskning av statsskulden.

3.3 Skillnader mellan resultaträkningen och statens budget

Statens budget och resultaträkningen skiljer sig åt såväl i avgränsning och struktur som i redovisningsprinciper. Ett exempel på skillnader i avgränsningen är affärsverken som ingår i resultaträkningen, men som till övervägande del ligger utanför statens budget. Affärsverken och andra verksamheter där avgifter och bidrag får disponeras i verksamheten redovisas i resultaträkningen, medan de endast påverkar budgeten till den del verksamheterna påverkar statens lånebehov.

Redovisningsprinciperna i statens budget är blandade. Vid redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget förekommer både redovisning av in- och utbetalningar (kassamässigt), för vissa anslag eller inkomstitlar kostnader och intäkter och för några utgifter och inkomster. Redovisningen i resultaträkningen sker i sin helhet enligt bokföringsmässiga grunder, dvs. den består av intäkter och kostnader. Saldot i statens budget redovisas dock helt kassamässigt.

I tabellen nedan sammanfattas några av skillnaderna mellan resultaträkningen och statens budget.

Statens budget har en ändamålsstruktur där anslagen är grupperade i utgiftsområden och inkomstitlarna i inkomsttyper. Resultaträkningen är däremot indelad i intäkt- och kostnadsslag. Jämförelser av poster i resultaträkningen och statens budget går därför ofta inte att göra, utan dokumenten kompletterar varandra.

Tabell 3.3 Jämförelse mellan resultaträkningen och statens budget

	Resultaträkningen		Statens budget
Skatt	Intäkt		Intäkt/betalning
Offentligrättsliga avgifter på inkomstitel	Intäkt		Intäkt
Avgifter av tillfällig natur eller mindre omfattning	Intäkt	Kostnadsreduktion på anslag	
Övriga avgifter	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar	
Erhållna bidrag som används i verksamheten	Intäkt	Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar	
Transfereringar (lämnade bidrag m.m.)	Kostnad		Utbetalning
Avsättningar för framtida förpliktelser	Kostnad		Kostnad/utgift
Löner, varor och tjänster	Kostnad		kostnad
Andel av företagsvinst/förlust	Intäkt/kostnad enligt kapitalandelsmetoden		Inkomst vid utdelning
Orealiserad valutavinst/förlust och upplupen ränta	Intäkt/kostnad		Ingen påverkan på anslag eller inkomstitlar

Resultaträkningen visar verksamhetens totala intäkter och kostnader under året. Balansräkningen visar den ekonomiska ställningen, dvs. tillgångar och skulder per den 31 december. För vissa kapitaltransaktioner påverkas endast balansräkningen av händelser i statens budget medan resultaträkningen är oförändrad. Exempel på detta är anslag för investeringar och utlåning, eller inkomstitlar för återbetalning av lån.

En stor principiell skillnad är att i resultaträkningen elimineras alla ekonomiska mellanhavanden mellan myndigheter. I statens budget bruttoredovisas sådana transaktioner i de flesta fall som utgifter på anslag och inkomster på inkomstitel.

En annan stor skillnad är att ålderspensionsavgifterna från andra än statliga myndigheter redovisas som intäkter i resultaträkningen, samtidigt som de faktiska utbetalningarna av pensioner i ålderspensionssystemet redovisas som kostnader. I statens budget nettoredovisas däremot ålderspensionsavgifterna efter avdrag för utbetalningarna till pensionssystemet, inklusive premiepensionssystemet. Utbetalningarna av pensioner till enskilda framgår inte av statens budget, förutom garantipensionerna.

3.4 Tilläggsupplysningar

Sveriges återhämtningsplan inom EU:s återhämtningsfacilitet

I juli 2020 enades EU:s stats- och regeringschefer om ett återhämtningspaket för att mildra covid-19 pandemins effekter. Paketet, som kallas Next Generation EU, omfattar 750 miljarder euro i lån och bidrag till medlemsstaterna. Huvudparten, 672,5 miljarder euro, kommer att kanaliseras genom den så kallade Faciliteten för återhämtnings och resiliens (RRF). Medlemsstaterna ansöker om medel genom nationella återhämtningsplaner som beskriver de reformer och offentliga investeringar de avser genomföra.

Regeringen fattade 27 maj 2021 beslut om Sveriges återhämtningsplan som utgör ansökan om finansiellt stöd i form av bidrag från EU:s facilitet för återhämtnings och resiliens (RRF). Regeringen beslutade 23 september och 20 oktober 2021 samt 24 februari 2022 om revideringar av denna plan. EU-kommissionen har därefter granskat planen och lämnade 29 mars 2022 ett positivt förslag till rådets genomförandebeslut. Sveriges återhämtningsplan beslutades av rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin) 4 maj 2022. Finansieringsavtalet mellan EU-kommissionen och Sverige slöts den 15 december 2022.

Det ekonomiska bidrag som finns tillgängligt för Sverige utifrån den svenska återhämtningsplanen, uppgår preliminärt till ca 34 miljarder kronor över fem år. Av kostnaderna i den svenska planen kan 44 procent kopplas till klimatomställningen och 20 procent till den digitala omställningen.

Sverige avser att, utifrån finansieringsavtalet, under hösten 2023 lämna in ansökan om ersättning för åren 2020 och 2021. Tidpunkten för utbetalning till Sverige liksom beloppets storlek är vid upprättande av Årsredovisning för staten 2022 osäker varför ingen redovisning av intäkt eller förväntad intäkt kan göras.

Ny riksbankslag från 1 januari 2023

Den 23 november 2022 fattade riksdagen beslut om en ny riksbankslag. Lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank trädde i kraft den 1 januari 2023. Den nya lagen innebär bland annat bestämmelser om storleken på Riksbankens eget kapital, vilket innefattar att om Riksbankens eget kapital sjunker under 1/3 av målnivån (60 miljarder kronor) ska Riksbanken göra en framställning till Riksdagen om kapitaltillskott.

Eftersom Riksbanken i årsredovisningen för 2022 redovisar en större förlust kommer posten Eget kapital att bli negativt när riksdagen beslutat om Riksbankens förlustdisposition för 2022. Efter Riksbankens förlust och den förlustdisposition som riksdagen ska besluta om under 2023, faller det egna kapitalet under en tredjedel av målnivån. Riksbanken behöver därmed göra en framställning för att återställa det egna kapitalet senast i samband med årsredovisningen för 2023, som är det första året den nya lagen gäller. Hur stort belopp en sådan framställning kommer att omfatta beror på flera faktorer som till stor del kan avgöras först i samband med att framställningen bereds. Någon sådan framställning av Riksbanken har vid upprättandet av årsredovisning för staten 2022 inte lämnats till Riksdagen varför statens andel av Riksbankens grundfond om 1 miljard kronor är oförändrad på balansdagen, se not 26.

4 Resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys

4.1 Resultaträkning

27 miljarder kronor i överskott

Resultaträkningen för 2022 visade ett överskott om 27 miljarder kronor. Det är 63 miljarder kronor lägre än 2021 då överskottet uppgick till 90 miljarder kronor.

Skatteintäkterna uppgick till knappt 1 599 miljarder kronor vilket var en ökning med 94 miljarder kronor. Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 20 miljarder kronor och uppgick till 89 miljarder kronor medan intäkter av bidrag minskade något.

Kostnaderna för transfereringar uppgick till 1 353 miljarder kronor, vilket var en ökning med 22 miljarder kronor jämfört med 2021. Transfereringar till hushåll ökade med 44 miljarder kronor och medan transfereringar till företag, kommuner och utlandet minskade med totalt 22 miljarder kronor.

Kostnaderna för statens egen verksamhet uppgick till 356 miljarder kronor vilket var en ökning med 41 miljarder kronor jämfört med 2021.

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 20 miljarder kronor, en minskning med nära 78 miljarder kronor jämfört med 2021.

Finansiella intäkter och kostnader, netto uppgick till -41 miljarder kronor, en minskning med 47 miljarder kronor jämfört med 2021. Nettokostnaden för statskulden och Övriga finansiella kostnader ökade kraftigt medan Övriga finansiella intäkter minskade något jämfört med 2021.

Tabell 4.1 Konsoliderad resultaträkning

Miljoner kronor

	Not	2022	2021
Intäkter			
Skatteintäkter	1	1 598 550	1 504 824
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	89 009	68 588
Intäkter av bidrag	3	61 478	67 754
Summa intäkter		1 749 037	1 641 166
Kostnader			
Transfereringar m.m.			
Transfereringar till hushåll	4	-773 230	-729 201
Transfereringar till företag	4	-93 100	-103 659
Transfereringar till kommuner	4	-394 392	-403 460
Transfereringar till utlandet	4	-92 244	-94 426
Avsättning till/upplösning av fonder	5	7 646	-10 231
Summa transfereringar m.m.		-1 345 320	-1 340 977
Statens egen verksamhet			
Kostnader för personal	6	-155 769	-146 658
Kostnader för lokaler	7	-24 771	-22 911

	Not	2022	2021
Vissa garanti- och kreditkostnader	8	-5 591	-122
Övriga driftkostnader	9	-138 006	-114 233
Avskrivningar och nedskrivningar	10	-31 722	-30 979
Summa statens egen verksamhet		-355 859	-314 903
Summa kostnader		-1 701 179	-1 655 880
Saldo före resultat från andelar och finansiella poster		47 858	-14 714
Resultat från andelar i hel- och delägda företag	11	19 642	97 607
Finansiella intäkter och kostnader			
Nettokostnad för statsskulden	12	-31 805	-7 647
Övriga finansiella intäkter	13	16 649	18 945
Övriga finansiella kostnader	14	-25 461	-4 534
Summa finansiella poster		-40 617	6 764
Årets över- eller underskott		26 883	89 657

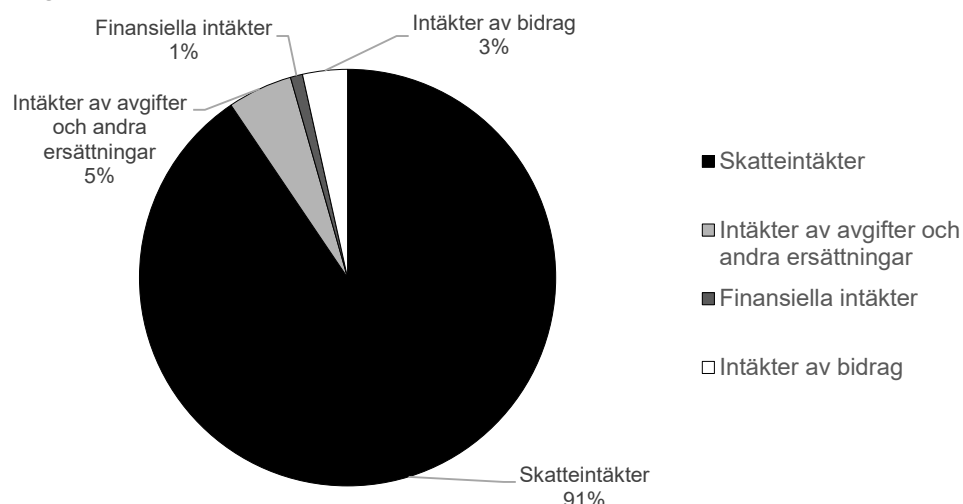
Intäkter

Statens intäkter ökade med 108 miljarder kronor

Statens intäkter ökade med 108 miljarder kronor till 1 749 miljarder kronor. *Statens skatteintäkter* motsvarar 91 procent av verksamhetsintäkterna och uppgick till 1 599 miljarder kronor, en ökning med 94 miljarder kronor (6 procent) jämfört med 2021. Det kan jämföras med utvecklingstakten föregående år då ökningen var hela 173 miljarder kronor (13 procent) jämfört med 2020. Den lägre utvecklingstakten av statens skatteintäkter förklaras i allt väsentligt av en svag utveckling av hushållens kapitalvinster samt skattesänkningar.

Intäkter av avgifter och andra ersättningar uppvisade en ökning med 20 miljarder kronor och uppgick till 89 miljarder kronor. Det är främst intäkter av avgifter från regionnättsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter till Affärsverket svenska kraftnät, som ökade med 13 miljarder kronor. Det beror på det högre elpriset jämfört med föregående år.

Intäkter av bidrag minskade med 6 miljarder kronor och uppgick till 61 miljarder kronor 2022. Nettoöverföringen från AP-fonderna uppgick till drygt 17 miljarder kronor, en minskning med 12 miljarder kronor medan återflödet från EU-budgeten ökade med knappt 5 miljarder kronor.

Diagram 4.1 Statens intäkter

Av statens totala intäkter (inklusive finansiella intäkter), 1 766 miljarder kronor utgjorde 91 procent skatteintäkter, intäkter av avgifter och andra ersättningar 5 procent, intäkter av bidrag 3 procent och finansiella intäkter 1 procent.

Kostnader

Kostnaderna ökade med 45 miljarder kronor

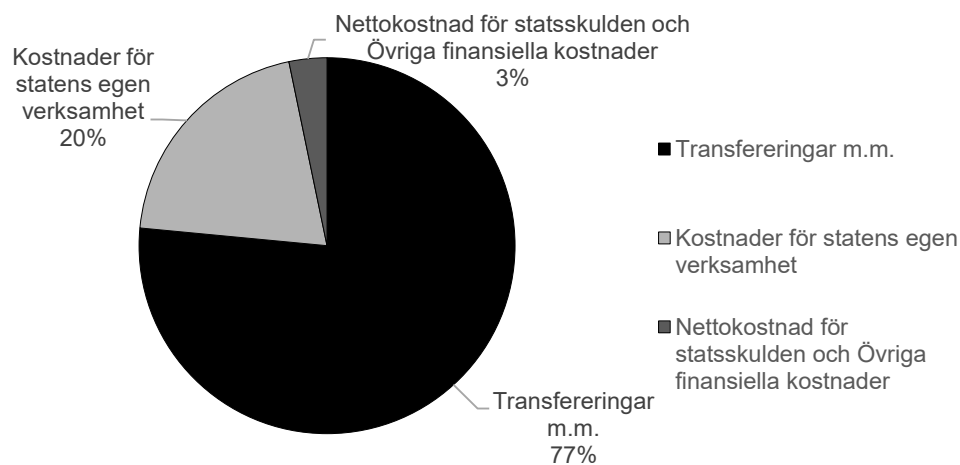
De totala kostnaderna för transfereringar m.m. och statens egen verksamhet ökade med 45 miljarder kronor och uppgick till 1 701 miljarder kronor. Det betyder sammantaget att saldot i statens verksamhet före resultat från andelar och finansiella poster uppvisade ett positivt resultat om 48 miljarder kronor jämfört med 2021 då saldot var negativt, 15 miljarder kronor.

Kostnader för totala transfereringar ökade med totalt 22 miljarder kronor till 1 353 miljarder kronor. *Transfereringar till hushåll* ökade med 44 miljarder kronor och uppgick till 773 miljarder kronor. Ökningen förklaras dels av den kompensation för höga elpriser till hushåll som beslutades om för första gången under 2022, och som uppgick till totalt 26 miljarder kronor, dels av olika ersättningar inom socialförsäkringsområdet och arbetsmarknadsområdet som förändrades. Ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 13 miljarder kronor, framför allt på grund av att antalet pensionärer med inkomstgrundad pension ökade. Premiepensionerna ökade med 6 miljarder kronor, vilket främst beror på att de nytillkomna pensionärerna har en större andel av det nya pensionssystemet. Sjukpenningkostnaderna ökade med 3 miljarder kronor, där en viktig orsak var att inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst höjdes från 1 januari 2022. Kostnaderna för arbetsmarknad och arbetsliv minskade däremot med sammantaget 12 miljarder kronor. *Transfereringar till företag och kommuner* minskade sammantaget med 20 miljarder kronor till 487 miljarder kronor. Det avser i huvudsak en minskning av olika former av stöd för att minska effekterna av covid-19 som infördes under 2020 och 2021. Transfereringar till utlandet minskade något, vilket gäller avgifter till den Europeiska unionen.

Avsättning till statens fonder minskade med 18 miljarder kronor och var negativa med knappt 8 miljarder kronor, dvs. fondernas värde minskade.

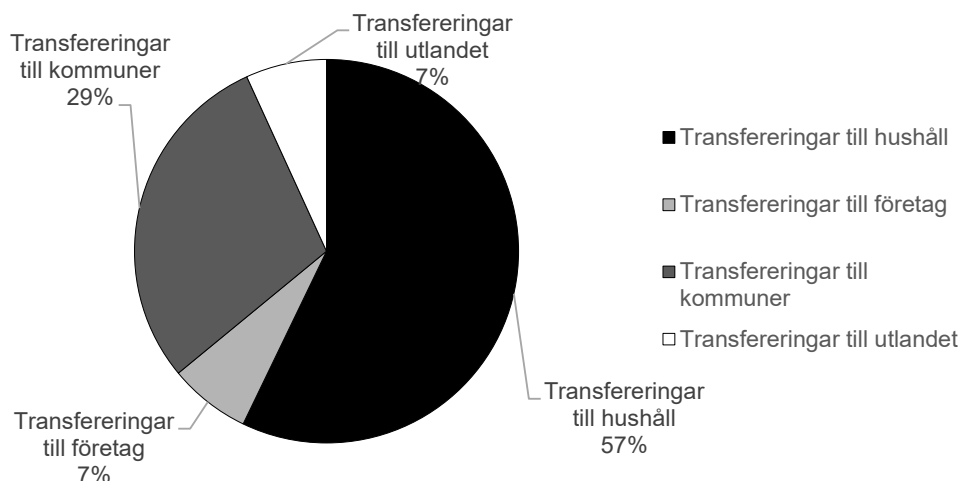
Kostnader för statens egen verksamhet ökade totalt med 41 miljarder kronor till 356 miljarder kronor. *Övriga driftkostnader* ökade mest, med 24 miljarder kronor och uppgick till 138 miljarder kronor. Det förklaras delvis av ökade driftkostnader för varor och tjänster hos Affärsverket svenska kraftnät med 13 miljarder kronor som till stor del beror på det högre elpriset jämfört med föregående år, men även av ökade kostnader, ca 6 miljarder kronor, för beredskapsvaror och tjänster hos Försvarsmakten och Försvarets materielverk som beror på det förändrade säkerhetsläget. *Kostnader för personal* ökade med 9 miljarder kronor och uppgick till 156 miljarder kronor. Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med drygt 6 miljarder kronor och statens pensionskostnader ökade med 3 miljarder kronor. *Statens lokalkostnader* uppgick till 25 miljarder kronor vilket var en ökning med 2 miljarder kronor. *Kostnaderna för vissa garanti- och kreditkostnader* ökade markant med drygt 5 miljarder kronor till knappt 6 miljarder kronor. Ökningen beror främst på värdeförändringar på oregrerade skador och regressfordringar.

Diagram 4.2 Statens kostnader



Av statens totala kostnader (inklusive finansiella kostnader), 1 758 miljarder kronor utgjorde 77 procent transfereringar m.m. (till hushåll, företag, kommuner, utlandet och avsättning till fonder). Kostnaderna för statens egen verksamhet utgjorde 20 procent och nettokostnaden för statsskulden och övriga finansiella kostnader 3 procent.

Diagram 4.3 Transfereringar



Resultatet från andelar i hel- och delägda företag minskade

Resultat från andelar i hel- och delägda företag uppgick till 20 miljarder kronor vilket motsvarar en minskning med 78 miljarder kronor jämfört med 2021. Det var främst resultatandelarna från Vattenfall AB som minskade med 48 miljarder kronor, Telia Company AB som minskade med 11 miljarder kronor och LKAB samt Akademiska hus AB med en minskning om ca 8 miljarder kronor vardera.

Summa finansiella poster minskade statens överskott

Summa finansiella poster minskade statens överskott med 41 miljarder kronor, vilket kan jämföras med föregående år då summa finansiella poster bidrog positivt till statens överskott. Det var Nettokostnaden för statskskulden som ökade med 24 miljarder kronor och uppgick till 32 miljarder kronor. Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor ökade med 14 miljarder kronor liksom realiserade valutakursförändringar som ökade med 11 miljarder kronor. Även Övriga finansiella kostnader ökade, med 21 miljarder kronor, och uppgick till 25 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden uppvisade realiserade värdeförändringar på finansiella instrument som ökade kostnaderna med 10 miljarder kronor liksom även Riksgäldskontoret och Exportkreditnämnden (EKN) som redovisade värdeförändringar om 5 respektive 3 miljarder kronor. Övriga finansiella intäkter minskade med 2 miljarder kronor och uppgick till 17 miljarder kronor.

4.2 Balansräkning

I balansräkningen (se tabell 4.2) redovisas värdet av statens samtliga tillgångar, kapital och skulder per den 31 december 2022.

Tabell 4.2 Konsoliderad balansräkning

Miljoner kronor

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	15	10 085	9 429
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	16	2 530	2 757
Summa immateriella anläggningstillgångar		12 615	12 186
Materiella anläggningstillgångar			
Statliga väganläggningar	18	146 421	146 527
Statliga järnvägsanläggningar	19	180 421	172 357
Byggnader, mark och annan fast egendom	20	55 727	50 156
Förbättringsutgifter på annans fastighet	21	7 551	7 441
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	22	49 501	46 086
Pågående nyanläggningar	23	167 792	148 345
Beredskapstillgångar	24	153 554	134 324
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar	25	4 850	4 997
Summa materiella anläggningstillgångar		765 817	710 233
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	26	487 935	551 852
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	62 686	62 754
Långfristiga fordringar	28	13 223	12 772
Summa finansiella anläggningstillgångar		563 844	627 378
Summa anläggningstillgångar		1 342 276	1 349 797
Utlåning	29	323 068	375 481
Varulager m.m.			

	Not	2022-12-31	2021-12-31
Varulager och förråd	30	2 554	2 659
Pågående arbeten	31	437	451
Fastigheter	32	181	154
Förskott till leverantörer	33	93	61
Summa varulager m.m.		3 265	3 325
Fordringar			
Kundfordringar	34	6 944	5 518
Övriga kortfristiga fordringar	35	173 457	146 349
Summa fordringar		180 401	151 867
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	36	12 967	9 274
Upplupna bidragsintäkter	37	4 175	4 034
Övriga upplupna intäkter	38	288 426	308 739
Summa periodavgränsningsposter		305 568	322 047
Kortfristiga placeringar			
Värdepapper och andelar	39	36 774	15 953
Summa kortfristiga placeringar		36 774	15 953
Kassa och bank	40	8 643	6 879
SUMMA TILLGÅNGAR		2 199 995	2 225 349
KAPITAL OCH SKULDER			
	Not	2022-12-31	2021-12-31
Nettoförmögenhet	41	112 522	116 698
Fonder	42	216 119	223 765
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	43	352 809	350 710
Avsättningar för garantier	44	15 738	12 238
Avsättningar för avhjälpande av miljöskador	45	3 591	3 902
Övriga avsättningar	46	4 274	3 900
Summa avsättningar		376 412	370 750
Statsskulden			
Lån i svenska kronor		831 530	916 424
Lån i utländsk valuta		199 391	228 086
Summa statsskulden	47	1 030 921	1 144 510
Skulder m.m.			
Långfristiga skulder	48	81 537	38 926
Leverantörsskulder	49	32 875	30 131
Övriga kortfristiga skulder	50	228 392	190 578
Depositioner	51	4 061	3 665
Förskott från uppdragsgivare och kunder	52	210	184
Summa skulder m.m.		347 075	263 484
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	53	47 246	28 321
Oförbrukade bidrag	54	16 155	14 310
Övriga förutbetalda intäkter	55	53 545	63 511
Summa periodavgränsningsposter		116 946	106 142
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 199 995	2 225 349
Garantiförbindelser	56	7 171	6 667
Övriga ansvarsförbindelser	57	87 334	106 877

Nettoförmögenheten minskade något

Vid utgången av 2022 uppgick statens nettoförmögenhet (skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas bokförda värde, motsvarande eget kapital i ett företag), till 113 miljarder kronor. Det är en minskning med 4 miljarder kronor jämfört med 2021 då den uppgick till 117 miljarder kronor.

Nettoförmögenhetens förändring fördelad på balansräkningens olika delar kan beskrivas på följande sätt:

Tabell 4.3 Nettoförmögenhetens förändring enligt balansräkningen

Miljarder kronor	
Minskning av tillgångar	-25
Minskning av fonder	8
Ökning av avsättningar	-6
Minskning av statsskulden	113
Ökning av övriga skulder	-94
Summa	-4

Förändringen av nettoförmögenheten kan även beskrivas på följande sätt:

Tabell 4.4 Nettoförmögenhetens förändring

Miljarder kronor	
Årets överskott enligt resultaträkningen	27
Värdetförändring av aktier och andelar	-37
Utjämningspost värdering av inomstatliga värdepapper	7
Saldo vid beräkning skatteperiodiseringar	-1
Summa	-4

Tillgångar

Värdet av de *Materiella anläggningstillgångarna* ökade med 56 miljarder kronor och uppgick vid årsskiftet till 766 miljarder kronor. Ökningen förklaras främst av Trafikverkets stora investeringar i väg- och järnvägsprojekt samt Försvarmaktens nyanskaffning av militära beredskapsinventarier som innefattar bl.a. utveckling och anskaffning av JAS 39E och den nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd.

Värdet av *Finansiella anläggningstillgångar* uppvisar en kraftig minskning om 63 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 564 miljarder kronor. Minskningen förklaras i allt väsentligt av att värdet av andelar i företag med bestämmande statligt inflytande i posten *Andelar i hel- och delägda företag*, minskade med 60 miljarder kronor och värdet av andelar i företag med väsentligt statligt inflytande minskade med 4 miljarder kronor. Det är främst Vattenfall AB:s andelsvärde som minskade med 70 miljarder kronor medan andelsvärdet i LKAB, Sveaskog Holding AB och Akademiska hus AB ökade med sammantaget 11 miljarder kronor.

Statens utlåningsfordringar uppgick till 323 miljarder kronor vilket är en minskning med 52 miljarder kronor. Det bokförda värdet på studielån har ökat med 10 miljarder kronor jämfört med 2021 medan Riksgäldskontorets utlåning till Riksbanken minskade med 62 miljarder kronor jämfört med föregående år och till Svensk Exportkredit med 10 miljarder kronor.

Övriga kortfristiga fordringar ökade med 27 miljarder kronor till 173 miljarder kronor. Skatteverkets fordringar på skattekonton har ökat med 8 miljarder kronor där en stor del gäller anstånd för företagens inbetalningar, medan de kortsiktiga effekterna av Riksgäldskontorets fordringar kopplat till affärsdagsredovisningen i statsskuldsvärdet har ökat med nära 19 miljarder kronor.

Upplupna skatteintäkter i posten Övriga upplupna intäkter minskade med 23 miljarder kronor och uppgick till 278 miljarder kronor. Det är i allt väsentligt upplupna skatteintäkter från fysiska personer som har förändrats jämfört med 2021.

Värdepapper och andelar ökade med 21 miljarder kronor till 37 miljarder kronor. Det är främst Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar i statsskuldsvärdet som har ökat med 15 miljarder kronor men även repor som har ökat med 5 miljarder kronor 2022.

Kapital och skulder

Värdet av de *statliga fonderna* minskade med knappt 8 miljarder kronor jämfört med 2021, och uppgick vid årets slut till 216 miljarder kronor. Kärnavfallsfonden och Insättningsgarantifonden minskade med 10 miljarder kronor respektive 2 miljarder kronor medan Resolutionsreserven ökade med 4 miljarder kronor.

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser ökade marginellt med 2 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 353 miljarder kronor.

Den konsoliderade *statsskulden* minskade med 114 miljarder kronor till 1 031 miljarder kronor vid utgången av 2022. Lån i svenska kronor minskade med 85 miljarder kronor och lån i utländsk valuta minskade med 29 miljarder kronor. Återbetalningen av lån till Riksbanken bidrog till att minska lånebehovet vid sidan av resultaträkningens överskott. Statsskulden är nu den lägsta som staten redovisat sedan myndigheterna 1993/94 blev skyldiga att lämna en årsredovisning på bokföringsmässiga grunder och det därmed blev möjligt att konsolidera och sammanställa en årsredovisning med resultat- och balansräkning för staten.

Affärsverket svenska kraftnäts skulder utgör 99 procent av posten *långfristiga skulder*. De består av inbetalade avgifter från elbolag s.k. kapacitetsavgifter och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnäts kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. De uppgår till 81 miljarder kronor vid årets slut vilken är en ökning med 43 miljarder kronor. Det har under 2022 liksom förra året, varit ett mycket högt inflöde av kapacitetsavgifter.

Övriga kortfristiga skulder ökade med 38 miljarder kronor till 228 miljarder kronor. Det förklaras av skuld för skatter som ska regleras till kommuner, regioner och trossamfund med 27 miljarder kronor. Även effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning har ökat medan överskotten på skattekonton har minskat.

Upplupna kostnader uppgår till 47 miljarder kronor vilket är en ökning med 19 miljarder kronor. Den avser i huvudsak upplupna kostnader hos Affärsverket svenska kraftnät för elstöd i hushållssektorn som uppgår till knappt 18 miljarder kronor.

4.3 Finansieringsanalys

Finansieringsanalysen visar statens betalningar fördelade på avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Finansieringsanalysen visar även förändringen av och respektive avsnitts påverkan på statens nettouplåning under redovisningsperioden. Statens nettouplåning definieras som förändringen av statsskulden justerad för orealiserade valutakursförändringar.

Uppgifterna i finansieringsanalysen har hämtats från resultat- och balansräkningarna samt från den information som myndigheterna rapporterat in till statsredovisningssystemet eller från myndigheternas årsredovisningar med eventuella kompletteringar.

Tabell 4.5 Finansieringsanalys

Miljoner kronor

	Not	2022	2021
Statens verksamhet			
Skatter	58	1 603 444	1 476 466
Avgifter och andra ersättningar	59	132 451	87 528
Intäkter av bidrag		61 479	67 754
<i>Summa justerade intäkter</i>		<i>1 797 374</i>	<i>1 631 748</i>
Transfereringar	60	-1 354 337	-1 331 015
Statens egen verksamhet	61	-312 670	-281 966
<i>Summa justerade kostnader</i>		<i>-1 667 007</i>	<i>-1 612 976</i>
Justeringar till betalningar	62	84 319	73 698
Saldo statens verksamhet		214 686	92 467
Investeringar			
	63		
Finansiella investeringar		-1 524	-959
Materiella investeringar		-88 890	-75 493
Immateriella investeringar		-3 532	-3 614
<i>Summa investeringsutgifter</i>		<i>-93 946</i>	<i>-80 066</i>
Försäljning av anläggningstillgångar		1 405	4 232
Summa investeringsverksamhet		-92 541	-75 834
Utlåning			
	64		
Nyutlåning		-26 409	-26 154
Amorteringar		86 171	72 304
Summa utlåning		59 762	46 151
Finansiella aktiviteter			
Finansiellt netto för statens upplåning	65	-33 471	-5 212
Övrigt finansiellt netto	66	3 736	11 052
Justeringar till betalningar	67	-29 997	16 820
Summa finansiella aktiviteter		-59 732	22 660
Summa		122 175	85 443
Statens nettouplåning			
Förändring av statsskulden		-113 589	-73 230
Orealiserade valutakursförändringar		-8 586	-12 213
Summa		-122 175	-85 443

Statens verksamhet gav positivt kassaflöde

Kassaflödet i den del som avser statens verksamhet, dvs. intäkter, transfereringar och statens egen verksamhet, var positivt med 215 miljarder kronor, 122 miljarder kronor högre än föregående år. Kassaflödet från intäkter var knappt 166 miljarder kronor högre, främst för att inbetalningar som rör skatter ökade med 127 miljarder kronor. Utbetalningarna ökade med 54 miljarder kronor varav transfereringar ökade med 23 miljarder kronor och statens egen verksamhet med 31 miljarder kronor. Förändringarna av fordringar och skulder under posten justeringar till betalningar påverkade kassaflödet positivt med 84 miljarder kronor netto, vilket var 11 miljarder kronor högre än föregående år. Det beror främst på att skulderna har ökat med 104 miljarder kronor.

Ökade investeringar och lägre försäljning

Investeringsverksamheten gav ett negativt kassaflöde med 93 miljarder kronor, jämfört med 76 miljarder kronor föregående år. Årets investeringar uppgick till 94 miljarder kronor, en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år. Investeringar i materiella anläggningstillgångar har ökat med drygt 13 miljarder kronor och uppgår till 89 miljarder kronor. Positiva kassaflöden från försäljning av främst finansiella anläggningstillgångar uppgick till drygt 1 miljard kronor.

Statens nyutlåning och amorteringarna ökade

Summa nettoutlåning gav ett positivt kassaflöde med 60 miljarder kronor, vilket var 14 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Statens nyutlåning uppgick till 26 miljarder kronor, varav nära 25 miljarder kronor är CSN:s nyutlåning. Riksgäldskontorets nyutlåning uppgick till knappt 2 miljarder kronor, vilket var drygt 1 miljard kronor högre jämfört med 2021. Amorteringarna av lån uppgick till 86 miljarder kronor, vilket var 14 miljarder kronor högre jämfört med föregående år. Det beror främst på att Riksbanken gjorde stora amorteringar till Riksgäldskontoret på sina lån i euro och amerikanska dollar under 2022, men även att Svensk Exportkredit amorterade 10 miljarder kronor.

Kassaflödet från finansiella aktiviteter försämrades

Nettobetalingar från finansiella aktiviteter gav ett negativt kassaflöde med 60 miljarder kronor, vilket är 82 miljarder kronor lägre än föregående år. Det negativa kassaflödet beror främst på öknings av kortfristiga placeringar i statsskuldförvaltningen med 20 miljarder kronor, samt att räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor ökade med 14 miljarder kronor.

Statens nettoupplåning ökade

Statens nettoupplåning visar förändringen av statens upplåning justerad för realiserade valutakursförändringar. Statens nettoupplåning var 37 miljarder kronor högre än föregående år, vilket innebär att staten har gjort en nettoökning av sina lån. Statsskulden minskade med 114 miljarder kronor, men vid beräkning av nettoupplåningen justeras detta för realiserade valutakursförändringar i upplåningsverksamheten vilket påverkar skulden utan att medföra några betalningar. Denna justering var knappt 9 miljarder kronor för 2022.

Samband mellan resultaträkningen och utfallet på statens budget

I nedanstående tabell framgår sambandet mellan resultaträkningen och saldot i statens budget. Tabellen visar de huvuddelar som skiljer resultaträkningen från statens budget, nämligen poster som finns med i resultaträkningen men inte medför betalningar, förändringar av fordringar och skulder samt övriga transaktioner som medfört betalningar. Posterna finns med i finansieringsanalysen, men i en annan struktur. Genom dessa tre delar är det möjligt att gå från resultaträkningens saldo till finansieringsanalysens saldo. Därefter framgår justeringsposter hänförliga till statsskulden som utgör skillnaden mellan finansieringsanalysens saldo och saldot i statens budget.

Tabell 4.6 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2022

Miljoner kronor

Resultaträkningens överskott	26 883
Justeringar för poster som ej medför betalningar	22 651
Justeringar för förändringar av fordringar och skulder	59 216
Övriga transaktioner som påverkar betalningar	13 425
Finansieringsanalysens saldo	122 175
Justeringar hänförliga till statsskulden	41 455
Varav förändring av Riksgäldskontorets kortfristiga placeringar	20 458
Varav förändring av inomstatliga innehav av statspapper, affärsdagsredovisning samt övriga poster	20 997
Statens budgetsaldo	163 630

Transaktionerna som ingår i resultaträkningen men inte medför betalningar uppgår till knappt 23 miljarder kronor och ger en positiv påverkan på kassaflödet. I detta ingår kostnader för avskrivningar och nedskrivningar med 33 miljarder kronor och avsättningar och fondering på 2 miljarder kronor. Resultatandelar i statens hel- och delägda företag som påverkat resultaträkningen positivt utan något kassaflöde avgår med knappt 20 miljarder kronor. Orealiserade valutakursförändringar och marknadsvärdesförändringar på värdepapper om totalt 9 miljarder har försämrat resultatet utan att påverka betalningar.

Nettoförändringen av fordringar och skulder ger en positiv påverkan på kassaflödet med 59 miljarder kronor jämfört med resultaträkningen. Den består av nettoförändringar av fordringar och skulder för skatter på knappt 5 miljarder kronor som påverkat kassaflödet positivt. Nettoförändringar av fordringar och skulder hänförliga till finansiella aktiviteter har försämrat kassaflödet hänförligt till statsskulden med 30 miljarder kronor. Övriga förändringar av fordringar och skulder har påverkat kassaflödet positivt med knappt 84 miljarder kronor. Det är främst ökning av förutbetalda kapacitetsavgifter hos Affärsverket svenska kraftnät (se not 48).

Övriga transaktioner som påverkar betalningar gav ett utflöde av likvida medel på drygt 13 miljarder kronor. Statens utlåning, netto, påverkade kassaflödet positivt med 60 miljarder kronor och utdelningar från statliga bolag gav ett inflöde med drygt 46 miljarder kronor. Nettoinvesteringar med hänsyn till sålda anläggningstillgångar påverkade kassaflödet negativt med 93 miljarder kronor.

Justeringar som är hänförliga till statsskulden

Finansieringsanalysens saldo visar sammantaget ett positivt kassaflöde på drygt 122 miljarder kronor, vilket är drygt 41 miljarder kronor lägre än saldot i statens budget som var 163 miljarder kronor. Skillnaden mellan statens nettouplåning och saldot på statens budget beror på att det finns transaktioner som påverkar statsskulden

men som inte påverkar budgetens saldo. Det finns även transaktioner som påverkar budgetens saldo, men som påverkar statsskulden först i efterföljande perioder, t.ex. förändring av kortfristiga placeringar.

Riksgäldskontoret har ökat sina kortfristiga placeringar med drygt 20 miljarder kronor, vilket har förbättrat statens budgetsaldo utan att påverkat statsskulden. Skillnaden i övrigt beror på effekter av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning, förändringar av myndigheters innehav av statspapper, över- och underkurser på kortfristiga placeringar samt skuldskötselåtgärder, vilket sammantaget uppgick till 21 miljarder kronor.

5 Noter

5.1 Noter till resultaträkningen

Not 1 Skatteintäkter

Miljoner kronor

	2022	2021
Direkta skatter på arbete		
Statlig inkomstskatt	58 901	56 316
Kommunal inkomstskatt	846 153	806 447
Allmän pensionsavgift	145 645	137 337
Skattereduktioner m.m.	-334 657	-305 764
Summa Direkta skatter på arbete	716 042	694 336
Indirekta skatter på arbete		
Arbetsgivaravgifter	652 067	613 987
Särskild löneskatt, egenavgifter m.m.	67 536	63 973
Avgifter till premiepensionssystemet	-46 398	-43 215
Summa Indirekta skatter på arbete	673 205	634 746
Skatt på kapital		
Skatt på kapital, hushåll	87 413	104 604
Skatt på företagsvinster	181 739	183 582
Fastighetsskatt och fastighetsavgift	37 501	36 084
Övriga skatter på kapital	42 360	31 618
Summa Skatt på kapital	349 012	355 889
Skatt på konsumtion och insatsvaror		
Mervärdesskatt	559 678	510 997
varav kommun moms	81 387	75 340
Skatt på alkohol och tobak	29 750	28 697
Skatt på energi och miljö	74 001	81 143
Skatt på vägtrafik	22 527	22 549
Skatt på spel	6 287	6 928
Skatt på import	9 329	7 339
Övriga skatter på konsumtion och insatsvaror	607	649
Summa Skatt på konsumtion och insatsvaror	702 179	658 301
Restförda och övriga skatter		
Restförda skatter	-13 654	-16 127
Övriga skatter	8 560	-3 957
Intäkter som förs till fonder	6 612	5 984
Avgifter till public service	9 341	9 149
Summa Restförda och övriga skatter	10 859	-4 951
Totala skatteintäkter enligt statens budget	2 451 297	2 338 320
Avgår: Kommunala skatter	-867 592	-827 074
Avgår: Avgifter till ålderspensionssystemet (inkomstpension)	-300 855	-283 471
Avgår: EU-skatter	-9 329	-7 339
Statens skatteintäkter enligt statens budget	1 273 522	1 220 437
Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2021		-14 438

	2022	2021
Totala skatteintäkter enligt årsredovisningen	2 451 297	2 323 882
Justering till statens skatteintäkter enligt ÅRS 2021		-13 195
Statens skatteintäkter enligt årsredovisningen	1 273 522	1 207 242
Tillkommer, avgränsningsskillnader m.m.		
Skatter hänförliga till tidigare år		
varav 2021	12 245	18 589
varav 2020	-2 503	-1 017
Avgifter till ålderspensionssystemet	300 855	283 471
Avgifter till premiepensionssystemet	46 398	43 215
EU-skatter	9 329	7 339
Kommunala utjämningsavgifter LSS	4 893	4 717
Inkomstutjämningsavgift, kostnadsutjämningsavgift	26 751	24 481
Elimineringar m.m		
Eliminering av statliga myndigheters avräknade moms	-45 936	-40 929
Eliminering av statens arbetsgivaravgifter	-40 353	-38 504
Eliminering av särskild löneskatt på pensionskostnader	-4 584	-4 502
Eliminering av myndigheters skatter m.m.	-190	-226
Summa Total före justering	1 580 427	1 503 875
Justering till belopp enligt ÅRS 2021	-	950
Flaskhalsintäkter från Affärsverket svenska kraftnät	17 500	-
Stämpelskatt, periodisering	623	-
Summa	1 598 550	1 504 824

Skatteintäkterna ökade med 94 miljarder kronor

Statens skatteintäkter såsom de avgränsas i resultaträkningen ökade med 94 miljarder kronor (6 procent) jämfört med 2021. Det kan jämföras med en ökning av skatteintäkterna på 173 miljarder kronor 2021 jämfört med 2020. Den lägre utvecklingstakten av statens skatteintäkter förklaras i allt väsentligt av en svag utveckling av hushållens kapitalvinster samt skattesänkningar.

Skatteintäkterna redovisas fullt periodiserade, dvs. det är intäkterna hänför sig till. Eftersom många skatter för ett kalenderår fastställs först i samband med de årliga skattebesluten, är det slutliga utfallet för skatteintäkterna inte känt förrän drygt ett år efter det aktuella årets utgång. Redovisningen av skatter i årsredovisningen för staten grundas därför till viss del på prognoser. Skillnaden mellan det definitiva utfallet och den prognos som redovisas i årsredovisning för staten kan för enstaka skatter vara stor. Det gäller främst bolagens inkomstskatt och hushållens skatt på kapitalvinster. Avvikelsen för de totala skatterna är däremot liten och uppgår som regel till mellan 0,5 och 1 procent av de slutliga skatteintäkterna.

Den övergripande analysen utgår från ”Totala skatteintäkter enligt statens budget” som beräknas till 2 451 miljarder kronor för 2022 och som ska jämföras med 2 338 miljarder kronor enligt den nu aktuella bedömningen av skatteintäkter för inkomståret 2021 (se om Skatteintäkterna 2021 nedan). Det innebär en ökning med 113 miljarder kronor. Statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter ökade med 72 miljarder kronor medan den kommunala sektorns intäkter, inkomstskatt och fastighetsavgift, ökade med 41 miljarder kronor. Förändringen av statens och ålderspensionssystemets skatteintäkter 2022 förklaras främst av en stark utveckling av intäkterna från indirekt skatt på arbete och mervärdesskatt.

Direkt skatt på arbete ökade med 22 miljarder kronor

De direkta skatterna på arbete, nettot av inkomstskatter, allmän pensionsavgift och skattereduktioner, ökade med 22 miljarder kronor jämfört med 2021. Den viktigaste skattebasen för inkomstskatten är utbetalda löner, som ökade med 6,4 procent 2022 jämfört med 5,8 procent året innan. Kommunsektorns skatteintäkter ökade med 40 miljarder kronor medan statens intäkter, inkomstskatt minus skattereduktioner, minskade med 26 miljarder kronor. Den allmänna pensionsavgiften ökade med 8 miljarder kronor. Skattereduktionerna ökade med 29 miljarder kronor vilket främst förklaras av reduktionerna för allmän pensionsavgift och jobbskatteavdragen, vilket beror på att lönerna ökat och att fler personer har inkomster från arbete. Under 2022 höjdes såväl jobbskatteavdraget för låg- och medelinkomsttagare som grundavdraget för pensionärer. Även skattereduktionen för sjuk- och aktivitetsersättning förstärktes under 2022. Sammantaget innebar besluten skattesänkningar om 14 miljarder kronor varav 3 miljarder kronor påverkade kommunsektorns inkomstskatter.¹

De indirekta skatterna på arbete ökade med 38 miljarder kronor, vilket är en ökning med 6,0 procent. Det är dock en lägre ökningstakt jämfört med 2021, vilket främst beror på att en stor del av de tillfälligt sänkta arbetsgivar- och egenföretagaravgifterna som infördes 2020 för att mildra effekterna av pandemin upphörde att gälla 2021, vilket medförde att intäkterna ökade kraftigt 2021. De totala nedsättningarna uppgick till 17 miljarder kronor 2022.

De statliga myndigheternas arbetsgivaravgifter är inomstatliga och har eliminerats vid beräkning av skatteintäkterna. Elimineringen bruttoredo visas i tabellen ovan.

Hushållens kapitalskatter minskade med 17 miljarder kronor

Hushållens kapitalskatter uppgick till 87 miljarder kronor vilket är 17 miljarder kronor lägre jämfört med 2021. Intäkterna minskade med 13 miljarder kronor medan skattereduktionerna ökade med 4 miljarder kronor. De lägre skatteintäkterna förklaras framför allt av att hushållens kapitalvinster minskat. Jämfört med året innan minskade vinsterna från försäljning av bostäder och värdepapper med 66 miljarder kronor. Både hushållens utdelningar och ränteutgifter ökade med 17 miljarder kronor.

Företagens inkomstskatt minskade med 2 miljarder kronor

Skatt på företagsvinster minskade med 2 miljarder kronor eller 1 procent jämfört med en ökning om 10 procent 2021. De lägre skatteintäkterna beror på en tillfällig skattereduktion för investeringar i inventarier.

Riskskatten för kreditinstitut som infördes 2022 beräknas uppgå till drygt 6 miljarder kronor. Skattesatsen är 5 procent 2022 och beskattningsunderlaget utgörs av summan av kreditinstitutens skulder vid beskattningsårets utgång.

Prisökningar gav högre intäkter från mervärdesskatt

Skatt på konsumtion och insatsvaror ökade med 44 miljarder kronor jämfört med 51 miljarder kronor året innan. Intäkterna från mervärdesskatt ökade med 49 miljarder kronor, vilket är ett par miljarder högre än ökningen året före. Ökningen är till stor del en effekt av prisförändringar på hushållens konsumtionsutgifter snarare än ökad volym.

¹ Sammantaget är effekten av regeländringarna neutral för kommunerna eftersom de får kompensation via det generella statsbidraget.

I intäkterna från mervärdesskatt, 560 miljarder kronor, ingår återbetald mervärdesskatt till statliga myndigheter med 46 miljarder kronor. Detta är en inomstatlig transaktion som elimineras för att inte påverka det konsoliderade utfallet i statens resultaträkning.

Intäkter av skatt på alkohol och tobak uppgick till 30 miljarder kronor

Intäkterna av skatt på alkohol och tobak ökade med 1,1 miljarder kronor och uppgick till 30 miljarder kronor.

Lägre intäkter från skatt på energi och miljö

Intäkterna av skatt på energi och miljö minskade totalt med 7,1 miljarder kronor, vilket främst beror på tillfälliga skattesänkningar på bensin och diesel till följd av ökade drivmedelspriser². Intäkter från EU:s handel med utsläppsätter och intäkter från skatt på flygresor ökade däremot, sammantaget med ungefär 3,0 miljarder kronor. Flygresandet har ökat både 2022 och 2021 men är fortfarande inte i nivå med flygresandet före pandemin.

Skatt på import ökade med 2 miljarder kronor

Intäkterna från skatt på import uppgick till 9,3 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket är en ökning med 2,0 miljarder kronor. De största ökningarna är inom varuområdena fisk, kläder och skor samt elektriska maskiner. Värdet av importen har ökat både till följd av ökad handel efter nedgång under pandemin men framför allt till följd av ökade priser.

Beviljade anstånd ökade övriga skatteintäkter

Restförda skatter minskade med 2,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Restförda skatter är obetalda skatteskulder som lämnas till Kronofogdemyndigheten för indrivning. Hushållens restförda skatter ökade med 0,7 miljarder kronor medan företagets minskade med 3,2 miljarder kronor. Övriga skatter ökade med 12,5 miljarder kronor varav hushållens ökade med 8,2 miljarder kronor och företagets med 4,3 miljarder kronor. Ökningen av intäkter av hushållens Övriga skatter är främst en följd av att skatteintäkterna var låga 2021. Hushållen begärde under 2021 omprövningar av tidigare redovisade kapitalvinster och begärde istället uppskov med skatten då räntan på uppskavsbelopp slopades från och med inkomstår 2021, vilket minskade intäkter av Övriga skatter 2021. Företagens övriga skatter ökade främst till följd av beviljade s.k. tillfälliga anstånd med avdragen skatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt enligt lag (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

Flaskhalsintäkter ökade statens intäkter med 17,5 miljarder kronor

I årsredovisningen för staten redovisas överskott från s.k. flaskhalsintäkter som uppstått till följd av höga elpriser, och som betalas ut som stöd till hushåll under 2023, som skatt med motsvarande transferering till hushållen 2022. Flaskhalsintäkterna uppgick till 17,5 miljarder kronor vid utgången av 2022. Detta skiljer statens resultaträkning från statens budget. Dessutom görs en periodisering av stämpelskatt som inte görs i statens budget. Se mer information i avsnittet Redovisningsprinciper.

² Riksdagsbeslut 27 april 2022, Extra ändringsbudget för 2022 – Tillfälligt sänkt skatt på bensin och diesel samt hantering av överskott av vaccindoser. Riksdagsbeslut 22 juni, Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina samt Extra ändringsbudget för 2022 – Retroaktivt sänkt skatt på diesel inom jord-, skogs- och vattenbruk.

Ökade intäkter av kommunal inkomstskatt

Kommunsektorns del av skatteintäkterna, kommunal inkomstskatt och kommunal fastighetsavgift, ökade med 41 miljarder kronor medan ålderspensionssystemets avgifter ökade med 17 miljarder kronor. Staten är ansvarig för all uppbörd, dvs. även uppbörden av skatter som tillhör kommuner och avgifter till trossamfund.

Kommunernas skatter betalar staten ut dels som förskott, baserat på en prognos för skatteunderlaget för aktuellt år samt innevarande års aktuella skattesatser, dels som slutreglering, dvs. skillnaden mellan den (slutliga) skatten som fastställs genom det årliga skattebeslutet och det förskott som staten betalat ut. Eftersom lönesumman och därmed skatteintäkterna ökade under 2022 är den beräknade slutliga skatten 21 miljarder kronor högre än vad som hittills betalats ut till kommunsektorn. I årsredovisningen för staten återfinns återstående belopp att reglera i not 55 Övriga förutbetalda intäkter.

Arbetsgivaravgifter för statligt anställda har eliminerats

Skatteverket sköter uppbörden av skatter till övervägande del och de redovisas både i statens resultaträkning och i statens budget. Staten betalar ut de skatter och avgifter som tillhör kommunsektorn och ålderspensionssystemet löpande för att sedan slutreglera dem när beskattningen är fastställd. Den redovisning av skatteintäkter som görs i resultaträkningen skiljer sig på några punkter från den som görs på inkomstsidan i statens budget. I budgeten görs omföringar och en finare indelning av vissa poster för att tydligare redovisa fördelningen mellan olika skatteslag etc. Den del av ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet läggs i resultaträkningen till skatteintäkterna, trots att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaperna (se avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). En annan väsentlig skillnad jämfört med statens budget är att arbetsgivaravgifter som staten betalat till sig själv elimineras i resultaträkningen.

Kommunalekonomisk utjämning och kommunmoms bruttoredo visas

I resultaträkningens skatteintäkter ingår den kommunalekonomiska utjämningen som nettoredo visas på utgiftssidan i statens budget. Inkomstutjämningsavgift och kostnadsutjämningsavgift från kommuner och regioner på sammanlagt 27 miljarder kronor nettoredo visas under anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Det innebär att utgifterna för statsbidrag till kommunerna minskats med motsvarande belopp på statens budget. I resultaträkningens skatteintäkter ingår också mervärdesskatt med 81 miljarder kronor för kommuner och regioner som nettoredo visas på inkomstsidan i statens budget. I resultaträkningen har den kommunalekonomiska utjämningen och kommunmomsen bruttoredo visats, vilket innebär att både inkomster och transfereringar till kommuner är 108 miljarder kronor högre än i statens budget för 2022.

Skatteintäkterna 2021 blev högre än tidigare beräknat

Skatteintäkterna 2021 blev 14 miljarder kronor högre jämfört med den beräkning av 2021 års skatt som gjordes våren 2022 (raden Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2021 i tabellen). Direkta skatter på arbete blev 5 miljarder kronor högre. Intäkterna av skatt på kapital blev 16 miljarder kronor högre än vid beräkningen våren 2022. Hushållens skatt på kapital blev 4 miljarder kronor lägre och skatt på företagsvinster blev 20 miljarder kronor högre. Skillnaderna mot tidigare beräkning avser alltså främst kapitalinkomster som inte preliminärbeskattas, till exempel vinster vid försäljning av bostäder eller värdepapper samt bolagsskatter där preliminärskatten baseras på bolagens slutliga skatt två år bakåt i tiden.

I kolumnen för jämförelsetalen från 2021 redovisas för varje skatteslag utfall efter det att beskattningen av 2021 års inkomster slutförts. Detta överensstämmer med motsvarande redovisning av utfallet på statens budget. Jämförelsetalen avviker något för varje enskilt skatteslag från de belopp som beräknades när resultaträkningen för 2021 togs fram, eftersom de baseras på senare utfallsinformation. En justeringsrad, ”Justering till totala skatteintäkter enligt ÅRS 2021”, har lagts till i ovanstående tabell så att överensstämmelse även uppnås med de periodiserade skatter som redovisades i årsredovisningen för staten 2021. Skillnaden uppkommer som följd av att jämförelsetalet i resultaträkningen (summa skatter) inte ändras, men för uppgifterna om enskilda skatteslag används de aktuella uppgifterna efter beslutsprocess och andra händelser.

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Offentligrättslig verksamhet		
Trafikverket	3 066	1 444
Transportstyrelsen	2 437	1 912
Kronofogdemyndigheten	1 574	1 474
Polismyndigheten	1 420	800
Lantmäteriet	1 027	1 143
Finansinspektionen	851	802
Läkemedelsverket	807	680
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 927	1 671
Luffartsverket	1 794	1 632
Övriga myndigheter	5 240	4 893
Summa offentligrättslig verksamhet	20 143	16 451
Uppdragsverksamhet		
Trafikverket	4 057	3 631
Statens institutionsstyrelse	2 256	2 074
Exportkreditnämnden	2 251	2 236
Försvarets materielverk	1 746	1 559
Pensionsmyndigheten	1 058	1 064
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	32 741	19 415
Luffartsverket	234	208
Sjöfartsverket	153	239
Övriga myndigheter	10 714	9 934
Summa uppdragsverksamhet	55 210	40 360
Andra ersättningar		
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	4 600	4 487
Folkhälsomyndigheten	2 823	2 563
Statens skolverk	1 484	956
Polismyndigheten	1 069	1 134
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	98	45
Sjöfartsverket	4	21
Övriga myndigheter	3 578	2 571
Summa andra ersättningar	13 656	11 777
Summa	89 009	68 588

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 20 421 miljoner kronor. Intäkter av avgifter i offentligrättslig verksamhet ökade med 3 692 miljoner kronor och utgör cirka 23 procent av posten. Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade med 14 850 miljoner kronor och utgör 62 procent av posten. Andra ersättningar ökade med 1 879 miljoner kronor och utgör ca 15 procent av posten.

Staten tar in avgifter för att tillhandahålla varor och tjänster, och den som betalar avgiften får därmed en motprestation. Avgifterna är antingen offentligrättsliga eller avgifter för uppdragsverksamhet.

Offentligrättsliga avgifter är s.k. tvingande eller betungande avgifter som staten med stöd av författning kan ta ut av enskilda.

Avgifter för uppdragsverksamhet är samtliga avgifter som inte är offentligrättsliga. Det omfattar försäljning av varor och tjänster som är frivilligt efterfrågade. Hit räknas också de avgifter som myndigheter under vissa förutsättningar får ta ut enligt det generella bemyndigandet i 4 § avgiftsförordningen (1992:191).

Andra ersättningar är ersättningar som inte betraktas som avgifter eller bidrag.

Offentligrättsliga avgifter ökade

Totalt redovisar omkring 115 myndigheter offentligrättsliga avgifter, i en mängd olika verksamheter.

De största förändringarna av de offentligrättsliga avgifterna jämfört med föregående år rör Trafikverket, Transportstyrelsen och Polismyndigheten.

Trafikverket tar framför allt ut banavgifter och provavgifter för körkort. Banavgifterna är obligatoriska för de aktörer som trafikerar järnvägen och intäkterna går till drift och underhåll av järnvägen. Trafikverkets avgifter har ökat med 1 622 miljoner kronor. Det beror främst på att intäkterna för banavgifterna 2021 påverkades av en retroaktiv sänkning av banavgifterna. Regeringen beslutade om denna sänkning för perioden mars 2020 – september 2021.

Transportstyrelsen tar ut avgifter inom sjöfarts-, luftfarts-, järnvägs- och vägtrafikområdet för bl.a. tillsyn, tillstånd och registerhållning. Inom luftfartsområdet finns också avgifter för säkerhetskontroll vid svenska flygplatser, flygplatsers utrustningskostnader för kommunikation, navigation och övervakning inom flygtrafikledningstjänst och undervägsverksamhet (flygtrafiktjänst en route). Intäkterna har ökat med 525 miljoner kronor och avser framför allt en ökning inom luftfartsområdet och specifikt säkerhetskontroller där intäkterna har ökat med 308 miljoner kronor med anledning av ökat antal passagerare och en höjning av avgiften. Inom vägtrafikområdet har intäkterna ökat med 163 miljoner kronor. Det är främst intäkterna för vägtrafikregistret (VTR) som har ökat med anledning av att avgiften höjdes med 10 kronor år 2022.

Kronofogdemyndighetens avgifter omfattar grundavgifter i allmänna och enskilda mål och avgifter i mål om betalningsföreläggande m.m. Kronofogdemyndighetens avgifter har ökat med 100 miljoner kronor, vilket beror på ett ökat inflöde av mål jämfört med 2021.

Polismyndighetens offentligrättsliga avgifter består till största delen av passavgifter, avgifter för utfärdande av nationella id-kort och ansökningsavgifter för tillstånd. Andra avgifter är delgivningsavgifter, avgifter för kopior och avskrifter, polisbevakning av transporter, flyttning av fordon och konstaterade kundförluster gällande

uppbördfordringar. Intäkter från avgifterna har ökat med 620 miljoner kronor, vilket främst beror på att intäkterna av pass och nationella id-kort har ökat med 616 miljoner kronor. Antalet sålda pass uppgår till cirka 2 575 000, vilket är en ökning med cirka 1 245 000 (94 procent). Antalet sålda nationella id-kort uppgår till cirka 1 025 000, vilket är en ökning med cirka 665 000 (185 procent). Intäktsökningen gällande pass och nationella id-kort förklaras av att de restriktioner som infördes under pandemin togs bort i februari och i kombination med att många medborgare valt att inte förnya sitt pass under pandemin blev antalet utfärdade handlingar omfattande. Även det faktum att regeringen fattade beslut om sänkt avgift för nationellt id-kort i maj ledde till att antalet sålda id-kort ökade markant.

Lantmäteriet redovisar avgifter inom fastighetsbildningsområdet och expeditionsavgifter för inskrivningsverksamheten, t.ex. ansökan om lagfart vid köp av fastighet. Avgiftsintäkterna har minskat med 116 miljoner kronor. Intäktsminskningen inom förrättningsverksamheten kommer framför allt från avgiftssänkningar och en minskad debitering till följd av högre korttidsfrånvaro och ökad personalomsättning.

Läkemedelsverkets offentligrättsliga avgifter består av ansöknings- och årsavgifter. Dessa avgifter har ökat med 127 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det beror främst på en ökning av årsavgifter på grund av nya avgifter enligt förordningen om avgifter för den statliga kontrollen av läkemedel (SFS 2010:1167).

Sjöfartsverkets avgifter omfattar främst farleds- och lotsavgifter. Sjöfartsverkets avgifter har ökat med 256 miljoner kronor, vilket beror på höjda avgifter för farleds- och lotsavgifter och ökade volymer. Farledsavgiften höjdes med 9,1 procent och lotsavgiften med 10 procent den 1 januari 2022.

Luftfartsverkets offentligrättsliga avgifter består av undervägs- och terminalavgifter via det EU-baserade avgiftssystemet för flygtrafiktjänst och utgör en del av luftfartsintäkterna som Luftfartsverket erhåller som ersättning för tillhandahållande av flygtrafiktjänst. Luftfartsverkets avgifter har ökat med 162 miljoner kronor, vilket förklaras av ökade trafiknivåer jämfört med de två tidigare pandemiåren. Luftfartsintäkterna för den lokala flygtrafiktjänsten har också ökat något tack vare ökat öppethållande på flygplatserna.

Intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet ökade

Totalt redovisar omkring 177 myndigheter avgifter för uppdragsverksamhet.

Det är framför allt Affärsverket svenska kraftnät som visar ökade intäkter av avgifter för uppdragsverksamhet.

Trafikverkets uppdragsverksamhet består huvudsakligen av försäljning av järnvägsmateriel till de entreprenörer som bygger och underhåller de statliga järnvägarna och el till de olika bolag som bedriver tågtrafik. I samband med investeringar i statliga vägar och järnvägar utför även Trafikverket uppdrag på andras anläggningar, i första hand åt kommuner. Intäkter av avgifter i Trafikverkets uppdragsverksamhet ökade med 426 miljoner kronor. Det beror främst på en ökad omsättning inom materialförsörjningen av järnvägsmateriel och ökade priser för el.

Statens institutionsstyrelse tar huvudsakligen ut vårdavgifter för ungdomsvård. Intäkterna ökade med 182 miljoner kronor, vilket beror på högre avgiftstaxa och ökad efterfrågan.

Försvarets materielverks intäkter av uppdragsverksamhet består i huvudsak av fakturering av levererade tjänster och materiel. Intäkterna ökade med 187 miljoner kronor, vilket huvudsakligen beror på ökade intäkter avseende ett exportåtagande inom flygområdet.

Affärsverket svenska kraftnät tar ut avgifter från regionnätsföretag, stora elproducenter och balansansvariga producenter. Intäkterna ökade kraftigt med 13,3 miljarder kronor, vilket främst beror på det högre elpriset jämfört med föregående år. Även årets inflöde av kapacitetsavgifter ökade kraftigt och uppgick till 26 miljarder kronor jämfört med år 2021, då de uppgick till 2 miljarder kronor.

Intäkter av andra ersättningar ökade

Totalt redovisar omkring 170 myndigheter intäkter av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, Folkhälsomyndigheten och Statens skolverk visar stora förändringar av intäkter av andra ersättningar.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens intäkter av andra ersättningar är finansieringsavgiften som arbetslöshetskassorna betalar. Ökningen med 113 miljoner kronor beror på att finansieringsavgiften från arbetslöshetskassorna var något högre 2022 än 2021. Detta berodde framför allt på att den genomsnittliga dagpenningen har ökat. Samtidigt var medlemsantalen i arbetslöshetskassorna något lägre.

Folkhälsomyndighetens intäkter av andra ersättningar består huvudsakligen av vidarefakturerade läkemedel, testmateriel och analyser. Ökningen med 260 miljoner kronor beror på vidareförsäljning av vaccin mot covid-19.

Statens skolverks andra ersättningar är främst återbetalda statsbidrag. Ökningen med 528 miljoner kronor beror på ökade återkrav av statsbidrag med 522 miljoner kronor och intäkter på nationella prov med 6 miljoner kronor.

Not 3 Intäkter av bidrag

Miljoner kronor

	2022	2021
AP-fondsmedel	17 488	29 268
EU-bidrag		
<i>EU-bidrag med delat förvaltningsansvar</i>		
<i>Statens jordbruksverk</i>		
Garantifonden för jordbruket EGFJ	7 973	6 975
Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling EJFLU	3 489	2 717
Havs- och fiskerifonden EHFF	178	150
Regionala utvecklingsfonden ERUF ¹	15	12
Socialfonden ESF ²	13	17
Summa Statens jordbruksverk	11 668	9 871
Regionala utvecklingsfonden ERUF, Tillväxtverket ¹	1 510	1 352
Brexitjusteringsfonden, BAR	616	0
Socialfonden ESF, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige ²	1 954	1 147
Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt FEAD, Rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige	1	9
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, Migrationsverket	394	386
Fonden för inre säkerhet ISF, Polismyndigheten	76	102
Instrument för gränsförvaltning och visering, BMVI	2	0
Interregionala bidrag (Interreg)	296	289

	2022	2021
Andra EU-bidrag		
Bidrag till transeuropeiska nätverk, Trafikverket	825	470
Universitet och högskolor	1 518	1 363
Övriga myndigheter	1 777	1 093
Summa EU-bidrag	20 637	16 082
Övriga bidrag		
Erhållna bidrag vid universitet och högskolor (exklusive bidrag från EU)	10 858	10 241
Försäkringskassan		
assistansersättning	4 423	4 400
underhållsstöd	1 227	1 157
Kärnavfallsfonden	2 093	2 191
Trafikverket (exklusive bidrag från EU)	1 774	1 530
Erhållna bidrag vid övriga myndigheter (exklusive bidrag från EU)	2 978	2 885
Summa	61 478	67 754

¹ Medel från ERUF redovisades av Tillväxtverket och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 525 miljoner kronor.

² Medel från ESF redovisades av Svenska ESF-rådet och Jordbruksverket, totalt för fonden 1 967 miljoner kronor.

Intäkter av bidrag är intäkter som inte är relaterade till utförda prestationer. Bidragsintäkterna har minskat med 6,3 miljarder kronor under 2022 jämfört med föregående år.

AP-fondsmedel

Posten AP-fondsmedel visar Allmänna pensionsfondens nettobidrag till staten. Beloppet är skillnaden mellan de medel som löpande rekvireras från AP-fonden för utbetalning av ålderspensioner och de ålderspensionsavgifter (socialavgifter från arbetsgivare och egenföretagare), allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som löpande överförs till AP-fonden för förvaltning.

För 2022 uppgick nettobidraget till 17,5 miljarder kronor. Utbetalda pensioner som finansieras från AP-fonden ökade med 13,5 miljarder kronor, medan avgifterna som tillförs AP-fonden för att finansiera pensionerna ökade med 25,3 miljarder kronor. Det innebär att nettoöverföringen från AP-fonden minskade med 11,8 miljarder kronor.

Intäkter av EU-bidrag

Intäkter av EU-bidrag visar på återflödet från EU-budgeten som för 2022 ökade med 4,6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Det är framför allt ökade bidrag från jordbruksfonderna med 1,8 miljarder kronor, rådet för Europeiska Socialfonden i Sverige med 1,4 miljarder kronor bestående av summan av Socialfonden och Brexitjusteringsfonden.

Övriga bidrag

En stor andel av övriga bidrag hanteras på universitet och högskolor och används främst för forskning. Dessa bidrag kommer från företag inom och utom Sverige och olika forskningsstiftelser. Bidrag från andra statliga myndigheter, t.ex. forskningsråd, är eliminerade.

Försäkringskassan redovisar intäkter från kommuner för kommunernas andel av kostnaden för statlig assistansersättning samt intäkter för underhållsstöd från bidragsskyldiga.

Kärnavfallsfonden redovisar avgifter från reaktorinnehavarna som ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Trafikverket redovisar bidrag från bl.a. kommuner för investeringar i infrastruktur.

Not 4 Transfereringar

Miljoner kronor

	2022	2021
Transfereringar till hushåll	773 230	729 201
Transfereringar till företag	93 100	103 659
Transfereringar till kommuner och regioner	394 392	403 460
Transfereringar till utlandet	92 244	94 426
Summa	1 352 966	1 330 746
Transfereringar till hushåll		
Ålderspensioner vid sidan av statens budget	345 037	331 559
Premiepensioner	23 478	17 837
Ersättning vid ålderdom (anslagsfinansierade förmåner)	45 526	37 218
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning	88 536	83 942
Assistansersättning m.m.	28 522	28 662
Ekonomisk trygghet för familjer och barn, Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten	89 360	89 363
Arbetsmarknad och arbetsliv inkl aktivitetsstöd	30 815	40 732
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, Arbetsförmedlingen	3 801	5 549
Övrigt arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 394	2 007
Lönegarantiersättning, Kammarkollegiet	1 327	799
Studiestöd, Centrala studiestödsnämnden	20 056	20 178
Kompensation för höga elpriser Kammarkollegiet, Svenska kraftnät	26 415	0
Bidrag till folkbildningsorganisationer, Kammarkollegiet	4 939	4 870
Bistånd och andra internationella bidrag (bidrag till organisationer), Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	4 209	4 463
Migrationsverket	442	376
Integration, Ersättning för insatser för vissa nyanlända invandrare, Arbetsförmedlingen	1 011	1 347
Särskilda insatser inom folkbildningen, Kammarkollegiet	106	97
Statens tjänstepensionsverk, pensionskostnader ej statligt anställda	471	436
Klimatbonus. Transportstyrelsen	6 905	4 810
Nettoöverföring till premiepensionssystemet	26 087	28 840
Övriga transfereringar till hushåll	23 793	26 117
Summa Transfereringar till hushåll	773 230	729 201
Transfereringar till företag		
Stöd för korttidsarbete, Tillväxtverket	1 355	7 787
Lönebidrag till Samhall, Kammarkollegiet, Arbetsförmedlingen	14 502	14 486
Köp av arbetsmarknadsutbildning m.m., Arbetsförmedlingen	41	210
Anställningsstöd, inklusive kostnader för höga sjuklönekostnader Skatteverket	14 056	23 505
Omsättningsstöd, Boverket	0	2 421
Gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m., Statens jordbruksverk	13 472	12 791
Bidrag till public servicebolagen	8 909	8 735
Utbildningspolitik, Bidrag till enskilda utbildningssamordnare, Kammarkollegiet	3 394	3 363

	2022	2021
Investeringsstöd m.m., Boverket	8 606	8 429
Forskning och utveckling m.m., Verket för innovationssystem	2 292	2 246
Ersättning till reaktorinnehavarna, Kärnavfallsfonden	2 673	2 759
Regionala tillväxtåtgärder m.m., länsstyrelserna	234	193
Elcertifikat	272	414
Miljöpolitik, Naturvårdsverket	3 065	2 450
Energiforskning m.m., Statens energimyndighet	2 521	1 214
Trafikupphandling, Trängselskatt m.m. Trafikverket	5 408	2 128
Kultur, Statens kulturråd	1 208	2 345
Bidrag till kvalificerad yrkesutbildning, Myndigheten för yrkeshögskolan	2 578	2 327
Presstöd, Myndigheten för radio och tv, Presstödsnämnden	1 070	1 009
Kommunikationer, Post och telestyrelsen	1 329	1 559
Transportstyrelsen	917	704
Övriga transfereringar till företag	5 197	2 585
Summa Transfereringar till företag	93 100	103 659
Transfereringar till kommuner		
Kommun-och regionmoms, Skatteverket	81 387	75 340
Utjämningsbidrag LSS, kommuner, Skatteverket	4 893	4 717
Kommunalekonomisk utjämning till kommuner och regioner, Skatteverket	177 973	172 992
Migration och integration, till kommuner och regioner. Inkl. periodiseringar. Migrationsverket	7 837	6 072
Bidrag till läkemedelsförmånerna m.m., Kammarkollegiet	32 875	31 839
Bidrag till folkhälsa och sjukvård Kammarkollegiet, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten	23 227	47 484
Tandvårdsförmåner m.m., Försäkringskassan	1 619	1 725
Arbetsmarknad, Arbetsförmedlingen	2 398	2 687
Utbildning och universitetsforskning Statens skolverk	22 777	21 319
Ersättning för höga sjuklönekostnader	3 265	4 379
Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning, Försäkringskassan	559	1 425
Transportpolitik, Trafikverket	2 629	6 353
Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m.	378	552
Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken, Socialstyrelsen	8 484	7 759
Bidrag till kultur, Statens kulturråd	2 075	2 117
Övriga transfereringar till kommuner	22 016	16 702
Summa Transfereringar till kommuner	394 392	403 460
Transfereringar till utlandet		
Avgiften till Europeiska unionen		
BNI-baserad avgift, Kammarkollegiet	31 261	38 100
Mervärdesskattebaserad avgift, Skatteverket	7 741	6 914
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast, Naturvårdsverket	982	1 027
Tullavgift, Tullverket	6 828	5 302
Summa Avgiften till Europeiska unionen	46 812	51 344
Bistånd och andra internationella bidrag, Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	36 826	37 274
Dagersättning till asylsökande m.m., Migrationsverket	649	355
Övriga transfereringar till utlandet	7 956	5 453
Summa Transfereringar till utlandet	92 244	94 426
Summa	1 352 966	1 330 746

Transfereringar är medel som staten förmedlar till olika mottagare via myndigheterna. I huvudsak betalas transfereringarna från anslag på statens budget. Transfereringar kännetecknas av att staten inte får någon motprestation.

Många transfereringar är dock förknippade med någon form av villkor. Ett exempel är aktivitetsstöd inom arbetsmarknadspolitiken där kravet är att mottagaren deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Noten specificeras utifrån mottagarkategori, syfte och utbetalande myndighet. Mottagarkategorierna visar de sektorer som fått transfereringen och är hushåll, företag, kommuner och utlandet. Hushåll innefattar enskilda personer, ideella organisationer och föreningar tillhörande hushållssektorn samt premiepensionssystemet.

Transfereringar till hushåll omfattar bl.a. stöd som Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan hanterar. Här ingår ålderspensioner, ekonomisk trygghet för familjer och barn, ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning som sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning, arbetsskadeersättning samt assistansersättning m.fl. stöd till personer med funktionsnedsättning.

De totala kostnaderna för transfereringar i form av lämnade bidrag m.m. ökade med 22 miljarder kronor mellan 2021 och 2022.

Transfereringar till hushåll

Transfereringarna till hushåll ökade med 44 miljarder kronor under 2022. De transfereringar som redovisas är utbetalningar exklusive statlig ålderspensionsavgift. Statlig ålderspensionsavgift ingår i budgetens utgifter för t.ex. sjukpenning och är en betalning från anslag till pensionssystemet för att finansiera pensionsrätterna för bl.a. de personer som får sjukpenning och andra sociala förmåner. Den del av den statliga ålderspensionsavgiften som går till premiepensionssystemet (12,9 procent 2022) finns med bland transfereringar till hushållssektorn men redovisas separat.

Nettoöverföringen till premiepensionssystemet var 26 miljarder kronor 2022, vilket var 2,8 miljarder kronor lägre än 2021 (se nedan). Överföringarna till och från AP-fonderna ingår inte i transfereringar till hushåll, utan nettoöverföringen som för närvarande är en överföring från AP-fonderna redovisas som bidrag från AP-fonden (socialförsäkringssektorn), se not 3 Intäkter av bidrag.

Högre pensioner

Kostnaderna för ålderspensioner vid sidan av statens budget ökade med 13 miljarder kronor. För 2022 har inkomst- och tilläggspensionerna räknats upp med 2,5 procent. Att pensionsutgifterna ökade berodde framför allt på att antalet pensionärer med inkomstgrundad ålderspension ökade men även på att Riksdagen beslutade i juni 2022 om att höja garantipensionen och bostadstillägget. Lagändringarna trädde i kraft i augusti och resulterade i att över en miljon pensionärer fick höjd pension.

I december 2022 fick 2 277 949 pensionärer inkomstgrundad ålderspension, vilket var 28 488 personer fler än i december 2021.

Premiepensionerna ökade med 6 miljarder kronor eller 31,6 procent. Det främsta skälet till utbetalningsökningen är den s.k. tjugondelsinfasningen som gör att varje ny årskull som går i pension har en större andel i det nya pensionssystemet. Dessutom ökar antalet årskullar med rätt till premiepension varje år eftersom bara pensionärer födda år 1938 eller senare kan ha rätt till premiepension.

Ersättning vid ålderdom, som är anslagsfinansierade pensioner och stöd, ökade totalt med 8,3 miljarder kronor. Garantipension till ålderspension, inkomstpensionstillägg och bostadstillägg till pensionärer ökade tillsammans med 8,7 miljarder kronor. Ökningen berodde på regeländringar som trädde i kraft under 2022. Efterlevandepensioner till vuxna minskade med 0,4 miljarder kronor under 2022. Änkepension utgör över 90 procent av de totala utgifterna för efterlevandepension till vuxna. Utgifterna minskar till följd av att änkepensionen är under avveckling.

Ersättning vid sjukdom och funktionsnedsättning

Kostnaderna för sjukpenning, aktivitets- och sjukersättning ökade med 4,6 miljarder kronor till 89 miljarder kronor.

Sjukpenningkostnaderna ökade med 3 miljarder kronor till 42 miljarder kronor. Ökningen förklaras av att inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst har höjts från 8 till 10 basbelopp från och med 1 januari 2022 samt av tidigare regeländringar kring bedömningen vid dag 180 som gör att beståndet ökade.

Sjukpenningtalet anger hur många dagar med sjukpenning och rehabiliteringspenning som betalas ut per försäkrad i Sverige under ett år. För december var sjukpenningtalet 9,74 dagar vilket var en minskning med 5,5 procent jämfört med december 2021. Sjukpenningtalet för kvinnor i december 2022 var 82,2 procent högre än sjukpenningtalet för män. I december 2021 var sjukpenningtalet för kvinnor 81,4 procent högre än sjukpenningtalet för män.

Aktivitets- och sjukersättningen ökade med 1,5 miljarder kronor (3,9 procent) till 37 miljarder kronor. Sjukersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19-65 år om arbetsförmågan bedöms vara stadigvarande nedsatt på grund av sjukdom med minst en fjärdedel. Under 2022 minskade antalet personer med sjukersättning med cirka 9 600 och uppgick i december 2022 till strax över 212 000. Trots att antal förmånstagare minskade under året ökade utgifterna. Största delen kan förklaras av att garantiersättningen höjdes med 0,25 prisbasbelopp i januari 2022. Även nya regler som infördes i september 2022 för sjukersättning för personer som är mellan 60 och 64 år har påverkat utgifterna under 2022.

Aktivitetsersättning kan beviljas till personer i åldrarna 19 till 29 år som har långvarigt nedsatt arbetsförmåga eller på grund av en funktionsnedsättning behöver längre tid för att avsluta sin skolgång. Ersättningen är alltid tidsbegränsad och kan beviljas för maximalt tre år i taget. Antalet personer som fick ersättningen i december ökade med ca 700 personer.

Statlig assistansersättning

Kostnaderna för assistansersättning inkluderar även den andel av kostnaden för assistansersättning som finansieras av kommunerna. Utgifterna på 28 miljarder kronor var närmast oförändrade jämför med föregående år.

Rekordmånga lediga jobb under 2022

I slutet av december var 336 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 34 000 personer eller 9 procent jämfört med december 2021. Arbetslösheten uppgick till 6,6 procent jämfört med 7,2 procent motsvarande period 2021. Trots stigande energipriser, inflation och geopolitisk oro har arbetsmarknaden varit motståndskraftig. I genomsnitt var 342 000 personer inskrivna som arbetslösa år 2022, vilket kan jämföras med ett snitt på 409 000 personer år 2021. Samtidigt har antalet lediga jobb i Platsbanken varit rekordhøgt, även om antalet minskade under

hösten. I snitt publicerades 168 000 nya lediga jobb per månad, jämfört med 112 000 året innan uppger Arbetsförmedlingen. Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade 2022

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd från Försäkringskassan minskade med 10 miljarder kronor för helåret 2022. Utgifterna har varit lägre på grund av bland annat minskad arbetslöshet efter pandemin.

Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser minskade med 1,7 miljarder kronor. Antal personer inskrivna med introduktionsjobb och extratjänster minskade med 7 416 personer eller 50 procent jämfört med 2021. Det var inom kategori för extratjänster som minskningen var högst med 96 procent. Extratjänsterna ska enligt regeringsbeslut fasas ut och Arbetsförmedlingen får inte fatta beslut om anvisning till särskilt anställningsstöd i form av extratjänst från och med den 1 januari 2022.

Lönegarantiersättning ökade

Antal konkurser ökade under året och det förklarar att utbetalningar från anslaget Bidrag till lönegarantiersättning ökade med 0,5 miljarder kronor mellan åren.

Kompensation till hushållen för höga elpriser

Med anledning av de exceptionellt höga elpriserna, införde regeringen en elpriskompensation till hushåll i hela Sverige för elkostnader. Kammarkollegiet betalade ut 8,9 miljarder kronor från det nya anslaget Kompensation för höga elpriser under 2022. Utbetalningarna gick till elbolagen som i sin tur ersatte hushållen.

Även i Europa har energipriserna till följd av den ekonomiska återhämtningen efter pandemin och därefter den ryska invasionen av Ukraina stigit till ovanligt höga nivåer. För att stödja elkunderna ekonomiskt och för att mildra effekterna av de höga elpriserna har EU infört en tillfällig möjlighet att använda kapacitetsavgifterna eller flaskhalsintäkterna för ekonomiska utbetalningar till elkunderna. Regeringen införde fyra olika stöd. Det första stödet avser hushåll i mellersta och södra Sverige (elprisområde 3 och 4) för perioden 1 oktober 2021–30 september 2022, och omfattar cirka 4,3 miljoner hushåll. Beloppet uppgår till 17,5 miljarder kronor enligt regeringsbeslut den 22 december 2022. Utbetalningarna har gjorts under första kvartalet 2023.

Klimatbonus ökade för att därefter upphöra

Utbetalningar av klimatbonus till elbilsköpare uppgick till 6,9 miljarder kronor 2022 vilket var en ökning med 2 miljarder kronor. Ökningen förklarades av att antal klimatbonusfordon tagna i trafik ökade jämfört med 2021. Regeringen fattade beslut om att klimatbonusen skulle avskaffas och att en bil behövde vara beställd senast den 8 november 2022 för att vara berättigad till bonus.

26 miljarder kronor till premiepensionssystemet

Nettoöverföring till premiepensionssystemet redovisas som en transferering till hushåll mot bakgrund av att systemet ses som en del av hushållssektorn i nationalräkenskaper (se avsnitt Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar).

Beloppet består av de socialavgifter, allmänna pensionsavgifter och statliga ålderspensionsavgifter som överförs till premiepensionssystemet, med avdrag för utbetalda premiepensioner (23 miljarder kronor), som ingår i utbetalda ålderspensioner.

Transfereringar till företag minskade

Transfereringar till företag minskade med 11 miljarder kronor. En bidragande förklaring var minskade utgifter för covid-19 stöd. Stöd vid korttidsarbete minskade med 6 miljarder kronor och uppgick till 1,4 miljarder kronor. Anställningsstöd, inklusive kostnader för höga sjuklönekostnader minskade med 9 miljarder kronor och uppgick till 14 miljarder kronor. Omställningsstödet för företag som fått minskad omsättning till följd av covid-19 gick inte längre att ansöka vilket förklarar minskningen med 2 miljarder kronor mellan åren.

Transfereringar finansierade med EU-medel för gårdsstöd, landsbygdsåtgärder m.m. ökade med 0,7 miljarder kronor. Bidraget till Samhall ökade med 0,3 miljarder kronor.

Public service-avgift

Public service-avgift tas in av Skatteverket som betalar ut avgiftsmedlen till ett särskilt public service-konto i Riksgäldskontoret. Public service-kontot förvaltas av Kammarkollegiet och används för att tilldela medel till programföretagen genom transfereringar. Bidragen uppgick till 9 miljarder kronor under 2022 vilket var en ökning med 0,2 miljarder kronor.

Allmän miljö- och naturvård

Naturvårdsverket stöd inom miljöpolitik ökade med 0,6 miljarder kronor. Det är utbetalningar för anslaget Klimatinvesteringar som stod för ökningen i sin helhet. Bidraget används till åtgärder som minskar de klimatpåverkande utsläppen, exempelvis genom Klimatklivet.

Stödet från Statens Energimyndigheten ökade med 1,3 miljarder kronor. Ökningen återfanns inom anslagen Industriklivet, Laddinfrastruktur och Biogasstöd. De två sistnämnda är nya satsningar som syftar möjliggöra utbyggnad av publika laddstationer för snabbbladning av elfordon och stöd till produktion av biogas som uppgraderas till biometan. Stödet är ett driftstöd för främjande av energi från förnybara energikällor och lämnas i enlighet med artikel 43 i Europeiska kommissionens allmänna gruppundantagsförordning.

Kommunikationer

Bidragen från Trafikverket för kommunikationer ökade med 3 miljarder kronor. De anslagen som ökade mest under 2022 var Trängselskatt i Stockholm och Utveckling av statens transportinfrastruktur. Bidrag till privata och kommunala företag avser projektering av ny tunnelbana i Stockholm, drift av flygplatser, färjeleder, tåg och busstrafik, inlandsbanan och bidrag för utveckling av elvägar samt bidrag kopplat till miljögarantin inom järnväg och luftfart.

Stöd till kultur

Statens kulturråds anslag Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete minskade med 1 miljard kronor mellan åren. Under 2021 betalades stödet ut med anledning av covid-19, motsvarade stöd upphörde under 2022.

Transfereringar till kommuner minskade

Transfereringarna till kommuner minskade totalt med 9 miljarder kronor eller 2 procent. De allmänna bidragen till kommuner ökade med 11 miljarder kronor. De innefattar den kommunalekonomiska utjämningen som netto redovisas på statens budget där det generella statsbidraget sammanförts med utjämningssystemet. Utgifterna för kommunersättning för flyktingmottagande ökade

Migrationsverkets bidrag till kommuner och regioner ökade med 1,8 miljarder kronor. Ökningen beror på de nya ersättningstyperna av lämnade bidrag till kommuner avseende massflyktdirektivet. Även Utbetalningar av schablonersättning för sjukvård till regionerna ökade vilket till stor del beror på massflyktdirektivet. EU:s medlemsstater har aktiverat massflyktdirektivet. Det innebär att ukrainska medborgare som lämnat Ukraina efter den ryska invasionen kan få omedelbart skydd i Sverige och tidsbegränsat uppehållstillstånd. Från och med den 1 april 2022 omfattas massflyktingar från Ukraina av samma regelverk som asylsökande gällande tillgång till hälso- och sjukvård.

Läkemedelsförmånerna ökade

Bidrag för läkemedelsförmånerna ökade med 1 miljard kronor. Utgifterna avser statens bidrag till regionerna för läkemedelsförmånernas kostnader. Varje år undertecknar staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) en ny överenskommelse och bidragen betalas ut med två månaders fördröjning. Utfallet i december avser bidragen för läkemedelsförmånerna för oktober 2022.

Bidrag till hälso- och sjukvården minskade

Regionerna fick 23 miljarder kronor för bidrag till folkhälsa och sjukvård vilket var en minskning med 24 miljarder kronor mellan åren. Minskningen berodde framför allt på statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19 som regionerna fick under 2021, vilket förklarar minskningen under 2022.

Ersättning för höga sjuklönekostnader

Kommuner och regioner fick 3,3 miljarder kronor i ersättning för höga sjuklönekostnader under 2022 vilket var en minskning med 1,1 miljarder kronor.

Satsningar inom skolområdet

Kommunerna fick 5,8 miljarder kronor under 2022 för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling vilket är en ökning med 0,3 miljarder kronor mellan åren. Bidraget ska användas till insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskolan. Bidragen från anslagen statligt stöd för vuxenutbildning och Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet ökade tillsammans med 1,2 miljarder kronor.

Trafikverkets bidrag för upprätthållande av kollektivtrafik minskade med 3,7 miljarder kronor och uppgick till 2,6 miljarder kronor. Minskningen är en effekt av covid-19. Stödet sänktes från 3 till 2 miljarder kronor. Sänkningen av bidragen var olika mellan regionerna, men de största var Stockholm med -0,8 Västra Götaland med -0,4 och Skåne med -0,3 miljarder kronor.

Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet ökade med 0,7 miljarder kronor. Det förklaras av Äldreomsorgslyftet och stöd för att minska andelen timanställningar inom äldreomsorgen. Ny och befintlig personal ges möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid.

Avgiften till Europeiska unionen

Bland transfereringar till utlandet minskade avgiften till EU med 4,5 miljarder kronor och uppgick till 47 miljarder kronor. Den BNI-baserade avgiften minskade med 6,8 miljarder kronor. Till skillnad mot redovisningen på statens budget redovisas avgiften här periodiserad. Minskningen berodde på Sveriges reduktion av den avgiftsdel som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för perioden 2021-2027. Den mervärdesskattebaserade avgiften uppgick till knappt 8 miljarder kronor under 2022. Det var knappt 1 miljard kronor högre än 2021. Tullavgiften ökade med 1,5 miljarder kronor.

Kostnaden för bistånd och andra internationella bidrag genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) minskade med 0,4 miljarder kronor.

Migrationsverkets utbetalning av dagersättning till asylsökande redovisas i enlighet med nationalräkenskaperna som bidrag till övriga länder. Dagersättning gäller både ersättningar och bostadskostnader och ersättningar till asylsökande. Även ersättningar för utresor för avvisade och utvisade redovisas som bidrag till övriga länder. Dessa ersättningar ökade med 0,3 miljarder kronor mellan åren.

Not 5 Avsättning till/upplösning av fonder

Miljoner kronor

	2022	2021
Kärnavfallsfonden	-9 665	5 063
Resolutionsreserven	4 311	3 664
Insättningsgarantifonden	-2 478	1 436
Stabilitetsfonden	298	-8
Övriga fonder	-112	76
Summa	-7 646	10 231

Avsättning till fonder i staten avser främst Resolutionsreserven och Insättningsgarantifonden, vilka förvaltas av Riksgäldskontoret, samt Kärnavfallsfonden.

Resolutionsreserven bildades 2016 och tillförs nu resolutionsavgifter och avkastning på fonderade medel. Fonden har ökat med 4 311 miljoner kronor, varav 3 891 miljoner kronor avser resolutionsavgifter. Resterande belopp avser räntetäkter kopplade till resolutionsreserven. Ingen avkastning redovisades 2022 eftersom räntan har varit noll.

Det verkliga värdet av Kärnavfallsfonden minskade under år 2022 med 9 665 miljoner kronor till 72 873 miljoner kronor. Minskningen beror framför allt på att de orealiserade värdeförändringarna varit negativa under 2022 medan de var positiva 2021.

Avsättningen till Insättningsgarantifonden beror på det ekonomiska resultatet i garantiverksamheten. Avsättningarna till fonden minskade från 1 436 till -2 478 miljoner kronor till följd av negativa marknadsvärdeförändringar. Insättningsgarantiavgifterna ökade marginellt.

Stabilitetsfonden bildades 2008 med 15 000 miljoner kronor från anslag på statens budget. Fonden har ökat med 298 miljoner kronor till 40 209 miljoner kronor under 2022. De tidigare stabilitetsavgifterna har upphört efter bildandet av resolutionsreserven (se not 42).

Övriga fonder i staten är numera förhållandevis små och det gäller därmed även avsättningar till och upplösning av dessa fonder. Mer information om vilka fonder som redovisas av statliga myndigheter finns i not 42.

Not 6 Kostnader för personal

Miljoner kronor

	2022	2021
Lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter		
Polismyndigheten	21 441	20 468
Försvarmakten	15 386	14 503
Kriminalvården	7 115	6 318
Trafikverket	7 072	6 880
Försäkringskassan	6 980	6 795
Arbetsförmedlingen	5 923	5 923
Skatteverket	5 841	5 820
Lunds universitet	5 299	5 237
Regeringskansliet	4 752	4 561
Uppsala universitet	4 673	4 521
Domstolsverket	4 571	4 514
Göteborgs universitet	3 893	3 837
Stockholms universitet	3 420	3 434
Karolinska institutet	3 326	3 248
Migrationsverket	2 894	2 618
Kungl. Tekniska högskolan	2 800	2 780
Umeå universitet	2 672	2 577
Linköpings universitet	2 470	2 406
Statens institutionsstyrelse	2 377	2 228
Sveriges lantbruksuniversitet	2 153	2 124
Försvarets materielverk	1 685	1 566
Tullverket	1 465	1 382
Transportstyrelsen	1 301	1 229
Linnéuniversitetet	1 291	1 248
Åklagarmyndigheten	1 284	1 194
Lantmäteriet	1 214	1 227
Kronofogdemyndigheten	1 140	1 130
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	1 138	1 056
Sjöfartsverket	1 136	1 112
Svenska kraftnät	571	489
Övriga myndigheter	42 589	40 855
Summa lönekostnader inklusive arbetsgivaravgifter	169 872	163 280
Eliminering av arbetsgivaravgifter	-40 348	-38 861
Summa lönekostnader efter eliminering av arbetsgivaravgifter	129 524	124 419
Pensionskostnader		
Polismyndigheten	3 285	3 075
Försvarmakten	3 192	3 012
Trafikverket	1 203	1 196
Regeringskansliet	992	968
Domstolsverket	956	933
Lunds universitet	908	912
Försäkringskassan	859	839
Skatteverket	832	827
Uppsala universitet	816	789

	2022	2021
Arbetsförmedlingen	795	810
Göteborgs universitet	690	678
Kriminalvården	681	623
Riksdagsförvaltningen	653	355
Stockholms universitet	583	586
Karolinska institutet	574	567
Kungl. Tekniska högskolan	481	484
Umeå universitet	480	476
Linköpings universitet	458	451
Migrationsverket	370	365
Sveriges lantbruksuniversitet	323	322
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	597	500
Sjöfartsverket	201	207
Svenska kraftnät	188	153
Övriga myndigheter	8 847	8 531
<i>Statens tjänstepensioner:</i>		
Utbetalda pensioner	11 244	11 095
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	1 820	-100
Eliminering av premieintäkt för statliga tjänstepensioner m.m.	-20 232	-19 827
Summa pensionskostnader	21 796	18 827
Övriga personalkostnader		
Övriga myndigheter	4 449	3 412
Summa Övriga personalkostnader	4 449	3 412
Summa	155 769	146 658

Under 2022 ökade statens kostnader för personal med 9,1 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning på 6,2 procent jämfört med 2021. Lönekostnader, inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 4,0 procent och pensionskostnaderna ökade med 15,8 procent.

Lönekostnaderna ökade med 4,0 procent

Lönekostnader inklusive lagstadgade arbetsgivaravgifter ökade med 6,6 miljarder kronor jämfört med föregående år. Lagstadgade arbetsgivaravgifter uppgick under 2022 till 31,42 procent av lönesumman, vilket är samma procentsats som för 2021. De arbetsgivaravgifter, löneskatter med mera som myndigheterna betalar in utgör statsinterna transaktioner och elimineras därför i sin helhet i statens resultaträkning.

Polismyndighetens lönekostnader ökade med 4,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen är huvudsakligen ett resultat av en ökning av antalet anställda samt ökade kostnader för övertid på grund av riksdagsval och en hög efterfrågan på pass.

Lönekostnaderna hos Försvarsmakten ökade med 6,1 procent jämfört med 2021. Ökningen beror huvudsakligen på att myndigheten under året har bedrivit ett omfattande rekryteringsarbete av personal inom framför allt de kontinuerligt tjänstgörande personalkategorierna.

Kriminalvårdens lönekostnader ökade med 12,6 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av den årliga lönerrevisionen, men också av en ökning av antalet anställda för att möta den ökade klientvolymen. Trots att myndigheten rekryterade fler medarbetare under 2022 jämfört med 2021 är rekryteringsbehovet inom de flesta verksamhetsgrenar fortfarande stort, vilket har inneburit ökade kostnader för bland annat övertidsersättning.

För första gången sedan 2017 ökade Migrationsverkets lönekostnader. Jämfört med 2021 ökade lönekostnaderna med 10,5 procent. Ökningen förklaras främst av att myndigheten under året har rekryterat ett stort antal medarbetare för att hantera alla ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet.

Lönekostnaderna hos Försvarets materielverk (FMV) ökade med 7,6 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror till stor del på att myndigheten har rekryterat nya medarbetare för att kunna realisera kommande produktionsökningar.

Åklagarmyndigheten är en myndighet under tillväxt och hade under 2021 en rekordhög rekryteringstakt. Även om rekryteringen av anställda har avtagit något under 2022 så har lönekostnaderna ökat med 7,5 procent jämfört med 2021. Förutom ett ökat antal anställda, beror de ökade lönekostnaderna på den årliga lönerrevisionen.

För att möta framtida uppdrag har Affärsverket svenska kraftnät ett fortsatt stort behov av att anställa fler medarbetare. Under 2022 har antalet anställda hos affärsverket ökat med nära 20 procent, vilket har medfört att lönekostnaderna ökade med 16,8 procent jämfört med föregående år.

Pensionskostnaderna ökade med 15,8 procent

Pensionskostnaderna i staten består huvudsakligen av förändringen av den avsättning för förmånsbestämda tjänstepensioner som Statens tjänstepensionsverk (SPV) redovisar, men också av kostnader för pensionspremier som myndigheterna betalar avseende anställda födda från och med 1988.

Förändringen av pensionsavsättningen som SPV redovisar beräknas utifrån årets ingående saldo. Avsättningen ökar sedan till följd av årets intjänande och minskar med årets utbetalningar. Utöver dessa delar påverkas avsättningen även av ett flertal andra faktorer, såsom exempelvis förändrade beräkningsgrunder, indexering, utfall av antaganden om livslängd med mera. Mer detaljerad beskrivning av dessa faktorer återfinns i not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser samt i avsnittet Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

Statens totala pensionskostnader ökade med 3,0 miljarder kronor jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning på 15,8 procent. Förändringen beror huvudsakligen på att indexeringen av utbetalda pensioner och fribrev, till följd av förändrat prisbasbelopp, har påverkat avsättningen med ett högre belopp än föregående år. Prisbasbeloppet för 2022 har höjts med 1,47 procent vilket kan jämföras med ökningen för 2021 på 0,63 procent. Ökningen av årets pensionskostnader beror också på ökade kostnader för de premiebestämda pensionerna.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar ökade med 1,3 miljarder kronor jämfört med 2021. Av förändringen har 1,8 miljarder kronor redovisats som en del av årets resultat medan 0,5 miljarder kronor har redovisats i balansräkningen som en ökning av nettoförmögenheten.

Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät, är de myndigheter som vid sidan av SPV redovisar väsentliga pensionsåtaganden. Årets förändring av Riksdagsförvaltningens och de tre

affärsverkens pensionsavsättningar uppgår till sammanlagt 0,7 miljarder kronor (0,5 miljarder kronor). Förändringen har i allt väsentligt redovisats som en del av årets resultat. En mindre del av förändringen, som beror på ändrade försäkringstekniska beräkningsgrunder, har dock redovisats som en ökning av myndighetskapitalet hos Riksdagsförvaltningen och det egna kapitalet hos affärsverken.

Myndigheternas pensionskostnader består till övervägande del av premier för statens avtalsenliga tjänstepensioner, vilket utöver premien till SPV för anställda födda före 1988 även innefattar premier för kompletterande ålderspension (Kåpan Tjänste) och för den valbara premien (individuell ålderspension). Storleken på pensionspremierna för de förmånsbestämda tjänstepensionerna bestäms utifrån åldersfördelning samt löneläge för de anställda vid respektive myndighet. Det statliga pensionsavtalet PA 16 innebär att anställda födda från och med 1988 i princip har helt premiebestämda tjänstepensioner. Dessa tjänstepensioner ingår därmed inte som en del av avsättningen för förmånsbestämda pensioner hos SPV.

Under 2022 har myndigheternas pensionspremier, i likhet med föregående år, höjts. Höjningen förklaras huvudsakligen av de fortsatt låga räntenivåerna. Premier för förmånsbestämda avtalsförsäkringar betalas till och hanteras till största delen av SPV. Den delen av pensionskostnaderna har därför eliminerats i statens resultaträkning. Däremot finns det särskilda organisationer, som inte är myndigheter, som ansvarar för den kompletterande och den individuella ålderspensionen samt för premierna enligt PA 16 för sina egna organisationer. Dessa premier hanteras utanför den statliga redovisningsorganisationen och elimineras därför inte. Samma hantering gäller för de myndigheter som i vissa fall gör egna pensionsavsättningar, exempelvis avsättning för delpensioner. Kostnaderna för dessa ingår i statens pensionskostnader och elimineras därmed inte.

Övriga personalkostnader ökade med 30,4 procent

Övriga personalkostnader består bland annat av kostnader för personalutbildning, konferenser och traktamenten. Under 2022 ökade övriga personalkostnader med 30,4 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av myndigheternas återgång efter pandemin, med fler resor, konferenser och utbildningar som följd.

Antal årsarbetskrafter

Myndighet	2022	2021
Polismyndigheten	32 546	32 028
Försvarsmakten	23 374	23 096
Försäkringskassan	12 889	12 468
Kriminalvården	12 265	11 125
Arbetsförmedlingen	10 832	10 240
Skatteverket	9 270	9 456
Trafikverket	9 101	8 973
Lunds universitet	7 485	7 380
Uppsala universitet	6 709	6 582
Domstolsverket	6 140	6 166
Göteborgs universitet	5 541	5 529
Karolinska institutet	4 867	4 787
Stockholms universitet	4 838	4 940
Migrationsverket	4 820	4 421
Regeringskansliet	4 674	4 601
Kungl. Tekniska högskolan	4 026	4 051

Myndighet	2022	2021
Umeå universitet	3 832	3 704
Statens institutionsstyrelse	3 806	3 712
Linköpings universitet	3 513	3 527
Sveriges lantbruksuniversitet	3 193	3 193
Tullverket	2 146	2 083
Lantmäteriet	2 101	2 138
Försvarets materielverk	2 088	1 955
Kronofogdemyndigheten	2 014	2 051
Transportstyrelsen	1 918	1 887
Linnéuniversitetet	1 811	1 906
Malmö universitet	1 659	1 630
Statens jordbruksverk	1 589	1 549
Åklagarmyndigheten	1 546	1 449
Luleå tekniska universitet	1 521	1 476
Pensionsmyndigheten	1 506	1 488
Statens servicecenter	1 408	1 313
Örebro universitet	1 366	1 412
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 236	1 222
Karlstads universitet	1 149	1 123
Specialpedagogiska skolmyndigheten	1 110	1 098
Skogsstyrelsen	1 087	1 161
Centrala studiestödsnämnden	1 068	980
Mälardalens universitet	1 028	985
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	1 215	1 199
Luffartsverket	1 009	964
Svenska kraftnät	980	821
Övriga myndigheter	41 155	40 529
Totalt	247 431	242 398

Mättet årsarbetskrafter ska visa de anställdas arbetsvolym under ett räkenskapsår beräknat i antal heltidstjänster. Som anställd räknas inte den som är uppdragstagare (konsult) även om denna arbetar med samma uppgifter som en anställd. Anställda i utlandet, vars löner betalas med myndighetens medel, ska däremot ingå när antalet årsarbetskrafter beräknas. Den arbetstid som ska ingå i beräkningen är den tid som myndigheten betalat ut lön eller annan ersättning för i utbyte mot arbete. Omräkning till heltidstjänster innebär att personal som är deltidsanställd ingår i summan av antalet årsarbetskrafter med den procentandel av en heltidstjänst som deras tjänstgöring utgör.

Uppgifterna i tabellen ovan bygger på de uppgifter som myndigheterna rapporterat in i statens informationssystem Hermes. Under 2022 ökade det totala antalet årsarbetskrafter i staten med 5 033 stycken, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent jämfört med föregående år.

Polismyndighetens årsarbetskrafter ökade med totalt 518 stycken jämfört med föregående år, vilket motsvarar en ökning på 1,6 procent. Antalet poliser ökade med 819 stycken medan antalet civilanställda minskade med 301 stycken.

Hos Kriminalvården ökade antalet årsarbetskrafter med totalt 1 140 stycken jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning på 10,2 procent. Ökningen omfattar hela organisationen, men procentuellt är det inom frivården och administration som

ökningen är som störst. Inom frivården beror ökningen främst på den nya lagstiftningen om intensivövervakning med elektronisk kontroll samt ett ökat antal klienter med den nya påföljden ungdomsövervakning. Inom administration beror ökningen bland annat på regionalt placerade operativa resurser inom rekrytering, utbildning, bemanning och it.

Arbetsförmedlingens årsarbetskrafter ökade med 592 stycken under 2022, vilket motsvarar en ökning på 5,8 procent jämfört med föregående år. Ökningen förklaras av ett omfattande rekryteringsarbete som pågått under året, främst i syfte att anställa arbetsförmedlare och beslutshandläggare, där resursbehovet var som störst.

Hos Migrationsverket ökade antalet årsarbetskrafter med 399 stycken jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 9,0 procent och är en direkt konsekvens av att myndigheten har rekryterat ett stort antal medarbetare på grund av den stora ökningen av ansökningar om skydd enligt massflyktsdirektivet.

Antalet årsarbetskrafter vid Försvarets materielverk (FMV) har under 2022 ökat med 133 stycken, vilket motsvarar en ökning på 6,8 procent i jämförelse med föregående år. Ökningen har till största del skett inom den verksamhet som FMV genomför på uppdrag av Försvarmakten och följer den övergripande planeringen av FMV:s tillväxt. Syftet med ökningen är att myndigheten ska kunna realisera kommande produktionsökningar.

Åklagarmyndighetens årsarbetskrafter har under 2022 ökat med 97 stycken jämfört med föregående år. Ökningen motsvarar 6,7 procent och är en del av arbetet med att uppnå myndighetens övergripande mål om en ändamålsenlig bemanning med god arbetsmiljö och bra arbetsförutsättningar. Myndighetens höga rekryteringstakt 2021 har under 2022 planat ut något, främst i syfte att säkerställa en ekonomiskt och verksamhetsmässigt hållbar kompetensförsörjning.

Hos Statens servicecenter har antalet årsarbetskrafter ökat med 95 stycken jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning på 7,2 procent. Ökningen förklaras i allt väsentligt av att fler och fler servicekontor har öppnats.

Skogsstyrelsens årsarbetskrafter har minskat med 74 stycken jämfört med föregående år. Minskningen motsvarar -6,4 procent och förklaras till stor del av den under året påbörjade avvecklingen av arbetsmarknadsåtgärden *Naturnära jobb*.

Årsarbetskrafterna hos Centrala studiestödsnämnden ökade med 9,0 procent under 2022, vilket motsvarar en ökning på 88 stycken jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att myndigheten har anställt fler medarbetare som ska administrera och utveckla systemstödet för det nya omställningsstudiestödet.

Hos Affärsverket svenska kraftnät ökade antalet årsarbetskrafter med 159 stycken jämfört med föregående, vilket motsvarar en ökning på 19,4 procent. Ökningen är ett resultat av den rekryteringssatsning som påbörjades redan under 2021 i syfte att möta affärsverkets framtida uppdrag.

Not 7 Kostnader för lokaler

Miljoner kronor

	2022	2021
Försvarsmakten	3 460	2 989
Polismyndigheten	3 190	2 954
Kriminalvården	1 855	1 701
Regeringskansliet	1 728	1 601
Lunds universitet	1 212	1 104
Domstolsverket	1 078	1 005
Karolinska institutet	1 008	964
Kungl. Tekniska högskolan	987	973
Stockholms universitet	896	883
Uppsala universitet	879	826
Migrationsverket	843	805
Göteborgs universitet	693	654
Fortifikationsverket	658	489
Försäkringskassan	655	619
Linköpings universitet	578	553
Arbetsförmedlingen	563	555
Skatteverket	554	559
Trafikverket	543	506
Affärsverk		
Sjöfartsverket	68	59
Svenska kraftnät	68	58
Luffartsverket	43	33
Övriga myndigheter	9 087	8 519
Eliminering av inomstatliga lokalkostnader	-5 875	-5 498
Summa	24 771	22 911

Kostnader för lokaler avser myndigheternas kostnader för hyrda lokaler.

Redovisningen per myndighet är brutto och inkluderar även hyra till andra statliga myndigheter. Elimineringar av inomstatliga lokalkostnader avser lokalkostnader för de myndigheter som hyr sina lokaler av Fortifikationsverket och Statens fastighetsverk.

Försvarsmaktens lokalkostnader ökade med 471 miljoner kronor eller 16 procent. Det beror på ett ökat hyresbestånd till följd av fler förband än tidigare år.

Polismyndighetens kostnader för lokaler ökade med 236 miljoner kronor eller 8 procent. Det beror i huvudsak på utökade lokalytor, indexuppräknning samt den nya fastighetstaxeringen. Därtill kommer fortsatt höga priser för el.

Kriminalvårdens kostnader för lokaler ökade med 154 miljoner kronor eller 9 procent. Under 2021 tecknades ett antal avtal som fick helårseffekt 2022. Även 2022 tecknades nya avtal varav de flesta var hyresavtal med utökad yta. Dessa avtal stod för en ökning med cirka 93 miljoner kronor. Ökningen av el, vatten och värme stod för 42 miljoner kronor.

Kostnaderna för lokaler på Regeringskansliet ökade med 127 miljoner kronor. Det beror bland annat på ett nytt avtal 2022 avseende utökade ytor i Stockholm. Vid utlandsmyndigheterna har vissa verksamhetsförändringar bidragit till ökade lokalkostnader. Även lokalförstärkning med anledning av Sveriges ordförandeskap i

EU har påverkat det högre utfallet. I övrigt beror ökningen på den årliga prisuppräknningen av hyresavtalen samt valutakurseffekter avseende inhyrda fastigheter vid våra utlandsmyndigheter.

Lunds universitets kostnader för lokaler har ökat med 108 miljoner kronor eller 10 procent. Det beror i huvudsak på en högre indexering, räntebaserad hyressättning för Max IV Laboratory i Lund, Clinical Research Centre (CRC) i Malmö och Arkivcentrum som har lett till högre hyreskostnader i takt med att räntorna har stigit. Kostnaden för el har också stigit kraftigt, men även en kraftig höjning av fjärrvärme och gas har bidragit till högre lokalkostnader.

Fortifikationsverkets lokalkostnader har ökat med 169 miljoner kronor. Det beror bland annat på tillkommande förhyrningar i Stockholm, nya avtal i samband med nyetablering i Sollefteå, Östersund, Falun och Kristinehamn samt tillkommande avtal i Halmstad (elevbostäder). Det har också skett ändringar av avtal och indexuppräknningar.

Not 8 Vissa garanti- och kreditkostnader

Miljoner kronor

	2022	2021
Utbetalda skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader*	1 491	801
Återvunna förluster för skadeersättningar*	-889	-468
Värdoförändringar skadeersättningar och regressfordringar*	3 639	-211
Reserveringar för låneförluster	1 350	0
Summa vissa garanti- och kreditkostnader	5 591	122
Specifikation vissa garanti- och kreditkostnader per myndighet		
Exportkreditnämnden	4 270	300
Riksgäldskontoret	1 321	-177
Boverket	0	-1
Summa vissa garanti- och kreditkostnader per myndighet	5 591	122

* Med beaktande av återförsäkringar

Under posten Vissa garanti- och kreditkostnader redovisas kostnader för statlig garanti- och utlåningsverksamhet som inte redovisas bland transfereringar. Bland transfereringar redovisas garanti- och utlåningskostnader där det finns ett väsentligt inslag av subventioner.

I avsnittet för statens verksamhet redovisas garanti- och kreditkostnader i en egen post eftersom de har annan karaktär än övriga driftkostnader och att de kan variera mellan år och alltså vara jämförelsestörande. Kostnaderna delas upp i utbetalade skadeersättningar, återvunna förluster för skadeersättningar som minskar kostnaderna, värdoförändringar av oreglerade skador (skadeersättningar) och regressfordringar samt reserveringar för låneförluster.

Vissa garanti- och kreditkostnader uppgick till 5 591 miljoner kronor, vilket var en ökning med 5 469 miljoner kronor jämfört med 2021. Ökningen beror främst på värdoförändringar på oreglerade skador och regressfordringar som uppgick till 3 639 miljoner kronor, vilket var en försämring med 3 850 miljoner kronor jämfört med 2021.

Utbetalade skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader uppgick till 1 491 miljoner kronor, vilket var en ökning med 690 miljoner kronor jämfört med 2021.

Återvunna förluster som minskade garanti- och kreditkostnader uppgick till 889 miljoner kronor, vilket var en ökning med 421 miljoner kronor jämfört med 2021.

Under året har Riksgäldskontoret gjort en reservering för låneförluster på lån till SAS med 1 350 miljoner kronor.

Kostnaderna för EKN uppgick till 4 270 miljoner kronor, vilket var en ökning med 3 970 miljoner kronor jämfört med 2021. Det beror främst på att förändringar av oreglerade skador och regressfordringar ökade med 4 314 miljoner kronor jämfört med 2021. Risken för garantiförluster ökade i bland annat utestående garantier för export till Ryssland, Ghana och Etiopien. Utbetalade skadeersättningar inklusive skaderelaterade kostnader har ökat från 799 miljoner kronor 2021 till 898 miljoner kronor 2022. De största skadeutbetalningar avsåg Ecuador, Kuba och Indien. Årets återvunna förluster för tidigare skadeutbetalningar har ökat med 443 miljoner kronor jämfört med 2021, vilket har minskat garantikostnaderna.

Kostnaderna för Riksgäldskontoret uppgick till 1 321 miljoner kronor, vilket var 1 498 miljoner kronor mer än 2021. Ökningen förklaras främst av reserveringar för låneförluster på lån till SAS med 1 350 miljoner kronor (se not 29 Utlåning).

Not 9 Övriga driftkostnader

Miljoner kronor

	2022	2021
Övriga driftkostnader – tjänster		
Trafikverket	55 579	52 237
Försvarmakten	18 871	18 443
Försvarets materielverk	5 382	5 347
Polismyndigheten	3 582	3 388
Naturvårdsverket	2 328	2 051
Folkhälsomyndigheten	1 468	4 787
Övriga myndigheter	43 268	39 923
Summa tjänster	130 478	126 176
Övriga driftkostnader – varor		
Försvarets materielverk	20 800	17 716
Trafikverket	6 437	5 188
Försvarmakten	5 376	3 508
Folkhälsomyndigheten	4 836	2 621
Polismyndigheten	1 913	1 250
Övriga myndigheter	7 801	6 519
Summa varor	47 163	36 802
Affärsverk, övrig drift – varor och tjänster		
Svenska kraftnät	30 012	16 688
Sjöfartsverket	1 499	1 231
Luftfartsverket	424	452
Summa affärsverk, övrig drift – varor och tjänster	31 935	18 371
Övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.		
Försvarmakten	4 599	4 060
Trafikverket	813	710
Naturvårdsverket	625	-
Kriminalvården	321	290
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	282	231
Polismyndigheten	262	116
Affärsverk		
Svenska kraftnät	656	510

	2022	2021
Luffartsverket	104	91
Sjöfartsverket	79	79
Övriga myndigheter	3 179	2 276
Summa övriga driftkostnader – reparationer, diverse m.m.	10 920	8 363
Aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi		
Trafikverket	-40 615	-36 729
Myndigheter i försvarssektorn	-20 846	-17 993
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	-94	-421
Luffartsverket	-1	-2
Övriga myndigheter	-2 611	-3 474
Summa aktivering utveckling av anläggningstillgångar i egen regi	-64 167	-58 619
Eliminering av inomstatliga transaktioner	-18 323	-16 860
Summa	138 006	114 233

Övriga driftkostnader är myndigheternas köp av tjänster, varor, reparationer och diverse andra driftkostnader. Redovisning görs brutto under varje delavsnitt i tabellen och raden eliminering gäller köp av varor och tjänster mellan myndigheter. Totala övriga driftkostnader ökade med 23 773 miljoner kronor eller 21 procent jämfört med föregående år.

Tabellen ovan är uppdelad på kostnader för tjänster respektive varor för de myndigheter där detta är möjligt, reparationer och övrigt samt aktivering av anläggningstillgångar i egen regi. Med aktivering menas att inköpta varor eller tjänster tas upp som tillgångar i balansräkningen, vilket reducerar den totala kostnaden. Genom denna uppdelning kan man för respektive myndighet se hur kostnaderna fördelar sig på respektive del för de myndigheter som har störst driftkostnader. Här kommenteras sedan totalbeloppet för några av dessa myndigheter.

Trafikverket upphandlar entreprenader och konsulter för byggande och underhåll av vägar och järnvägar samt för planering och projektering. Trafikverkets övriga driftkostnader påverkas av de aktiveringar som görs såväl för köp av tjänster som för köp av varor. Trafikverkets kostnader för varor och tjänster har ökat med 4 694 miljoner kronor. Under året har Trafikverket aktiverat 3 886 miljoner kronor mer än föregående år för utveckling av anläggningstillgångar i egen regi vilket minskade de totala driftkostnaderna. Aktiveringarna gäller väg- och järnvägsanläggningar. Dessa kostnader för köp av varor och tjänster förs bort från resultaträkningen och tas upp som investering i balansräkningen. Detta medförde att de totala driftkostnaderna hos Trafikverket ökade med 808 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Försvarsmaktens totala driftkostnader ökade med 2 835 miljoner kronor. Ökningen utgörs bl.a. av att beredskapsvaror har ökat och då främst drivmedel och livsmedel. Även materiellnära tjänster har ökat beroende på det förändrade säkerhetsläget som medfört ökade kostnader för tjänster kopplat till Försvarsmaktens materiel.

Försvarets materielverks driftkostnader ökade med 3 119 miljoner kronor. De ökade driftkostnaderna beror huvudsakligen på en ökning av kostnader för varor och materiel som hänför sig på tillväxt inom materielområdena Armé och Flyg.

Folkhälsomyndighetens driftkostnader minskade med 1 104 miljoner kronor. De minskade kostnaderna hänför sig i huvudsak till storskalig testning av covid-19 år 2021. Åt motsatt håll verkade reaförlusterna som avser destruerat vaccin.

Polismyndighetens driftkostnader ökade med 857 miljoner kronor jämfört med föregående år. Det förklaras bl.a. av att kostnaden för drivmedel och reparation av motorfordon har ökat. Reparation och underhåll av inventarier har ökat på grund av myndighetens pågående tillväxt och ökade digitalisering. Kostnader för resor, representation, information m.m. har ökat främst på grund av att reserestriktionerna, som fanns under pandemin, har upphört. Även inköp av varor har ökat, då stora inköp av kommunikations- och it-utrustning har gjorts under året. Kostnaden för förbrukningsmaterial har ökat. Det beror på fortsatt stora inköp på grund av osäkra leveranskedjor till följd av oroligheter i omvärlden.

Affärsverket svenska kraftnäts driftkostnader för varor och tjänster ökade med 13 324 miljoner kronor. Den stora ökningen beror till stor del på det högre elpriset jämfört med föregående år.

Naturvårdsverkets totala driftkostnader ökade med 902 miljoner kronor och är främst hänförlig till högre kostnader för intrångsersättningar varav 625 miljoner kronor under Reparationer avser intrångsersättning enligt Mark- och miljödomstolens dom till en markägare till följd av utökning av Natura 2000-områden.

Under året har myndigheter i försvarssektorn aktiverat 2 853 miljoner kronor mer jämfört med föregående år.

Not 10 Avskrivningar och nedskrivningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Trafikverket	12 631	12 390
Försvarsmakten	6 145	6 068
Polismyndigheten	1 316	1 202
Fortifikationsverket	1 148	1 235
Statens fastighetsverk	606	583
Försäkringskassan	569	655
Lunds universitet	525	511
Kriminalvården	466	421
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	330	347
Affärsverk		
Svenska kraftnät	1 337	1 016
Luffartsverket	258	192
Sjöfartsverket	195	183
Övriga myndigheter	6 196	6 176
Summa	31 722	30 979

I posten ingår avskrivningar och nedskrivningar på anläggningstillgångar.

Trafikverkets ökning avseende av- och nedskrivningar gäller främst väg- och järnvägsanläggningar samt immateriella anläggningstillgångar.

Svenska kraftnäts avskrivningar ökade avseende maskiner och inventarier samt p.g.a. nedskrivning av pågående anläggningar.

Polismyndighetens avskrivningar har ökat på grund av investeringar i bland annat transportmedel och datorer.

Not 11 Resultat från andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2022	2021
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande		
Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB)	15 072	22 603
Akademiska Hus AB	5 490	13 790
SBAB Bank AB	2 081	2 081
Sveaskog Holding AB	1 979	1 494
Jernhusen AB	1 639	1 628
AB Svensk Exportkredit	1 166	1 034
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	596	383
Apoteket AB	402	356
SJ AB	314	-965
Svevia AB	301	326
Swedfund International AB	254	220
Infranord AB	81	61
Samhall AB	56	367
AB Svensk Bilprovning	55	79
Teracom Group AB	49	87
Green Cargo AB	43	400
RISE Research Institutes of Sweden AB	39	-14
Lernia AB	30	119
Arlandabanan Infrastructure AB	19	16
Apotek Produktion & Laboratorier AB	4	17
Voksenåsen A/S	1	4
Kungliga Operan AB	1	25
VisitSweden AB	1	-3
AB Göta Kanalbolag	0	0
Metria AB1	0	27
Miljömärkning Sverige AB	-2	3
Kungliga Dramatiska Teatern AB	-4	5
PostNord AB	-15	1 206
Svenska Spel AB	-21	-500
Statens Bostadsomvandling AB	-43	-15
Saminvest AB	-58	212
Almi Företagspartner AB	-79	218
Specialfastigheter Sverige AB	-143	2 999
Systembolaget AB	-184	-95
Svenska Rymdaktiebolaget	-404	-23
Swedavia AB	-709	-1 182
Vattenfall AB	-1 102	46 828
Summa Kammarkollegiet	26 909	93 791
Affärsverk		
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	30	13
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	0	0
Luffartsverket - LFV Holding AB	-111	27
Övriga myndigheter	16	39
Summa resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	26 844	93 870
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande		

	2022	2021
Nordiska Investeringsbanken NIB	325	563
SOS Alarm Sverige	5	-16
<i>Sweden House</i>	0	2
SAS	-1 536	-1 422
Telia Company AB	-6 002	4 611
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	7	-1
Summa resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	-7 201	3 737
Resultat från andelar i hel- och delägda företag - totalt		
Resultat från andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	26 844	93 870
Resultat från andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	-7 201	3 737
Summa	19 642	97 607

¹ Metria AB såldes 2022-04-01.

Anm. Med bestämmande statligt inflytande avses när statens ägarandel överstiger 50 procent.

Med väsentligt statligt inflytande avses när statens ägarandel uppgår till högst 50 och lägst 20 procent.

Det resultat som redovisas ovan baseras på det redovisade nettoresultatet hos företagen enligt årsbokslut för respektive år, utom i några fall då ett tidigare delårsbokslut använts. Resultatandelarna har minskat med 78 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgår sammanlagt till 20 miljarder kronor för 2022. Mer än hälften av försämringen gäller Vattenfall AB.

Vattenfalls resultat blev 48 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år och blev negativt för 2022. Det försämrade resultatet beror till stor del på orealiserade marknadsvärdesförändringar för energiderivat avseende framtida elproduktion som uppgick till -24,3 miljarder kronor. Moderbolaget har även belastats med ökade åtaganden om 8,9 miljarder kronor för framtida avveckling av Ringhals och Forsmark till följd av ökade avsättningar samt den negativa utvecklingen av tillgodohavandet i den svenska Kärnavfallsfonden.

Resultatet för LKAB blev 7,5 miljarder kronor lägre jämfört med föregående år. Förändringen förklaras främst av höga kostnader för avsättning för samhällsomvandling, ökad bergförstärkning och underhållsåtgärder, produktionsstörningar samt inflation.

Akademiska Hus AB redovisade ett resultat på 5,5 miljarder kronor vilket var en minskning med 8,3 miljarder kronor jämfört med 2021. Minskningen förklaras främst av värdeförändringen avseende förvaltningsfastigheter som uppgick till 1,1 miljarder kronor. Värdeförändringen föregående år var 12,5 miljarder kronor. Resultat före värdeförändringar och skatt uppgick till 4,5 miljarder kronor och förklaras huvudsakligen av ett ökat driftöverskott.

Specialfastigheter Sverige AB redovisade ett minskat resultat med 3,1 miljarder kronor jämfört med föregående år vilket främst beror på negativa orealiserade värdeförändringar på förvaltningsfastigheter.

SJ AB:s resultat för 2022 ökade med 1,3 miljarder kronor till 0,3 miljarder kronor. Den ökningen förklaras främst av att resandet ökade med 47 procent jämfört med samma period föregående år, vilket 2021 påverkade utfallet negativt av coronapandemin. Rörelseresultatet påverkades även negativt av nedskrivning av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och till följd av ändrad bedömning avseende vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJ:s nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat.

Svenska Spel AB redovisade ett resultat på 2 miljarder kronor för 2022 som var oförändrat jämfört med föregående år. I årsredovisningen för staten omförs den del av resultatet som betraktas som utdelning till skatteintäkt istället för resultat från andelar. För 2022 omfördes 2 miljarder kronor till skatt. Följaktligen minskade resultatandelarna från 2 miljarder kronor till -21 miljoner kronor och det totala egna kapitalet från 1 till 0,5 miljarder kronor (se not 26).

Resultatet för Postnord AB minskade till följd av lägre paket- och brevvolymer än förväntat samt ökade kostnader drivet av omvärldsfaktorer.

Telia Company AB redovisade en resultatandel som var 10,6 miljarder kronor lägre jämfört med 2021. Förändringen förklaras främst av ej kassaflödespåverkande nedskrivningar om totalt -19,8 miljarder kronor för bolaget som helhet, varav svenska statens andel är 39,5 %.

SAS redovisade en resultatandel på -1,5 miljarder kronor för perioden 2021/2022. Resultatet blev 0,1 miljarder kronor lägre jämfört med 2020/2021.

Not 12 Nettokostnad för statsskulden

Miljoner kronor

	2022	2021
Finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden		
Ränteintäkter avseende upplåning i svenska kronor	5 575	7 409
Ränteintäkter avseende upplåning i utländsk valuta	735	644
Summa ränteintäkter	6 310	8 053
Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor	-36 136	-21 717
Räntekostnader avseende upplåning i utländsk valuta	-1 276	-1 369
Summa räntekostnader	-37 412	-23 086
Realiserade valutakursförändringar (netto)	-11 703	-383
Orealiserade valutakursförändringar (netto)	1 666	-2 435
Över-/underkurs vid emission (netto)	9 845	12 610
Realiserade kursförändringar (netto)	-447	-2 317
Provisioner till banker m.fl.	-64	-89
Nettokostnad för förvaltning av statsskulden	-31 805	-7 647

Riksgäldskontoret redovisar finansiella intäkter och kostnader för förvaltning av statsskulden. De innefattar även intäkter och kostnader för skuldskötselåtgärder.

Hög inflation, svagare krona och stigande marknadsräntor bidrog till att räntekostnaderna på statsskulden ökade. Under 2022 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser och valutakursförändringar m.m.) till 31 805 miljarder kronor, vilket innebär att nettokostnaden ökade med 24,2 miljarder kronor från föregående år trots att skulden har minskat. Räntekostnader avseende upplåning i svenska kronor ökade med 14,4 miljarder kronor och realiserade valutakursförluster ökade med 11,3 miljarder kronor. Ränteintäkter har minskat med 1,7 miljarder kronor jämfört med 2021. Effekterna av över-/underkurser vid emission liksom orealiserade valutakursförändringar förändrades åt motsatt håll och begränsade den sammanlagda kostnadsökningen något.

Not 13 Övriga finansiella intäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Exportkreditnämnden	6 731	2 603
Riksbankens inlevererade överskott	3 900	6 800
Skatteverket	3 109	2 413
Kärnavfallsfonden	1 232	2 805
Centrala studiestödsnämnden	62	192
Statens Fastighetsverk	4	3
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Kärnavfallsfonden	-	3 289
Havs- och vattenmyndigheten, Göteborgs universitet, Karolinska institutet, Kammarkollegiet m.fl.	6	127
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	25	5
Sjöfartsverket	19	19
Svenska kraftnät	14	9
Övriga myndigheter	931	680
Realisationsvinst avyttring Metria	616	-
Summa	16 649	18 945

Övriga finansiella intäkter minskade med 2 296 miljoner kronor jämfört med 2021 främst på grund av att Riksbankens inlevererade överskott och realiserade värdeförändringar hos Kärnavfallsfonden minskade, medan intäkterna hos Exportkreditnämnden ökade.

Exportkreditnämndens (EKN) redovisar som finansiella intäkter både ränteintäkter och realiserade och realiserade valutakursdifferenser netto. Intäkterna ökade med 4 128 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av valutakursförändringar och ändringar av diskonteringsräntan. Det finns ett samband mellan förändringen av finansiella intäkter och kostnader genom att valutakursförändringar och nuvärdesberäkningar på skadefordringar och åtaganden påverkar både tillgångar och skulder i garantiverksamheten.

Skatteverkets finansiella intäkter är främst räntor i skattekontosystemet, vilka ökade med 696 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Kärnavfallsfonden redovisar som finansiella intäkter både ränteintäkter och realiserade värdeförändringar netto. Intäkterna har minskat med sammanlagt 4 862 miljoner kronor jämfört med föregående år främst på grund av att realiserade värdeförändringar fanns med i beloppet föregående år (se not 14).

Under året har innehavet i det statliga bolaget Metria sålts och genererat en realisationsvinst om 616 miljoner kronor.

Not 14 Övriga finansiella kostnader

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Exportkreditnämnden	5 773	2 619
Kärnavfallsfonden	844	443
Riksgäldskontoret	8	966
<i>Orealiserade värdeförändringar finansiella instrument</i>		
Kärnavfallsfonden	10 547	-
Riksgäldskontoret	5 290	254
Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Karolinska institutet m.fl.	335	58
Kammarkollegiet	38	0
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2	4
Sjöfartsverket	0	1
Svenska kraftnät	9	1
Övriga myndigheter	370	196
SAS hybridobligationer	2 250	-
Aktivering av finansiella kostnader	-5	-8
Summa	25 461	4 534

Övriga finansiella kostnader ökade med 20 927 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) redovisar som finansiella intäkter både ränteutgifter och orealiserade och realiserade valutakursdifferenser netto. Kostnaderna ökade med 3 154 miljoner kronor jämfört med föregående år. Ökningen förklaras främst av valutakursförändringar och ändringar av diskonteringsräntan. Det finns ett samband mellan förändringen av finansiella intäkter och kostnader (jfr not 13).

Kärnavfallsfonden redovisar som finansiella kostnader både räntekostnader och värdeförändringar. De finansiella kostnaderna exklusive orealiserade värdeförändringar, vilka främst omfattar kostnader för ränteterminer och realisationsförluster, var 844 miljoner kronor, medan de orealiserade värdeförändringarna på finansiella instrument uppgick till 10 547 miljoner kronor (föregående år en intäkt, se not 13).

Riksgäldskontorets intäkter i form av värdeförändringar på finansiella instrument ökade med netto 4 078 miljoner kronor jämfört med föregående år. De orealiserade värdeförändringarna ökade kraftigt till 5 290 miljoner kronor, medan de realiserade värdeförändringarna minskade.

I årsredovisningen för staten har värdet av SAS hybridobligationer skrivits ned med 90 procent motsvarande 2 250 miljoner kronor i enlighet med Riksgäldskontorets bedömning. Se not 27.

Några myndigheter har aktiverat räntekostnader i samband med anläggningsprojekt, eftersom räntan är en del av de utgifter myndigheten tar upp som tillgång för att bygga anläggningen.

5.2 Noter till balansräkningen

Not 15 Balanserade utgifter för utveckling

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	34 546	32 499
Årets anskaffningsutgifter	641	776
Årets utgifter, egen utveckling	2 245	1 989
Utrangering/försäljning	-789	-822
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 643	34 442
Ingående ackumulerade avskrivningar	-25 012	-23 630
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 296	-2 156
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid uttrangering/försäljning	750	773
Utgående ackumulerade avskrivningar	-26 558	-25 013
Summa	10 085	9 429

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	1 396	1 209
Försäkringskassan	1 306	1 245
Polismyndigheten	699	685
Skatteverket	692	657
Kronofogdemyndigheten	433	449
Pensionsmyndigheten	375	377
Transportstyrelsen	349	324
Centrala studiestödsnämnden	306	256
Arbetsförmedlingen	290	233
E-hälsomyndigheten	264	300
Tullverket	243	204
Försvarets materielverk	230	240
Migrationsverket	227	274
Statens jordbruksverk	194	153
Umeå universitet	169	152
Lantmäteriet	168	184
Läkemedelsverket	162	119
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	390	255
Sjöfartsverket	85	59
Övriga myndigheter	2 107	2 054
Summa	10 085	9 429

I posten Balanserade utgifter för utveckling ingår främst egenutvecklade it-system och program. De största tillgångarna finns hos Trafikverket, Försäkringskassan och Polismyndigheten.

Trafikverkets ökning av balanserade utgifter för utveckling beror främst på projekt MPK (Marknadsanpassad Planering av Kapacitet) av Järnväg.

Försäkringskassans balanserade utgifter för utveckling består till största delen av it-stöd för ärendehantering, självbetjäning och automatisering. Försäkringskassan förvaltar och utvecklar även vissa it-system för Pensionsmyndighetens räkning.

Polismyndighetens större projekt år 2022 avseende balanserade utgifter för utveckling är Durtvå (Polismyndighetens utredningsstöd), ett it-stöd inom underrättelse samt vidareutveckling av registerutdragstjänst (en anpassning som medför att medborgare kan begära registerutdrag via polisen.se).

Not 16 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	6 806	6 489
Årets anskaffningsutgifter	623	717
Årets utgifter, egen utveckling	23	133
Utrangering/försäljning	-645	-346
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 807	6 993
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 187	-4 013
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-684	-545
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	594	322
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 277	-4 236
Summa	2 530	2 757

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	365	402
Polismyndigheten	179	143
Trafikverket	74	117
Skatteverket	52	16
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	755	894
Luffartsverket	588	616
Sjöfartsverket	17	20
Övriga myndigheter	500	549
Summa	2 530	2 757

Under posten Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar redovisas i första hand köpta it-system och program. Posten minskade med 227 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Affärsverket svenska kraftnäts immateriella anläggningstillgångar består av markrättigheter, nyttjanderättigheter för optoförbindelser samt licenser. Investeringarna i it-system avser främst systemlösningar som behövs i det framtida kraftsystemet och för att uppfylla de europeiska nätkoderna.

Luffartsverket immateriella anläggningstillgångar består av investeringar i flygtrafikledningssystemet Topsy.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har rättigheter och andra immateriella tillgångar som främst avser investeringar i det nationella radio-kommunikationssystemet Rakel.

Polismyndighetens rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar har ökat med 25 procent sedan föregående år. Ökningen beror bl.a. på nytt licensavtal för nätverk och brandvägg (WAN), it-arbetsplats (Microsoft licenser) och licenser för ärendehanteringssystem.

Not 17 Förskott avseende immateriella anläggningstillgångar

Saknar utfall 2022 och 2021.

Not 18 Statliga väganläggningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	265 236	255 882
Årets anskaffning	12	9
Överföringar från Pågående nyanläggningar	6 275	9 346
Utrangering/försäljning	-2	-2
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	271 521	265 235
Ingående ackumulerade avskrivningar	-118 708	-112 490
Årets avskrivningar	-6 392	-6 218
Utgående ackumulerade avskrivningar	-125 100	-118 708
Summa	146 421	146 527

Trafikverket redovisar investeringar i statliga väganläggningar. Anskaffningskostnad för mark för väganläggningsändamål ingår i redovisat värde för väganläggningar. Komponentavskrivning tillämpas för samtliga väganläggningar och avskrivningstiden är mellan 10 och 95 år.

De största färdigställda projekten år 2022 är E20 Tollered-Alingsås, E20 förbi Skara, E18 Arninge (bytespunkt/resecentrum/station), E-län riksväg 35 Åtvidaberg–Linköping (delen Bankekind-Vårdsberg), Kvicksund-Västjädra samt E4 Norrtull–Kista.

Not 19 Statliga järnvägsanläggningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	261 060	252 793
Årets anskaffning	16	54
Överföringar från Pågående nyanläggningar	13 681	8 219
Utrangering/försäljning	-26	-6
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	274 731	261 060
Ingående ackumulerade avskrivningar	-88 703	-83 109
Årets avskrivningar	-5 617	-5 594
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	10	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-94 310	-88 703
Summa	180 421	172 357

Trafikverket redovisar investeringar i järnvägsanläggningar. Anskaffningskostnad för mark för järnvägsändamål ingår i redovisat värde. Trafikverket tillämpar differentierade avskrivningstider, mellan 25 och 110 år på samtliga järnvägsanläggningar.

De största färdigställda projekten år 2022 är Getingmidjan (Stockholm C–Stockholms södra, reinvestering bl.a. Strömbroarna), Hallsberg–Degerön (dubbelspårsfunktion för godsstråket genom Hallsberg), Borås–Varberg (spår och växelbyte, ommålningar broar), Dingersjö (förlängd mötesstation och ombyggnad E4), Händelö (kombiterminal) samt Åstorp–Teckomatorp (Pågatågstrafik).

Not 20 Byggnader, mark och annan fast egendom

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	84 483	79 424
Årets anskaffningsutgifter	3 569	1 573
Årets utgifter, egen utveckling	1	1
Överföringar från Pågående nyanläggningar	4 241	3 678
Utrangering/försäljning	-898	-194
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	91 396	84 482
Ingående ackumulerade avskrivningar	-34 396	-32 396
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-2 175	-2 151
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	828	144
Utgående ackumulerade avskrivningar	-35 743	-34 403
Ingående ackumulerade uppskrivningar	76	77
Minskning av ackumulerade uppskrivningar vid utrangering/försäljning	-2	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	74	77
Summa	55 727	50 156

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerade avskrivningar skiljer sig något från utgående balans, beroende på omklassificeringar.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Fortifikationsverket	18 424	14 585
Statens fastighetsverk	16 650	16 651
Naturvårdsverket	12 311	12 243
Riksdagsförvaltningen	2 518	1 173
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 876	1 784
Luffartsverket	1 279	1 206
Sjöfartsverket	776	690
Övriga myndigheter	1 893	1 824
Summa	55 727	50 156

Cirka 20 myndigheter förvaltar byggnader, mark och annan fast egendom för statens räkning.

Fortifikationsverket förvaltar fastigheter avsedda för försvarsändamål samt ett antal byggnader klassificerade som statliga byggnadsminnen. Fortifikationsverkets bokförda värde ökade bland annat på grund av två stora förvärv, Solna Ulriksdal 2:1 och Sollentuna Helenelund 7:1 samt Solna Skogskarlen 3.

Statens fastighetsverk förvaltar den del av statens fasta egendom som regeringen bestämmer. Större delen av fastigheterna tillhör det nationella kulturarvet. Exempel på fastigheter är de kungliga slotten, fästningar, nationalteatrarna, museerna, regeringens byggnader, landshövdingarnas residens och ambassadbyggnader i utlandet samt ett antal kungsgårdar och vissa markområden.

Naturvårdsverket redovisar främst nationalparker och naturreservat. Många markområden är bokförda till ett värde som är långt under marknadsvärdet.

Riksdagsförvaltningen förvaltar bland annat riksdagsbyggnaderna.

Not 21 Förbättringsutgifter på annans fastighet

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	18 127	17 274
Årets anskaffningsutgifter	1 509	1 528
Årets utgifter, egen utveckling	16	11
Utrangering/försäljning	-571	-680
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	19 081	18 133
Ingående ackumulerade avskrivningar	-10 688	-9 985
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-1 397	-1 374
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	555	667
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 530	-10 692
Summa	7 551	7 441

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Polismyndigheten	1 731	1 618
Regeringskansliet	898	861
Kriminalvården	382	337
Domstolsverket	360	346
Göteborgs universitet	298	209
Kungl. Tekniska högskolan	286	300
Försvarsmakten	266	335
Försvarets materielverk	260	247
Stockholms universitet	237	292
Malmö universitet	221	192
Lunds universitet	217	187
Karolinska institutet	206	215
Uppsala universitet	190	200
Sveriges lantbruksuniversitet	177	182
Umeå universitet	149	158
Migrationsverket	117	149
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	18	20
Övriga myndigheter	1 537	1 593
Summa	7 551	7 441

Förbättringsutgifter på annans fastighet avser sådana utgifter som myndigheten har haft för att anpassa hyrda lokaler till den egna verksamheten, exempelvis om- och tillbyggnationer, kabeldragningar för nätverk, larmanordningar samt reparationer och underhåll i fall där utgifterna uppgått till väsentliga belopp.

Polismyndighetens förbättringsutgifter på annans fastighet i år består bland annat av investeringsprojekt som rör lokalförsörjning och lokalanpassningar och är kopplat till polisens fortsatta tillväxt och säkerhetshöjande åtgärder.

Regeringskansliets förbättringsutgifter på annans fastighet i år är bland annat relaterat till icke färdigställda kontorslokaler i Stockholm och en följd av omstrukturering av utlandsmyndigheter.

Not 22 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	119 321	109 687
Årets anskaffningsutgifter	5 895	5 142
Årets utgifter, egen utveckling	59	29
Överföringar från Pågående nyanläggningar	4 646	7 156
Utrangering/försäljning	-3 679	-2 704
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	126 242	119 310
Ingående ackumulerade avskrivningar	-73 229	-68 982
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-7 119	-6 824
Minskning av ackumulerade avskrivningar vid utrangering/försäljning	3 607	2 582
Utgående ackumulerade avskrivningar	-76 741	-73 224
Summa	49 501	46 086

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Polismyndigheten	2 423	2 222
Kustbevakningen	1 864	2 009
Försvarsmakten	1 513	1 680
Lunds universitet	1 403	1 344
Kriminalvården	1 268	955
Trafikverket	1 257	1 215
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	1 042	1 073
Moderna Museet	890	850
Karolinska institutet	871	1 032
Sveriges lantbruksuniversitet	722	764
Göteborgs universitet	689	634
Stockholms universitet	661	600
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	23 779	21 350
Sjöfartsverket	1 089	1 165
Luffartsverket	12	9
Övriga myndigheter	10 018	9 184
Summa	49 501	46 086

Datorer och kringutrustning, möbler, maskiner, installationer, bilar, fartyg, flyg och transportmedel är exempel på tillgångar som myndigheterna redovisar under denna post. Även tillgångar som innehas genom finansiell leasing ingår.

Affärsverket svenska kraftnäts tillgångar består främst av kraftledningar, sjökablar, kontrollanläggningsdelar, optoanläggningar samt tele- och informationssystem.

Årets investeringar för Polismyndigheten uppgår till 207 miljoner kronor. Ökningen består till stor del av investering i datorer och kringutrustning samt fordon.

Kriminalvårdens investeringar har ökat år 2022 delvis till följd av ändrad redovisningsprincip för datorer som tidigare kostnadsförts, men även på grund av större köp av videoutrustning. Investeringar i säkerhet och fordon har också ökat.

De största överföringarna från pågående nyanläggningar finns hos Affärsverket svenska kraftnät, Polismyndigheten, Lunds universitet och Trafikverket. Affärsverket svenska kraftnät står för 74 procent av överfört belopp. De största nyinvesteringarna finns hos Kriminalvården, Polismyndigheten, Lunds universitet och Försäkringskassan.

Not 23 Pågående nyanläggningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	148 344	132 937
Årets anskaffningsutgifter	8 128	7 910
Årets utgifter, egen utveckling	40 561	36 639
Överföringar från Pågående nyanläggningar	-29 048	-28 919
Utrangering/försäljning	-8	-3
Årets nedskrivningar	-185	-219
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	167 792	148 345
Summa	167 792	148 345

Anm. Beloppen för ingående balans för ackumulerat anskaffningsvärde kan skilja sig något från utgående balans, beroende på att det förekommer justeringar av ingående balans eller överföringar mellan myndigheter direkt mot det ackumulerade värdet.

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	150 432	130 630
Fortifikationsverket	3 307	3 327
Statens fastighetsverk	2 898	2 691
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	5 646	5 867
Sjöfartsverket	2 825	2 422
Luffartsverket	418	338
Övriga myndigheter	2 266	3 070
Summa	167 792	148 345

Årets investeringar uppgår totalt till 48,7 miljarder kronor.

Trafikverkets investeringar uppgår till 40,2 miljarder kronor, varav investeringar i järnväg står för 24 miljarder kronor och väg 15,8 miljarder kronor. De största järnvägsprojekten är Västsvenska paketet järnväg och Tomtebodavägen–Kallhäll (ökad kapacitet). De största vägprojekten är E4 Förbifart Stockholm och Västsvenska paketet väg.

Under 2022 har Trafikverket färdigställt projekt på totalt 20,2 miljarder kronor som har överfört till färdig tillgång, varav järnvägsanläggningar stod för 13,7 miljarder kronor och väg för 6,3 miljarder kronor. De största färdigställda järnvägsprojekten är Getingmidjan B43 (Stockholm C–Stockholms södra, reinvestering bl.a. Strömbroarna), Hallsberg–Degerön, (dubbelspårsfunktion för godsstråket genom Hallsberg) samt Borås - Varberg, (spår och växelbyte, ommålning broar). De största färdigställda vägprojekten är E20 Tollered–Alingsås, E20 Förbi Skara samt E18 Arninge (bytespunkt/rescentrum/station).

Affärsverket svenska kraftnäts största pågående projekt är transmissionsnätsprojekt. Ett exempel är ”Auro Line” som syftar till att förstärka nätet mellan Sverige och Finland.

Not 24 Beredskapstillgångar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	229 155	210 233
Förändring IB på grund av omklassificering	-1 359	-236
Årets anskaffning	26 522	20 156
Utrangering/försäljning	-4 869	-998
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsinventarier	249 449	229 155
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	31 757	30 815
Förändring IB på grund av omklassificering	1 386	684
Årets anskaffning	2 750	1 142
Årets övriga förändring	-425	-884
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapsvaror i lager	35 468	31 757
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden beredskapstillgångar	284 917	260 912
Ingående ackumulerade avskrivningar	-126 589	-120 823
Förändring IB på grund av omklassificering	4	-
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-5 849	-5 791
Utrangering/försäljning	1 071	26
Utgående ackumulerade avskrivningar (avser beredskapsinventarier)	-131 363	-126 588
Summa	153 554	134 324

Beredskapstillgångar består av tillgångar både för civil och militär beredskap. Tillgångar för civil beredskap är t.ex. läkemedel, fordon samt medicinsk utrustning.

Posten omfattar främst Försvarmaktens tillgångar för militär beredskap och som delar in sina beredskapstillgångar i beredskapsinventarier och beredskapsvaror.

Statens totala beredskapsinventarier uppgår till 118,1 miljarder kronor och består av t.ex. flygplan, fartyg och stridsvagnar. Beredskapsvaror som t.ex. ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel uppgår till 35,5 miljarder kronor. I posten ingår även tillgångar under uppbyggnad i Försvarets materielverk. Sammanlagt är 150,1 miljarder kronor av det utgående värdet militära beredskapstillgångar inklusive tillgångar under uppbyggnad.

Nyanskaffning av militära beredskapsinventarier uppgår till 21,1 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 5,6 miljarder kronor. Anskaffningen innefattar bl.a. utveckling och anskaffning av JAS 39E och nya generationens ubåt samt anskaffning av ett nytt luftvärnssystem med medellång räckvidd.

Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier uppgår till 5,4 miljarder kronor och av- och nedskrivningar uppgår till 0,2 miljarder kronor. Anskaffningen består främst av Folkhälsomyndighetens investeringar relaterat till covid-19 vaccin.

Beredskapsvarulagrets värde ökade med 3,7 miljarder kronor under året och beror bl.a. på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmateriel. Ökningen beror även på ökad anskaffning av drivmedel samt att drivmedel klassats om från verksamhetsvara till beredskapstillgång.

Not 25 Förskott avseende materiella anläggningstillgångar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Försvarets materielverk	4025	4 045
Trafikverket	672	930
Kustbevakningen	110	0
Övriga myndigheter	43	22
Summa	4 850	4 997

Under denna post redovisas förskott som lämnats vid anskaffning av materiella anläggningstillgångar.

Försvarets materielverk har förskott till både utländska och svenska leverantörer. Förskotten till svenska leverantörer uppgår till 158 miljoner kronor och förskotten till utländska leverantörer uppgår till 3 867 miljoner kronor.

Trafikverkets förskott avser byggande av väg- och järnvägsanläggningar. Större förskott hos myndigheten finns i projekten Södertälje Sluss och kanal, Norrbotniabanan Umeå–Dåva (ny järnväg), Förbifart Stockholm samt Olskroken (ombyggnad till planskilda järnvägsspår).

Kustbevakningens förskott avser varor till projektet nya övervakningsfartyg i 320-serien.

Not 26 Andelar i hel- och delägda företag

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Summa andelar i företag med bestämmande statligt inflytande	444 726	504 578
Summa andelar i företag med väsentligt statligt inflytande	42 209	46 274
Riksbankens grundfond	1 000	1 000
Summa	487 935	551 852

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31	Statens ägarandel
Vattenfall AB	110 473	180 710	100%
Luossavaara-Kiirunavaara ,LKAB	71 280	67 532	100%
Sveaskog Holding AB	66 192	62 516	100%
Akademiska Hus AB	65 353	62 101	100%
AB Svensk Exportkredit	21 575	20 808	100%
Specialfastigheter Sverige AB	14 027	14 804	100%
Swedavia AB	7 621	8 527	100%
Almi Företagspartner AB	11 054	11 071	100%
Jernhusen AB	10 719	9 437	100%
Swedfund International AB	8 768	7 314	100%
Apoteket AB	8 428	7 559	100%
SBAB Bank AB	14 149	20 645	100%
PostNord AB	8 340	5 542	61%
Saminvest AB	6 096	6 154	100%
Teracom Group AB	3 761	3 758	100%
SJ AB	3 049	2 715	100%

	2022-12-31	2021-12-31	Statens ägarandel
Samhall AB	2 051	1 995	100%
Svevia AB	1 696	1 613	100%
Systembolaget AB	1 668	1 699	100%
Svensk-Danska Broförbindelsen AB (SVEDAB)	1 625	1 018	100%
Statens Bostadsomvandling AB	929	972	100%
Infranord AB	906	814	100%
RISE Research Institutes of Sweden Holding AB	815	750	100%
Green Cargo AB	731	644	100%
Svenska Spel AB	530	994	100%
Svenska Rymdaktiebolaget	494	398	100%
Lernia AB	475	433	100%
Apotek Produktion & Laboratorier AB	306	303	100%
AB Svensk Bilprovning	160	176	100%
Kungliga Operan AB	85	84	100%
Arlandabanan Infrastructure AB	66	47	100%
AB Göta Kanalbolag	40	40	100%
Kungliga Dramatiska Teatern AB	27	32	100%
VisitSweden AB	20	19	100%
Miljömärkning Sverige AB	18	20	100%
Voksenåsen AB	11	10	100%
Metria AB	0	106	100%
<i>Affärsverk</i>			
Luffartsverket - LfV Holding AB	293	379	100%
Svenska kraftnät - Svenska Kraftnät Gasturbiner AB	299	267	100%
Sjöfartsverket - Sjöfartsverket Holding AB	4	10	100%
Övriga andelar	591	562	-
Summa	444 726	504 578	

Andelsvärdet ovan är baserat på det justerade egna kapitalet hos företagen enligt bokslut per 31 december, utom i några fall då senaste delårsbokslutet använts.

Andelar i företag med bestämmande statligt inflytande minskade med 59,9 miljarder kronor jämfört med föregående år och uppgick till 444,7 miljarder kronor.

Vattenfall AB:s andelsvärde minskade med 70 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på -1,1 miljarder kronor som minskat med årets utdelning på 23 miljarder kronor. Minskningen förklaras också av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom resultat av kassaflödes- och valutasäkringar på -94,7 miljarder kronor, omräkningsdifferenser på 13,7 miljarder kronor, effekten av ägarförändringen i koncernföretaget på 2,3 miljarder kronor, positiv effekt avseende inkomstskatter på 22 miljarder kronor, positiv effekt av omvärdering av pensionsskulden på 12,9 miljarder kronor och övriga poster på 0,4 miljarder kronor.

LKAB:s andelsvärde ökade med 3,7 miljarder kronor, vilket främst förklaras av nettot av årets vinst på 15,1 miljarder kronor och årets utdelning på 12,4 miljarder kronor samt av poster redovisade direkt mot eget kapital på 1,1 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Sveaskog AB ökade med 3,7 miljarder kronor. Förändringen förklaras dels av årets resultat på 2 miljarder kronor minskat med utdelning till staten på 1,3 miljarder kronor och av en positiv värdeförändring på marktillgångar som redovisats direkt mot eget kapital netto 3 miljarder kronor.

Andelsvärdet för Akademiska Hus AB ökade med 3,3 miljarder kronor, vilket bland annat beror på årets resultat om 5,5 miljarder kronor minskat med utdelning på 2,5 miljarder kronor.

Postnord AB ökade i värde med 2,8 miljarder kronor. Förändringen förklaras främst av poster redovisade direkt mot eget kapital såsom effekt av omvärdering av pensionsskuld.

Jernhusen AB ökade i värde med 1,3 miljarder kronor, vilket främst förklaras av årets resultat på 1,6 miljarder kronor

Andelsvärdet för Swedfund International AB ökade med 1,5 miljarder kronor till följd av ett kapitaltillskott på 1,2 miljarder kronor och årets resultat på 0,25 miljarder kronor.

Andelsvärdet för SBAB Bank AB minskade med 6,5 miljarder kronor. Minskningen förklaras dels av årets resultat på 2 miljarder kronor samt -7,5 miljarder kronor hänförligt till ränterelaterade värdeförändringar på derivat som redovisades direkt mot eget kapital.

Svenska Spel AB redovisade ett eget kapital som uppgick till 2,5 miljarder kronor vid årsskiftet. I årsredovisningen för staten redovisas 2 miljarder kronor av dessa som upplupen skatteintäkt. Andelsvärdet för Svenska Spel AB uppgår därmed till resterande 0,5 miljarder kronor för 2022.

Metria AB har sålts under 2022.

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31	Statens ägarandel
Telia Company AB	26 338	31 873	39,5%
Nordiska Investeringsbanken (NIB)	15 485	14 149	34,6%
SOS Alarm Sverige AB (SOSAB)	160	156	50,0%
Sweden House	14	11	36,0%
SAS	0	0	21,8%
<i>Affärsverk</i>			
Svenska kraftnät - TSO Holding AS m.fl.	212	85	
Summa	42 209	46 274	

Andelar i företag med väsentligt statligt inflytande minskade med 4,1 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgick till 42,2 miljarder kronor.

Andelsvärdet i Telia Company AB minskade med 5,5 miljarder kronor jämfört med föregående år. Förändringen förklaras till stor del av andelen av årets resultat som uppgår till -6 miljarder kronor. Till staten betald utdelning uppgår till 3,3 miljarder kronor. Övriga poster som har redovisats direkt mot eget kapital uppgår till 3,8 miljarder kronor och består främst av positiva valutakursdifferenser, omvärdering av pensionsskulden och förändring av innehav i bolag utan bestämmande inflytande. Marknadsvärdet på statens innehav var 43 miljarder kronor per 2022-12-31.

Nordiska Investeringsbanken ökade med 1,3 miljarder kronor. Periodens resultatandel uppgick till 0,3 miljarder kronor och därtill har övriga poster på 1,2 miljarder kronor redovisats direkt mot eget kapital.

Statens ägarandelar i SAS inkluderar hybridobligationer som redovisas under posten Andra långfristiga värdepappersinnehav. SAS eget kapital, exklusive hybridobligationer, var negativt i årsbokslutet 2021/2022. Följaktligen anges statens andelar i SAS som noll. Marknadsvärdet på statens innehav var 0,7 miljarder kronor per 2022-12-31.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kärnavfallsfonden		
Företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder	25 646	29 301
Bostadsobligationer	25 995	19 857
Summa Kärnavfallsfonden	51 641	49 158
Investerings- och utvecklingsbanker, Kammarkollegiet och Sida		
Europeiska investeringsbanken EIB	3 856	3 856
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 399	1 246
Asiatiska banken infrastrukturinvest, AIIB	1 107	1 107
Europeiska utvecklingsbanken EBRD	1 040	1 040
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	1 065	930
Internationella finansbolaget, IFC	436	436
Interamerikanska utvecklingsbanken IDB	147	147
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	136	136
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	115	110
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	22	22
Europarådets utvecklingsbank CEB	7	7
Summa investerings- och utvecklingsbanker¹	9 330	9 037
Kammarkollegiet, övrigt		
Hybridobligationer, SAS	250	2 500
Orio AB (Saab Automobile Parts AB)	0	471
Andelar i aktie- och räntekonsortiet m.m.	216	251
Summa Kammarkollegiet, övrigt	466	3 222
Karolinska institutet, aktier, andelar och obligationer	356	398
Övriga myndigheter	894	939
Summa	62 686	62 754

¹ Regeringen tar vartannat år fram skrivelsen Redovisning av verksamheten i Internationella valutafonden, Världsbanksgruppen samt regionala utvecklings- och investeringsbanker. I skrivelsen redovisas inbetalt kapital för utvecklings- och investeringsbankerna: EIB, EBRD, IBRD, AIIB, IFC och MIGA. Inbetalt kapital beräknas i skrivelsen som Sveriges andel av ägarkapitalet omräknat till aktuell valutakurs, vilket ger ett belopp som överstiger anskaffningsvärdet. Skillnaden består till stor del av internt överförda medel samt till en mindre del av valutakursförändringar.

Det största innehavet av långfristiga värdepapper avser Kärnavfallsfondens innehav av företagsobligationer, aktier, värdepappersfonder och bostadsobligationer (säkerställda obligationer). Kärnavfallsfondens placeringsmodell innebär att förvaltningen är uppdelad i två portföljer. I den s.k. långsiktiga portföljen kan fonden placera i svenska och utländska företagsobligationer och aktier. Den andra portföljen, den s.k. basportföljen, består främst av statsobligationer som elimineras i Årsredovisning för staten samt bostadsobligationer. För 2022 uppgick statsobligationerna som eliminerades till 18 844 miljoner kronor, vilket är en minskning med 5 507 miljoner kronor jämfört med 2021.

Kärnavfallsfondens finansiella instrument värderas till verkligt värde eftersom syftet med innehavet är att ge avkastning och värdeökning. Avkastningen på totalnivå har varit positiv både för 2022 och den senaste femårsperioden.

Den realiserade värdeförändringen uppgick till 367 miljoner kronor per balansdagen, vilket är en minskning med 8 591 miljoner kronor jämfört med föregående år.

Sveriges andelar i internationella investeringsbanker och utvecklingsbanker redovisas av Kammarkollegiet och Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), så att den myndighet som gör utbetalningar av kapitaltillskott och eventuella bidrag till respektive bank också tar upp andelsvärdet. Under året har Sida redovisat kapitaltillskott till utvecklingsbanker med 292 miljoner kronor. Kammarkollegiet har inte gjort någon utbetalning av kapitaltillskott till investerings- eller utvecklingsbankerna under 2022.

I årsredovisningen för staten har anskaffningsvärdet av SAS hybridobligationer skrivits ned med 90 procent i enlighet med Riksgäldskontorets bedömning, liksom värdet av statens lånefordringar på SAS har skrivits ned med 90 procent.

Kammarkollegiets övriga värdepapper är främst de andelar i Kammarkollegiets aktiekonsortium och räntekonsortium som innehas av fonder som Kammarkollegiet redovisar.

Not 28 Långfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Exportkreditnämnden		
Fordringar efterskottspremier garantiavgifter	3 508	4 871
Skadefordringar	1 890	1 918
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och skadefordringar	2 441	290
Summa Exportkreditnämnden	7 839	7 079
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	3 473	3 552
Svenska kraftnät	539	618
Sjöfartsverket	115	112
Övriga myndigheter	1 257	1 411
Summa	13 223	12 772

Långfristiga fordringar uppgick till 13 223 miljoner kronor vilket är 451 miljoner kronor högre än föregående år.

Exportkreditnämndens (EKN) fordringar ökade med 760 miljoner kronor och uppgick till totalt 7 839 miljoner kronor. Fordringarna för efterskottspremier minskade med 1 363 miljoner kronor, och avser till helt övervägande del garantier för export av JAS Gripen till Brasilien. EKN värderar sina skadefordringar till 1 890 miljoner kronor, vilket motsvarar EKN:s förväntade återvinningsmöjligheter av fordringarna, som nominellt uppgår till 15 158 miljoner kronor. EKN kan minska riskerna genom att teckna återförsäkringar. EKN:s nettofordringar hänförliga till återförsäkringsavtal uppgår till 2 441 miljoner kronor i slutet av 2022, vilket är en ökning med 2 151 miljoner kronor jämfört med 2021. Det beror främst på valutakursförändringar.

Trafikverkets fordringar har minskat till 423 miljoner kronor. De utgörs av en deposition som Trafikverket har hos Nasdaq, som säkerhet för elderivathandel. Under 2022 har marknadspriserna på elterminerna ökat i jämförelse med inköpspriserna, vilket har gjort att depositionen har minskat. Sida:s fordringar gäller garantiverksamheten och uppgår till 331 miljoner kronor, varav största delen är skadefordringar. I posten ingår även fordringar mot Miga som är en organisation inom Världsbanken.

Riksgäldskontorets regressfordringar minskade med 174 miljoner och uppgick till 12 miljoner kronor som en följd av en värdegränsreglering av fordran på Saab Automobil AB i konkurs. Konkursen har slutförts under året och därmed finns inte längre den fordran kvar.

Göteborgs universitets fordringar uppgår till 67 miljoner kronor och avser placering av donationsmedel i Akademiska Hus AB.

Luftfartsverkets (LFV) fordringar har minskat med 79 miljoner kronor till 3 473 miljoner kronor. LFV:s intäkter för en route och terminal Arlanda styrs av EU-regelverk som innebär riskdelning mellan LFV och flygbolagen. Vissa kostnadsökningar hänförliga till s.k. okontrollerbara förändringar finansieras också via det EU-gemensamma avgiftssystemet. För Sveriges del utgör förändringar i pensionsskuld en sådan. LFV:s åtaganden rörande pensionsavsättningar bidrar med 31 miljoner kronor till minskningen.

Affärsverket svenska kraftnäts fordringar uppgår till 539 miljoner kronor och består bl.a. av lånefordringar på dotter- och intresseföretag. Posten inkluderar också långfristiga förutbetalda kostnader som avser lämnade investeringsbidrag.

Sjöfartsverkets fordringar uppgår till 115 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3 miljoner kronor. Ökningen är hänförlig till en långfristig fordran på Eurocontrol, det europeiska avgiftssystemet för flygtrafiktjänst. Posten inkluderar också kapitalförsäkringar för pensioner för vissa lotsar.

Not 29 Utlåning

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Centrala studiestödsnämnden		
Studielån, utlånat belopp	261 244	250 950
Reserveringar för låneförluster, studielån	-24 006	-23 411
Bokfört värde, studielån	237 238	227 539
Hemutrustningslån, utlånat belopp	864	1 000
Reserveringar för låneförluster, hemutrustningslån	-639	-682
Bokfört värde, hemutrustningslån	225	318
Körkortslån, utlånat belopp	164	151
Reserveringar för låneförluster, körkortslån	-63	-54
Bokfört värde, körkortslån	101	97
Övriga lån (Skuldsaneringslån och äldre lån), utlånat belopp	361	376
Reserveringar för låneförluster, övriga lån	-342	-356
Bokfört värde, övriga lån	19	20
Summa Centrala studiestödsnämnden	237 583	227 974
Riksgäldskontoret		
Riksbanken	75 755	126 979
Svensk Exportkredit	0	10 000
Svensk-Danska Broförbindelsen AB	5 670	5 490
SAS Scandinavian Airlines System, utlånat belopp	1 500	0
Reserveringar för låneförluster, SAS	-1 350	
Bokfört värde, SAS	150	0
Premiepensionssystemet	2 247	3 302
A-train AB	783	804
Kungliga Operan	96	103
Kungliga Dramatiska Teatern	70	50

	2022-12-31	2021-12-31
Övriga	122	137
Summa Riksgäldskontoret	84 893	146 865
Trafikverket	191	164
Statens energimyndighet, utlånat belopp	414	469
Reserveringar för låneförluster, Statens energimyndighet	-244	-307
Bokfört värde, Statens energimyndighet	170	162
Kammarkollegiet	101	111
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	94	161
Övriga myndigheter	36	44
Summa	323 068	375 481

Statens fordringar i utlåningsverksamhet uppgick efter reservering för låneförluster till 323,1 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket var en minskning med 52,4 miljarder kronor jämfört med 2021.

CSN:s lånefordringar uppgår till 237,6 miljarder kronor efter avdrag för reservering för förväntade låneförluster, vilket var 9,6 miljarder kronor högre än 2021. Lånefordringarna är uppdelade på Studielån, Hemustrustningslån, Körtkortslån och Övriga lån. I tabellen redovisas utlånat belopp, reserveringar och bokfört värde för respektive lån.

Totalt utlånat belopp för studielån var 261,2 miljarder kronor och reserveringar för låneförluster som inte förväntas att återbetalas var 24,0 miljarder kronor 2022. CSN delar upp studielån i lånefordringar och lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet där lånevillkoren är mer förmånliga. Totalt är reserveringar för låneförlusterna på studielån drygt 9 procent av utlånat belopp 2022. För lån med villkorad återbetalningsskyldighet beräknas förlusten vara 41 procent (totalt 9,5 miljarder kronor). Det bokförda värdet på studielån har ökat med 9,7 miljarder kronor jämfört med 2021. Nyutlåningen och amorteringar uppgår till 24,6 respektive 13,4 miljarder kronor 2022. Reserveringar för låneförluster har ökat med 0,6 miljarder kronor, jämfört med 2021. Hemustrustningslån är lån till utländska medborgare, främst flyktingar, som genom dessa lån ges möjlighet att köpa möbler och köksutrustning. CSN betalar från 2021 inte längre ut några nya hemustrustningslån. Det bokförda värdet på hemustrustningslån var 0,2 miljarder kronor, jämfört med 0,3 miljarder kronor 2021. Totalt är reserveringar för låneförlusterna på hemustrustningslån 74 procent av utlånat belopp 2022.

Riksgäldskontorets lånefordringar uppgick till 84,9 miljarder kronor, vilket var 62,0 miljarder kronor lägre än 2021. Utlåningen var främst till Riksbanken och statliga bolag. Lånen till Riksbanken som är i dollar och euro minskade med 51,2 miljarder kronor jämfört med 2021. Riksbanken har amorterat lån på totalt 6,5 miljarder dollar under året. Utestående lån till Riksbanken har även påverkats av att både dollar och euro under året har ökat i värde i förhållande till svenska kronor. Svensk Exportkredit har under året återbetalat hela sitt lån till Riksgäldskontoret. Riksgäldskontoret betalade ut 1,5 miljarder kronor i lån till SAS 2022. Lånet till SAS har skrivits ned med 90 procent för förväntade låneförluster. Som en del av finansieringen av Öresundsförbindelsen har Riksgäldskontoret även lånat ut medel till det statliga bolaget Svensk-Danska Broförbindelsen AB (Svedab). Det lånet har ökat något jämfört med föregående år. I Riksgäldskontorets utlåning ingår också utlåning till premiepensionssystemet eftersom pensionssystemets tillgångar och skulder inte konsolideras i årsredovisningen för staten. Utlånat belopp till premiepensionssystemet för att tillgodose behovet av likviditet vid handel med fondandelar har minskat med 1,1 miljarder kronor jämfört med 2021.

Statens energimyndighets lånefordringar avser villkorslån, tillväxtlån och utvecklingskapital/royaltylån till företag inom energiområdet för att främja affärsutveckling och kommersialisering.

Affärsverket svenska kraftnäts lånefordringar avser lån till nätföretag för att underlätta att anläggningar för produktion av förnybar el ansluts till elnätet.

I posten Övriga myndigheter ingår bl. a. Kammarkollegiet med lånefordringar som avser lån till researrangörer, och Trafikverkets stödlån till leverantörer av flygtrafik-tjänst. Vidare ingår Tillväxtverket och några länsstyrelser.

Not 30 Varulager och förråd

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	1 363	1 196
Polismyndigheten	336	257
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	202	155
Försvarets materielverk	158	143
Försvarmakten	94	572
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	73	59
Övriga myndigheter	328	277
Summa	2 554	2 659

Varulager och förråd är råmaterial, råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter samt förnödenheter som förbruknings- och tillsatsmaterial. Minskningen av varulagervärdet beror främst på att Försvarmakten har klassificerat om drivmedel till beredskapsvaror som ingår i posten Beredskapstillgångar.

Trafikverkets varulager och förråd består i huvudsak av material för underhåll, reparation och byggnation av järnvägsanläggningar.

Polismyndighetens varulager innehåller huvudsakligen vapen och ammunition samt beklädnad.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps varulager består huvudsakligen av ett nytt lager som tillkommit under 2022 (rescEU shelter), ett medicinskt lager (EU Equipment) och ett internationellt lager (bistånd). En avveckling har påbörjats av EU:s strategiska lager för civila krishanteringsinsatser (Strategic Warehouse).

Vaulager och förråd hos Försvarets materielverk består främst av reservdelar till målrobotsystem.

Försvarmaktens varulager och förråd består av trycksaker och drivmedel som används till Försvarmaktens fordon.

Sjöfartsverkets varulager och förråd innehåller främst reservdelar till räddningshelikoptrar och drivmedel.

Not 31 Pågående arbeten

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Lantmäteriet	220	245
Försvarets materielverk	206	196
Övriga myndigheter	11	10
Summa	437	451

Pågående arbeten hos Lantmäteriet består i huvudsak av fastighetsbildning, vilket innebär t.ex. avstyckning och reglering med gränsdragning mellan fastigheter. Posten hos Lantmäteriet minskade med 25 miljoner kronor jämfört med föregående år och beror främst på slutfakturering under året av omarronderingsprojektet Västra Leksand.

Pågående arbeten hos Försvarets materielverk består av uppdragsbeställningar som ännu inte levererats till kund. Större uppdrag består av upparbetade kostnader för försäljning av ubåtar till Singapore.

Not 32 Fastigheter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Länsstyrelsen i Dalarnas län	158	135
Länsstyrelsen i Värmlands län	22	17
Övriga myndigheter	1	2
Summa	181	154

Länsstyrelsen i Dalarnas län har ett stort antal fastigheter lokaliserade till omarronderingsområden i den s.k. Jordfonden, där byggnadsprojekt pågår eller är planerade. Fastigheterna ska användas för att främja utveckling av företag inom jordbruket, skogsbruket och trädgårdsnäringen samt främja bosättning och sysselsättning i glesbygd.

Även posterna hos de andra länsstyrelserna gäller jordfondsfastigheter.

Not 33 Förskott till leverantörer

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	64	58
Fortifikationsverket	27	0
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	2	2
Övriga myndigheter	1	1
Summa	93	61

Endast några få myndigheter redovisar förskott till leverantörer.

Not 34 Kundfordringar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	1 401	662
Livsmedelsverket	601	495
Statens institutionsstyrelse	313	270
Transportstyrelsen	251	262
Karolinska institutet	223	212
Lantmäteriet	146	111
Försvarsmakten	139	142
Läkemedelsverket	104	95
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 148	1 473
Sjöfartsverket	196	298
Luftfartsverket	30	28
Övriga myndigheter	1 392	1 470
Summa	6 944	5 518

Myndigheternas kundfordringar avser främst försäljning av tjänster. Postens storlek varierar över tid beroende på fordringarnas kortfristiga karaktär.

Jämfört med föregående år har posten ökat med 1 426 miljoner kronor. Trafikverkets kundfordringar uppgår till 1 401 miljoner kronor vilket är en ökning med 739 miljoner kronor. Ökningen förklaras av att det under 2022 inte har gjorts någon kreditering av kunder med trafikeringsavtal som gjordes 2021 med anledning av covid-19.

Livsmedelsverkets kundfordringar har ökat med 106 miljoner kronor, vilket främst förklaras av att fakturerade kontrollavgifter från 2017 till och med 2022 har överklagats. Affärsverket svenska kraftnäts kundfordringar har ökat med 675 miljoner kronor. Förändringarna hos övriga myndigheter är av mer begränsad omfattning.

Not 35 Övriga kortfristiga fordringar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Fordringar på skattekonto, inkl. restförda samt värdering (Skatteverket)	87 987	79 796
Fordringar public service-avgift (beräknat belopp)	1 030	-
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år		
Skatt till kommuner och regioner (Skatteverket)	-	7 251
Trossamfund och begravningsavgifter	-	-308
Summa Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	-	6 943
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	50 882	32 170
CSA-avtal	3 287	1 181
OMX-säkerheter	1 908	679
Övrigt	68	78
Summa Riksgäldskontoret	56 145	34 108
Statens jordbruksverk	10 016	9 010
Försäkringskassan	4 840	4 514
E-hälsomyndigheten	2 626	2 604
Kärnavfallsfonden	1 897	259
Transportstyrelsen	1 571	1 804
<i>Affärsverk</i>		

	2022-12-31	2021-12-31
Luffartsverket	714	309
Sjöfartsverket	52	51
Svenska kraftnät	49	244
Övriga myndigheter	6 530	6 707
Summa	173 457	146 349

Övriga kortfristiga fordringar uppgick till 173 miljarder kronor vilket är en ökning med 27 miljarder kronor jämfört med föregående år.

Skatteverkets fordringar på skattekontot ökade med drygt 8 miljarder kronor till 88 miljarder kronor. I princip alla debiteringar av skatter och avgifter som Skatteverket gör ingår i skattekontosystemet. Fordringarna avseende beviljade tillfälliga anstånd med betalning av arbetsgivaravgifter, avdragen skatt och moms har ökat med ungefär 4 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 34 miljarder kronor. Anstånden ges till företag för att lindra negativa ekonomiska följder av sjukdomen covid-19.

Slutavräkning av public service-avgiften varierar mellan åren. Slutavräkningen görs i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras den slutliga avgiften mot den preliminära som betalades ut under inkomståret. Ett beräknat belopp för slutreglering avseende åren 2021 och 2022 uppgår till 1 miljard kronor vid utgången av 2022.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2020 var vid utgången av 2021 en fordran. Slutavräkningen avseende 2021 resulterade dock i en skuld på 27 miljarder kronor vid utgången av 2022 (se not 50 Övriga kortfristiga skulder).

Effekten av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning ökade med nära 19 miljarder kronor. Fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen är normalt, eftersom avtal om försäljning av värdepapper genererar en fordran som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs.

Statens jordbruksverk har bl.a. fordringar relaterade till EU:s garantifond för jordbruket samt EU:s landsbygdsfond 2014-2022.

Försäkringskassans kortfristiga fordringar har ökat något, vilket framför allt förklaras av ökade återkravsfordringar.

E-hälsomyndighetens kortfristiga fordringar avser framför allt fordringar på regionerna inom ramen för distribution av läkemedelsförmånen.

Kärnavfallsfondens övriga kortfristiga fordringar uppgick till knappt 2 miljarder kronor 2022. Förändringen mellan åren beror främst på säkerheter, till följd av att Kärnavfallsfonden har realiserade förluster för ränteswappar. (Se not 50 Övriga kortfristiga skulder.)

Transportstyrelsens fordringar har minskat något jämfört med föregående år. Förändringen avser det gemensamma avgiftsutjämnningssystemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) och är i förlängningen en effekt av förändringar i efterfrågan på luftfart till följd av pandemi och restriktioner mellan 2021 och 2022.

Not 36 Förutbetalda kostnader

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kammarkollegiet	1 444	15
Polismyndigheten	1 279	1 076
<i>Riksgäldskontoret</i>		
- underkurser, upplåning i svenska kronor	679	185
- underkurser, upplåning i utländsk valuta	7	53
- övrigt	24	26
Summa Riksgäldskontoret	710	264
Kriminalvården	589	474
Försäkringskassan	555	414
Trafikverket	550	420
Försvarsmakten	536	300
Domstolsverket	334	293
Skatteverket	330	265
Lunds universitet	323	296
Regeringskansliet	300	170
Kungl. Tekniska högskolan	295	254
Uppsala universitet	293	246
Migrationsverket	290	184
Karolinska institutet	275	234
Arbetsförmedlingen	271	248
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	92	81
Luffartsverket	47	41
Sjöfartsverket	40	39
Övriga myndigheter	4 413	3 960
Summa	12 967	9 274

En förutbetald kostnad är en utgift som har betalats under året men som avser outnyttjade resurser eller tjänster. Normalt blir det en kostnad kommande år. Syftet med att periodisera förutbetalda kostnader är att resultaträkningen enbart ska visa årets kostnader för förbrukade resurser och utnyttjade tjänster.

Förutbetalda kostnader i övrigt är exempelvis hyror eller licensavgifter för kommande kvartal eller år. Förutbetalda hyreskostnader uppgår totalt till 5 251 miljoner kronor, dvs. omkring 40 % av det totala beloppet.

Polismyndigheten redovisar förutbetalda hyreskostnader på 676 miljoner kronor. Kriminalvårdens förutbetalda hyreskostnader uppgår till 452 miljoner kronor. Lunds universitets förutbetalda hyreskostnader uppgår till 263 miljoner kronor.

Kammarkollegiet redovisar förutbetalda kostnader exklusive hyreskostnader på 1 436 miljoner kronor. Ökningen beror på att posten EU-avgift GNI/BNI avgiftsreducering avseende 2022 har ökat med 1 429 miljoner kronor. Polismyndigheten redovisar förutbetalda IT-kostnader på 549 miljoner kronor vilket är en ökning med 122 miljoner kronor från föregående år.

Hos Riksgäldskontoret uppstår underkurser när myndigheten emitterar obligationer och marknadsvärdet är lägre än det nominella värdet. Mellanskillnaden utgör underkurs och bokförs som en förutbetalad kostnad, vilken periodiseras över lånets löptid. För 2022 är underkurserna högre än 2021 för upplåning i svensk valuta. För upplåning i utländsk valuta är underkurserna lägre än föregående år.

Not 37 Upplupna bidragsintäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	627	649
Lunds universitet	420	424
Kungl. Tekniska högskolan	414	457
Karolinska institutet	390	401
Stockholms universitet	370	290
Uppsala universitet	365	319
Göteborgs universitet	318	276
Linköpings universitet	222	213
Umeå universitet	134	149
Sveriges lantbruksuniversitet	132	131
Övriga myndigheter	783	724
Summa	4 175	4 034

Upplupna bidragsintäkter är överenskommen ersättning för genomförd verksamhet som ännu inte betalats till myndigheten.

Upplupna bidragsintäkter vid universitet och andra lärosäten gäller främst pågående forskningsprojekt.

Trafikverkets upplupna bidragsintäkter är främst bidrag för investeringar som till största delen medfinansieras av kommuner.

Not 38 Övriga upplupna intäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna skatteintäkter	277 603	300 540
Upplupna intäkter Lantmäteriet (främst stämpelskatt)	742	2
<i>Riksgäldskontoret</i>		
Upplupna ränteintäkter, statsskulden i svenska kronor	408	688
Upplupna ränteintäkter, statsskulden i utländsk valuta	75	18
Övriga upplupna intäkter	321	512
<i>Summa Riksgäldskontoret</i>	<i>804</i>	<i>1 218</i>
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	1 684	953
Försäkringskassan	713	629
Trafikverket	707	625
Kärnavfallsfonden	671	746
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	3 262	1 982
Sjöfartsverket	199	50
Luffartsverket	171	163
Övriga myndigheter	1 870	1 831
Summa	288 426	308 739

Upplupna skatteintäkter enligt tabellen nedan utgörs av skillnaden mellan de totala skatteintäkterna för inkomståret och de debiterade (preliminära) skatterna avseende samma inkomstår som redovisats till och med december månad. Förskotterade skatter som avser kommande år räknas av.

Specifikation av upplupna skatteintäkter

Miljoner kronor

Skattskyldig/skatteslag	Upplupen intäkt 2022-12-31		Upplupen intäkt som kvarstår efter uppbörden i januari 2023	Upplupen intäkt 2021-12-31	Förändring 2022/2021
	Belopp	Andel	Belopp	Belopp	Belopp
Fysiska personers skatter	121 577	46	47 802	149 942	-28 365
Juridiska personers skatter	27 527	7	6 401	21 563	5 964
Arbetsgivaravgifter m.m.	58 212	22	713	55 257	2 955
Mervärdesskatt	86 380	31	50 970	80 937	5 443
Övriga skatter	17 687	7	7 048	20 216	-2 530
Förskottsdebiteringar F-skatt	-15 028	-6	-17 828	-13 549	-1 479
Förskott utsläppsrätter	-2 272	-1	-2 272	-2 726	454
Elimineringar m.m.	-16 481	-6	-16 481	-11 099	-5 382
Totalt upplupna skatteintäkter	277 603	100	76 354	300 540	-22 937

De upplupna skatteintäkterna vid utgången av 2022 uppgår till 278 miljarder kronor, vilket är en minskning med 23 miljarder kronor jämfört med 2021. De enskilt största upplupna intäkterna avser fysiska personers skatter. Det är också i allt väsentligt upplupna intäkter från fysiska personer som har förändrats jämfört med 2021.

Större delen av de upplupna intäkterna förklaras av att de debiterade (preliminära) skatterna som avräknas endast omfattar elva månader. Efter avräkning av uppbörden i januari 2023, som avser verksamhetsmånad december, minskar de upplupna intäkterna avseende 2022 till 76 miljarder kronor.

Det är framför allt fysiska personers skatter och mervärdesskatten som förklarar det återstående beloppet efter avräkning av uppbörden i januari. För fysiska personer förklaras det av inkomster som inte preliminärbeskattas, exempelvis vinster vid försäljning av bostäder och värdepapper (kapitalvinster), schablonintäkter för sparande på investeringssparkonto och fastighetsavgifter. För mervärdesskatten förklaras den kvarvarande upplupna intäkten till stor del av att skattskyldiga med kvartalsuppbörd redovisar den mervärdesskatt som avser årets sista kvartal i februari månad. Efter uppbörden i februari har den upplupna intäkten avseende mervärdesskatt minskat till 9 miljarder kronor.

Fysiska personers inkomstskatter ökade med 6 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen 2021, vilket är en svag ökning jämfört med förändringen mellan 2021 och 2020. Det beror framför allt på att hushållens kapitalvinster är betydligt lägre jämfört med föregående år men också på skattesänkningar, bl.a. i form av höjt jobbskatteavdrag. De upplupna intäkterna har minskat med 28 miljarder kronor.

Juridiska personers inkomstskatter har ökat med nästan 29 miljarder kronor medan de upplupna intäkterna ökade med knappt 6 miljarder kronor.

Över tid varierar de upplupna intäkterna mest för fysiska och juridiska personer. För fysiska personers skatter förklaras variationen i den upplupna intäkten främst av variationen i kapitalinkomsterna. För juridiska personer beror variationen på att företagens inkomstskatter är volatila och att de löpande debiteringarna i grunden baseras på företagens slutliga skatt två år tillbaka i tiden, även om företagen kan ändra sin debiterade preliminärskatt löpande under året.

Arbetsgivaravgifterna har ökat med drygt 38 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen 2021, vilket är en svag ökning jämfört med förändringen året innan. Det beror på att nedsättningarna av arbetsgivaravgifterna var högre 2020 jämfört med 2021. Exklusive nedsättningar ökade arbetsgivaravgifterna något mer 2022 jämfört med 2021. De upplupna intäkterna avseende arbetsgivaravgifter är däremot på ungefär samma nivå som förra året och har ökat med knappt 3 miljarder kronor.

Intäkterna från mervärdesskatt har ökat med 46 miljarder kronor jämfört med årsredovisningen för 2021, medan de upplupna intäkterna har ökat med drygt 5 miljarder.

Vid jämförelse mellan den skatteperiodisering i resultaträkningen som i princip leder till postens ökning jämfört med 2021 och de upplupna intäkter som anges i noten finns ett mindre skillnadsbelopp som för 2022 uppgår till 0,8 miljarder kronor och som även påverkar nettoförmögenheten. Det beloppet kan inte i nuläget fördelas på skatteslag. Att en skillnad uppstår kan bl.a. bero på periodiseringar hos enskilda myndigheter som inte kunnat beaktas i årsredovisningen för staten eller på brister i modellerna för beräkning av upplupen intäkt.

Resterande övriga upplupna intäkter

Riksgäldskontorets upplupna ränteintäkter i svenska kronor och utländsk valuta är ränteintäkter förknippade med statsskulden som är intjänade under året men som ännu inte är inbetalda till Riksgäldskontoret. Övriga upplupna intäkter innehåller till största delen upplupna ränteintäkter på utlåning till Riksbanken. Riksgäldskontoret slutade låna i utländsk valuta för Riksbankens räkning 2021, till följd av att Riksbanken beslutade att själv finansiera valutareserven. Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta uppgick i slutet av 2022 till 76 miljarder kronor, vilket är en minskning med 51 miljarder kronor jämfört med 2021.

Rådet för europeiska socialfonden i Sverige har upplupna intäkter för EU-medel från EU:s fonder, främst Socialfonden. De upplupna intäkterna har ökat jämfört med föregående år. Det beror främst på att Socialfonden har utökats med bl.a. området React-EU, som syftar till att motverka negativa ekonomiska konsekvenser till följd av sjukdomen covid-19.

Försäkringskassan redovisar upplupna intäkter för internationell vård av pensionärer samt upplupna ränteintäkter avseende återkrav.

Trafikverket redovisar upplupna intäkter bl.a. för elförsäljning och investeringsprojekt.

Kärnavfallsfondens upplupna intäkter är i huvudsak upplupna avgifter som reaktorinnehavarna betalar i efterskott. Resterande del är upplupna ränteintäkter på placeringar.

Affärsverket svenska kraftnät redovisar bland annat upplupna nätintäkter, upplupna intäkter från systemansvariga samt periodiserade kapacitetsavgifter. Det är framför allt upplupna intäkter för transmissionsnät som ökat jämfört med 2021.

Not 39 Värdepapper och andelar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Riksgäldskontoret	33 239	12 760
Försäkringskassan	944	1 005
Pensionsmyndigheten	257	313
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	2 335	1 875
Övriga myndigheter	0	0
Summa	36 774	15 953

Riksgäldskontoret gör kortfristiga placeringar av överskott i statsskuldsförvaltningen. Dessa uppgick vid årsskiftet till drygt 15 miljarder kronor mot 0 föregående år. En annan del av Riksgäldskontorets värdepapper och andelar är pågående affärer med återköpsavtal (repor) i egna statspapper. Affärerna har marknadsvärdande syfte och är också ett sätt att hantera tillfälliga likvida överskott och varierar därför mellan åren. Reporna har ökat med 5,1 miljarder kronor och uppgår till 17,9 miljarder kronor 2022.

Försäkringskassans värdepapper och andelar är huvudsakligen hypoteksobligationer i de fonder Försäkringskassan redovisar, främst Trafiklivräntefonden.

Pensionsmyndigheten redovisar värdepapper, främst i form av andelar i värdepappersfonder hos Kammarkollegiet, som hör till den frivilliga pensionsförsäkringen.

Luffartsverket redovisar kortfristiga placeringar i företagscertifikat som Värdepapper och andelar.

Not 40 Kassa och bank

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	647	340
Kärnavfallsfonden	419	104
Försäkringskassan	343	411
Regeringskansliet	271	217
Skatteverket	251	513
Länsstyrelsen i Norrbottens län	239	152
E-hälsomyndigheten	233	67
Tillväxtverket	221	103
Länsstyrelsen i Västerbottens län	208	189
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	204	262
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 551	627
Luffartsverket	1 514	2 071
Sjöfartsverket	1 077	645
Övriga myndigheter	1 465	1 176
Summa	8 643	6 879

Posten Kassa och bank består i allt väsentligt av bankmedel på konton utanför det statliga betalningssystemet. Den har ökat med 1 764 miljoner kronor. Affärsverken står tillsammans för 48 procent av posten vilket motsvarar 4 142 miljoner kronor. Affärsverket svenska kraftnät har den största andelen och den har ökat med 924 miljoner kronor. Av de övriga myndigheterna har Trafikverkets högst belopp med 647 miljoner kronor vilket är en ökning med 307 miljoner kronor.

Not 41 Nettoförmögenheten

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Uppskrivningskapital	53	53
Donationskapital	1 359	1 302
Resultatandelar i hel- och delägda företag	383 166	364 321
Balanserad kapitalförändring	-298 938	-338 634
Årets över-/underskott enligt resultaträkningen	26 883	89 657
Summa	112 522	116 698

Nettoförmögenheten är skillnaden mellan tillgångar och skulder. En positiv nettoförmögenhet innebär att statens tillgångar är större än statens skulder. Förändringen av nettoförmögenheten mellan två år samvarierar i huvudsak med statsskuldens förändring. Nettoförmögenheten påverkas i första hand av resultaträkningens över-/underskott. Därutöver påverkas nettoförmögenheten av andra transaktioner som förändrar tillgångarnas eller skuldernas värde utan att de redovisas i resultaträkningen. Utgående balansen från 2021 uppgick till 116,7 miljarder kronor. Under 2022 minskade nettoförmögenheten med 4,2 miljarder kronor och uppgick vid årets slut till 112,5 miljarder kronor. Nedan redogörs för förändringar av poster som ingår i nettoförmögenheten. Vissa händelser som i sig inte innebär att nettoförmögenheten påverkas utgör ändå förklaringar till förändringar av ingående delposter.

Ändringar av utgående balansen 2021

För att få jämförbarhet mellan åren ändras i vissa fall den utgående balansen från föregående år. Detta gäller främst vid införande av nya redovisningsprinciper.

Exportkreditnämnden har ändrat redovisningsprinciper för periodisering av den administrativa delen av garantiavgiften. Jämförelsetalen 2021 har justerats med 172 miljoner kronor.

Uppskrivningskapital

Uppskrivningskapitalet är oförändrat jämfört med föregående år. Kapitalet minskar med avskrivningsbeloppen på uppvärderade anläggningar samt med omföring till balanserad kapitalförändring vid försäljning av tillgångar.

Donationskapital

Donationskapitalet har ökat med 57 miljoner kronor under året. Ökningen består till största delen av donationer av konst och likvida medel till Nationalmuseet och Moderna museet.

Resultatandelar i hel- och delägda företag

Kammarkollegiet svarar för merparten av posten. Andelsvärdet är vid årets beräkning till största delen baserat på företagens egna kapital enligt årsbokslut. Ökningen på 18,8 miljarder kronor under året består av föregående års resultatandelar

(98,6 miljarder kronor), utdelningar betalda under 2022 (-46,6 miljarder kronor) och övriga förändringar av eget kapital i företagen (-37,4 miljarder kronor). Övriga förändringar på 3,9 miljarder kronor inkluderar Kammarkollegiets omvärdering av andelar 2020 som har flyttats mellan balanserad kapitalförändring och resultatandelar i hel- och delägda företag (4,2 miljarder kronor).

Den del av Systembolaget AB:s resultat, motsvarande årets utdelning, som redovisas som skatteintäkt förs om från balanserad kapitalförändring till resultatandel på följande år (0,4 miljarder kronor).

Balanserad kapitalförändring

Den balanserade kapitalförändringen ökade med 39,7 miljarder kronor under året. Utdelningar från hel- och delägda företag enligt föregående stycke har ökat denna delpost med motsvarande belopp (46,6 miljarder kronor).

Systembolaget AB:s resultat förs till en del som skatteintäkt, vilket på följande år omförs till resultatandel från kapitalförändring (- 0,4 miljarder kronor).

Skilda principer vid värdering av inomstatliga värdepapper medför en utjämningspost på 7,6 miljarder kronor som redovisas som balanserad kapitalökning.

Vid beräkningen av skatteperiodiseringar uppstår ett skillnadsbelopp som inte kan fördelas på olika skatteslag och som förs till balanserad kapitalförändring. Beloppet uppgår till -0,8 miljarder kronor för 2022.

Nedanstående tabell visar de poster som lett fram till nettoförmögenhetens förändring.

Nettoförmögenhetens förändring

Miljoner kronor	Uppskrivnings- kapital	Donations- kapital	Resultat- andelar i hel och delägda företag	Balanserad kapital- förändring	Årets under- /överskott	Summa
Utgående balans 2021	53	1 302	364 321	-338 634	89 829	116 870
Ändrade redovisningsprinciper Exportkreditnämnden					-172	-172
Ingående balans 2022	53	1 302	364 321	-338 634	89 657	116 698
Föreg. års kapitalförändring			98 589	-8 932	-89 657	0
Utdelning från hel- och delägda företag			-46 581	46 581		0
Förändring av eget kapital hos hel- och delägda företag			-37 423			-37 423
Omföring av resultatandel från Systembolaget AB redovisad som skatteintäkt			376	-376		0
Utjämningspost vid eliminering av statspapper				7 586		7 586
Eliminering av inomstatliga balansposter avseende moms				-1 053		-1 053
Saldo vid beräkning av skatteperiodiseringar				-760		-760
Förändrad avsättning till tjänstepensioner				563		563
Saldo inomstatlig betalningsavräkning				87		87
Övriga förändringar		57	3 884	-4 000		-59
Årets över-/underskott					26 883	26 883
Summa årets förändring	0	57	18 845	39 696	-62 774	-4 176
Utgående balans	53	1 359	383 166	-298 938	26 883	112 522

Not 42 Fonder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kärnavfallsfonden	72 873	82 538
Resolutionsreserven, Riksgäldskontoret	54 924	50 613
Insättningsgarantifonden, Riksgäldskontoret	45 367	47 845
Stabilitetsfonden, Riksgäldskontoret	40 209	39 911
Trafiklivräntefonden, Försäkringskassan	973	1 075
Kammarkollegiet, försäkringsverksamheten m.m.	508	499
Bygdemedel m.m., länsstyrelser	442	419
Försäkringskassans övriga fonder	245	273
Batterifonden, Naturvårdsverket	170	168
Övriga	408	424
Summa	216 119	223 765

Som fonder i staten redovisas medel som är reserverade för särskilda ändamål, men där det reserverade beloppet inte beror direkt på en fastställd skuld eller en försäkringstekniskt beräknad risk. De viktigaste förändringarna i fondkapitalet beskrivs i not 5 Avsättning till/upplösning av fonder.

Kärnavfallsfonden redovisas av myndigheten Kärnavfallsfonden och förvaltas av Kammarkollegiet. Fonden består av avgifter från kärnkraftsföretagen, baserade på produktionen av elektrisk kraft. Avgifterna ska täcka alla kostnader nu och i framtiden för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle och annat avfall.

Det verkliga värdet av kärnavfallsfonden minskade under år 2022 med 9 665 miljoner kronor till 72 873 miljoner kronor. Minskningen avser främst orealiserade värdeförändringar. Fondmedlen har historiskt varit placerade i statsobligationer och reala placeringar, men sedan många år även i s.k. säkerställda obligationer utgivna av bostadsfinansieringsinstitut, och till en mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Efter utvidgning av placeringsmandatet har sedan 2018 även något som benämns en långsiktig portfölj med större risk börjat byggas upp, med företagsobligationer, aktier och andelar i värdepappersfonder, vid sidan av den tidigare s.k. basportföljen.

Vid utgången av år 2022 uppgick tillgångarna i basportföljen till strax över 46 miljarder kronor. Sammantaget uppgick kärnavfallsfondens avkastning till -10,73 procent under 2022. I allt väsentligt förklaras förvaltningsresultatet av avkastningen i den långsiktiga portföljen som uppgick till -14,20 procent vilket motsvarar -26,50 procent real avkastning. Den reala avkastningen uppgick därmed till -21,15 procent.

Riksgäldskontoret förvaltar tre stora fonder inom ramen för krishantering inom det finansiella systemet. Ramverket för krishantering ska säkerställa att den finansiella sektorn står för de direkta kostnaderna för finansiella kriser. Om ett instituts egna resurser inte räcker till finns medel avsatta i förväg som staten kan använda om den finansiella stabiliteten är hotad. Medlen har finansierats genom avgifter och är uppdelade på resolutionsreserven, insättningsgarantifonden och stabilitetsfonden.

Resolutionsreserven har vuxit under 2022 och är nu den största av de fonder som redovisas av Riksgäldskontoret. Sedan 2016 gäller lagstiftning som innebär att ett resolutionsförfarande ska användas för institut som bedöms viktiga för den finansiella stabiliteten och som därför inte bör försättas i konkurs. Resolution innebär att staten tar kontroll över ett institut som är drabbat av problem för att rekonstruera det eller avveckla det under ordnade former. Resolutionsreserven bildades 2016 för detta ändamål och tillfördes då 19 miljarder kronor genom överföring från Stabilitetsfonden. Den har därefter tillförts resolutionsavgifter samt avkastning på

fondens medel. Resolutionsavgifter ska betalas så länge Resolutionsreservens behållning är lägre än tre procent av de berörda institutens sammanlagda garanterade insättningar. I slutet av 2022 uppgick reserven till 54,9 miljarder kronor, vilket motsvarar cirka 2,7 procent av de garanterade insättningarna.

Insättningsgarantifonden har byggts upp av avgifter från institut som omfattas av garantin. Avgiften används till att bygga upp en fond för att kunna betala ut ersättning till kunder i kreditinstitut eller värdepappersbolag som går i konkurs. Insättningsgarantin gäller för såväl privatpersoner som företag och andra juridiska personer. Insättningsgarantimedlen är placerade i statspapper och till mindre del på konto i Riksgäldskontoret. Fonden uppgick vid utgången av 2022 till 45,4 miljarder kronor. Insättningsgarantin totalt uppgår till 2 131 miljarder kronor (se not 56).

Stabilitetsfonden inrättades enligt riksdagens beslut i samband med finanskrisen 2008 för att finansiera framtida stödåtgärder. Inledningsvis tillfördes den 15 miljarder kronor genom särskilt anslag på statens budget. Avsikten var tidigare att fonden genom avgifter och avkastning skulle öka upp till motsvarande 2,5 procent av BNP. Stabilitetsavgiften har tagits bort efter införandet av resolutionsreserven, men fonden finns kvar och kan användas för stödåtgärder i vissa fall.

Försäkringskassan redovisar några fonder som förvaltas av Kammarkollegiet och från vilka bl.a. vissa livräntor enligt äldre bestämmelser betalas ut. Den största är Trafiklivräntefonden och övriga fonder vid Försäkringskassan är Frivilliga yrkesskadefonden och Affärsverksfonden.

Kammarkollegiets fonder avser främst kollegiets försäkringsverksamhet och Kulturfonden för Sverige och Finland, men även Viltvårdsfonden.

Länsstyrelserna redovisar s.k. bygdemedel (vattenregleringsmedel) och älgvårdsfonder med den övervägande delen hos länsstyrelserna i Norrbottens och Västerbottens län.

Batterifonden redovisas av Naturvårdsverket och har byggts upp av miljöavgifter på batterier. Sedan den 1 januari 2009 är det producentansvar för batterier och fonderna tar inte längre in några avgifter. Återstående medel används till batteriforskning.

Bland fonder som inte specificeras i tabellen finns främst medel från vattendomar m.m. hos Havs- och vattenmyndigheten och Brottsofferfonden.

Not 43 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Statens tjänstepensionsverk	334 609	333 333
Riksdagsförvaltningen	5 881	5 555
Försvarsmakten	311	244
Regeringskansliet	75	65
Polismyndigheten	38	35
Umeå universitet	25	24
Lunds universitet	23	23
Trafikverket	18	18
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	7 594	7 285
Sjöfartsverket	2 726	2 725
Svenska kraftnät	1 297	1 208
Övriga myndigheter	212	195
Summa	352 809	350 710

Statens pensionsåtagande vid SPV

Statens tjänstepensionsverk (SPV) ansvarar och redovisar avsättningar för de förmånsbestämda tjänstepensionerna och övriga avtalsförsäkringar som myndigheterna betalar premier för. Tillsammans utgör dessa merparten av statens pensionsåtagande. Undantagna från denna ordning är de myndigheter som gör egna avsättningar för pensioner, främst Riksdagsförvaltningen och de tre affärsverken, Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät.

Avsättningen för de förmånsbestämda tjänstepensionerna som SPV redovisar ökade med 1,3 miljarder kronor jämfört med 2021 och uppgår 2022 till 334,6 miljarder kronor.

Förklaring till förändring av den försäkringstekniska avsättningen i SPV:s tjänstepensionsverksamhet

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående skuld	332 715	332 854
Justering av ingående skuld	-126	-48
Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta	5 451	0
Ändrade beräkningsgrunder, övrigt	-5 968	0
Grundränta, brutto	-5 062	-4 703
Grundränta, frigjorda driftkostnader	-36	-333
Indexering	4 790	2 068
Utfall av antaganden om livslängd	44	30
Nya och tillfälliga sjukpensioner	200	72
Förändrad avsättning för premiefrielse med mera	49	32
Nya icke aktuella, temporära efterlevandepensioner	146	132
Nyintjänande	13 066	13 276
Förändring av antastbar förmån	-119	-58
Nya temporära efterlevandepensioner	75	98
Utbetald pension	-10 914	-10 692
Utbetalning, frigjorda driftkostnader	-46	-83
Aktualisering	-205	-176
Övrigt	-125	246
Summa utgående skuld¹	333 935	332 715

¹ Till detta tillkommer tjänstegruppliv- och personskadeersättningar med 674 miljoner kronor (618 miljoner kronor föregående år) vilket förklarar avvikelserna mot beloppet i not 43.

Ändrade beräkningsgrunder, bruttoränta i tabellen ovan visar den effekt på avsättningen som uppstår när bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Under 2022 minskade räntan i beräkningsgrunderna från -1,4 till -1,5 procent. Till följd av ränteförändringen ökade avsättningen med 5,5 miljarder kronor. Ökningen ingår som en del i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen. För 2021 fanns ingen motsvarande förändring, då bruttoräntan var oförändrad mellan 2020 och 2021.

Ändrade beräkningsgrunder, övrigt visar den effekt på avsättningen som uppstår när annat än bruttoräntan i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna ändras. Under 2022 minskade belastningarna för driftkostnader i beräkningsgrunderna vilket medförde att avsättningen minskade med 6,0 miljarder kronor. Även denna förändring inkluderas i den försäkringstekniska omvärderingen av avsättningen. För 2021 fanns ingen motsvarande förändring och därmed heller ingen påverkan på avsättningen.

Den redovisningsprincip som staten tillämpar för försäkringstekniska omvärderingar är en anpassning till den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Principen innebär att den totala resultateffekten av dessa försäkringstekniska omvärderingar redovisas direkt mot nettoförmögenheten och inte i resultaträkningen (se även Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). För 2022 uppgår således den totala försäkringstekniska omvärderingen till -0,5 miljarder kronor, vilken har redovisats som en ökning av nettoförmögenheten.

Grundränta, brutto visar den framräkning av pensionsavsättningen som enligt de försäkringstekniska riktlinjerna ska göras med antagen ränta. Under 2022 har räntan minskat till -1,5 procent (-1,4 procent), vilket leder till att avsättningen minskar med 5,1 miljarder kronor (4,7 miljarder kronor).

Indexering består av omräkningen av utbetalade pensioner och fribrev med hänsyn till förändrat prisbasbelopp. För 2022 har prisbasbeloppet höjts med 1,47 procent (0,63 procent) jämfört med föregående år vilket har ökat avsättningen med 4,8 miljarder kronor (2,1 miljarder kronor).

Nyintjänande omfattar den förändring av avsättningen som beror på att de aktiva har tjänat in ytterligare rätt till pension. För 2022 har effekten av nyintjänande inneburit en ökning av avsättningen med 13,1 miljarder kronor (13,3 miljarder kronor).

Utbetald pension motsvarar den minskning av avsättningen som årets utbetalningar medför. Årets utbetalningar uppgår till 10,9 miljarder kronor (10,7 miljarder kronor).

Övriga avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Förutom statens pensionsåtagande hos SPV redovisar även Riksdagsförvaltningen avsättning för pensioner och inkomstgarantier samt avsättning för omställningsstöd till aktiva och avgångna ledamöter. Riksdagsförvaltningen tillämpar i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och följer precis som SPV den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att Riksdagsförvaltningen redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot myndighetskapitalet istället för som en del av årets resultat.

Under 2022 har Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning ökat med 5,9 procent, vilket motsvarar 0,3 miljarder kronor (0,1 miljarder kronor). Ökningen har i allt väsentligt redovisats som en del av årets resultat. Bruttorentan som används i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna har minskat med -0,1 procent jämfört med föregående år, vilket har resulterat i att en mindre del av den totala förändringen av avsättningen utgör en försäkringsteknisk omvärdering och har därmed redovisats som en ökning av myndighetskapitalet. Riksdagsförvaltningens totala pensionsavsättning för 2022 uppgår till 5,9 miljarder kronor (5,6 miljarder kronor). Av dessa utgör 0,7 miljarder kronor (0,5 miljarder kronor) inkomstgarantier och omställningsstöd. Den totala pensionsavsättningen består till 63 procent (57 procent) av avsättningar som avser avgångna ledamöter och resterande del avser avsättningar till aktiva ledamöter.

Även Luftfartsverket, Sjöfartsverket och Affärsverket svenska kraftnät använder i princip samma försäkringstekniska grunder som SPV och tillämpar även den internationella redovisningsstandarden IPSAS 39. Det innebär att även affärsverken redovisar effekten av försäkringstekniska omvärderingar direkt mot eget kapital. Affärsverkens sammanlagda pensionsavsättning har under 2022 ökat med totalt 0,4 miljarder kronor (0,4 miljarder kronor). Av dessa står Luftfartsverket för 0,3 miljarder kronor (0,3 miljarder kronor). Förändringen av avsättningen har i huvudsak redovisats som en pensionskostnad i respektive affärsverk. Till följd av ränteförändringen i de försäkringstekniska beräkningsgrunderna omfattas dock den

totala förändringen även av en mindre del som utgör en försäkringsteknisk omvärdering. Denna del har redovisats som en ökning av affärsverkens egna kapital.

Not 44 Avsättningar för garantier

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättningar för garantier		
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	7 928	9 981
Kvardröjande risker	616	989
Oreglerade skador	7 194	1 268
Summa avsättningar för garantier	15 738	12 238
Specifikation avsättningar för garantier per myndighet		
Exportkreditnämnden	14 196	10 581
Riksgäldskontoret	809	1 090
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	630	439
Boverket	103	128
Summa avsättningar för garantier per myndighet	15 738	12 238

Under posten avsättningar för garantier redovisas reserveringar för förväntade garantiförluster där det finns ett krav att värdera garantier. I not 56 *Garantiförbindelser* finns en sammanställning av statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

Avsättningar för garantier är uppdelat på risker som kan finansieras av garantiavgifter, kvardröjande risker som inte kan finansieras från garantiavgifter och förväntade skadeersättningar (oreglerade skador).

Avsättningar för garantier var 15,7 miljarder kronor, jämfört med 12,2 miljarder kronor 2021. Det innebär att avsättningar för garantier ökade med 3,5 miljarder kronor jämfört med 2021. Den främsta orsaken är att Oreglerade skador har ökat från 1,3 miljarder kronor 2021 till 7,2 miljarder kronor 2022. Risker som kan finansieras av garantiavgifter och Kvardröjande risker minskade med 2,1 miljarder kronor respektive 0,4 miljarder kronor jämfört med 2021.

Det är Exportkreditnämnden (EKN), Riksgäldskontoret, Sida och Boverket som har ingått finansiella garantiavtal där det finns ett krav att redovisa avsättningar för garantier.

EKN har 91 procent av statens garantiengagemang och redovisar 90 procent av statens avsättningar för garantier. Vid utgången av 2022 hade EKN garantier i 140 länder och garantiengagemanget var i slutet av året 276,7 miljarder kronor, jämfört med 266,3 miljarder kronor 2021. EKN:s engagemang är koncentrat till ett fåtal länder och branscher. De fem störst länderna motsvarade 68 procent av garantiengagemanget. Avsättningar för garantier uppgick till 14,2 miljarder kronor, vilket var en ökning med 3,6 miljarder kronor jämfört med 2021. Under 2022 har risknivån ökat i flera länder och oreglerade skador var 7,0 miljarder kronor, vilket var en ökning med 5,8 miljarder kronor jämfört med 2021. Avsättningar som kan finansieras av garantiavgifter minskade från 8,9 miljarder kronor till 6,8 miljarder kronor 2022.

Riksgäldskontorets garantiengagemang var i slutet av året 18,9 miljarder kronor, jämfört med 20,0 miljarder kronor 2021. Avsättningar för garantier uppgick till 0,8 miljarder kronor, vilket var en minskning med 0,3 miljarder kronor jämfört med 2021. Av Riksgäldskontorets avsättningar för garantier 2022 var nästan hela beloppet hänförliga till avgifter som kan finansieras av garantiavgifter.

Sidas garantiengagemang var i slutet av året 9,8 miljarder kronor, jämfört med 7,6 miljarder kronor 2021. Avsättningar för garantier uppgick till 0,6 miljarder kronor, vilket var en ökning med 0,2 miljarder kronor jämfört med 2021. Ökningen kan främst härledas till att oreglerade skador ökade med 0,2 miljarder kronor 2022. Av Sidas avsättningar för garantier 2022 var 0,2 miljarder kronor hänförliga till kvardröjande risker som inte kan finansieras av garantiavgifter.

Boverkets garantiengagemang var i slutet av året 5,6 miljarder kronor, jämfört med 4,4 miljarder kronor 2021. Avsättningar för garantier uppgick till 0,1 miljarder kronor, vilket var en liten minskning jämfört med 2021. Av Boverkets avsättningar för garantier 2021 var hela beloppet hänförliga till risker som kan finansieras med garantiavgifter.

Not 45 Avsättningar för avhjälpande av miljöskador

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Försvarsmakten		
Pågående rättsliga tvister miljöärenden	682	692
Drivmedel och olja	516	535
Ammunitionsrester	319	322
Deponier och vrak	111	111
Övrigt, avhjälpande verksamhet	206	206
Summa Försvarsmakten	1 834	1 866
Trafikverket		
Miljöansvar för miljögaranti statliga bolag	494	763
Impregneringsplatser	224	321
Bangårdar och stationsområden	167	206
Övrigt	167	164
Summa Trafikverket	1 052	1 454
Affärsverk		
Svenska kraftnät	672	515
Sjöfartsverket	2	2
Övriga myndigheter	31	65
Summa	3 591	3 902

Avsättningar för avhjälpande av miljöskador avser framtida utgifter för avhjälpande av en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada enligt miljöbalken.

Posten består i huvudsak av Försvarsmaktens och Trafikverkets avsättningar. Affärsverket svenska kraftnäts avsättning avser framtida utgifter för sanering av kreosot- eller saltimpregnerade fundament.

Not 46 Övriga avsättningar

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Försvarmakten	861	881
Naturvårdsverket	625	-
Pensionsmyndigheten	267	320
Trafikverket	225	255
Regeringskansliet	197	154
Polismyndigheten	130	145
Försäkringskassan	117	110
Skogsstyrelsen	112	60
Migrationsverket	98	146
Fortifikationsverket	86	20
Arbetsförmedlingen	78	79
Göteborgs universitet	76	67
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	40	38
Luffartsverket	36	40
Övriga myndigheter	1 326	1 585
Summa	4 274	3 900

Övriga avsättningar består bl.a. av omstruktureringskostnader. En omstrukturering kan avse försäljning, avveckling eller omlokalisering av en verksamhet, förändringar i ledningsstruktur eller genomgripande omorganisation.

Försvarmakten har bl.a. avsättningar för avveckling och återställande av materiel.

Naturvårdsverkets avsättning avser inträngsersättning enligt Mark- och miljödomstolens dom till en markägare till följd av utökning av Natura 2000-områden. Avsättningen har tagits upp till nominellt belopp, någon indexuppräkning har alltså inte skett.

Pensionsmyndigheten har en avsättning för frivillig pensionsförsäkring som är en verksamhet enligt äldre lagstiftning. Nyteckning till försäkringen upphörde i början av 1980-talet och avsättningen minskar successivt, eftersom inga premier inbetalas, med skillnaden mellan kapitalavkastning och pensionsutbetalningar.

Trafikverkets avsättningar avser främst skadestånd och regress och avsättningar enligt kollektivavtal.

Not 47 Statsskulden

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Lån i svenska kronor		
Nominella statsobligationer	593 666	655 983
Real skuld i svenska kronor	212 263	206 690
Statsskuldväxlar	65 000	107 483
Likviditetsförvaltningsinstrument	122 171	81 215
Gröna obligationer	20 000	20 000
Säkerheter i svenska kronor	-	989
Valutaderivat	-119 826	-96 181
Summa Lån i svenska kronor	893 274	976 179
Eliminering, myndigheters innehav av statspapper	-61 744	-59 755

	2022-12-31	2021-12-31
Lån i svenska kronor totalt	831 530	916 424
Lån i utländsk valuta		
Obligationer m.m. i utländsk valuta	76 318	127 370
Valutaderivat	123 044	100 715
Säkerheter i utländsk valuta	29	1
Summa Lån i utländsk valuta	199 391	228 086
Summa	1 030 921	1 144 510

I Riksgäldskontorets definition av den svenska statsskulden ingår de låneinstrument som Riksgäldskontoret använder i sin finansiering av statens lånebehov (se Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar). Lån i svenska kronor redovisas till nominellt slutvärde, dvs. de marknadsvärderas inte med hänsyn till förändringar i marknadsräntorna.

I årsredovisningen för staten används Riksgäldskontorets definition av statsskulden minskad med elimineringar av de statliga myndigheternas innehav av statliga obligationer.

Det är endast ett fåtal myndigheter som har statsobligationer. Kärnavfallsfondens innehav var vid årsskiftet 18,5 miljarder kronor och Riksgäldskontorets innehav för Insättningsgarantifonden var 43,2 miljarder kronor värderade till nominellt värde samt upplupen inflationskompensation.

Med överskott i statens budget för andra året i rad fortsatte statsskulden att minska. Det betyder att Riksgäldskontoret, sett över året, bara lånade för att ersätta tidigare tagna lån som förföll. Statens budgetsaldo visade ett överskott på 164 miljarder kronor för 2022. Statsskulden har minskat med 113,6 miljarder kronor totalt jämfört med 2021. Utöver statens budgetsaldo påverkas statsskulden också av andra faktorer som inflationskompensation och valutakurseffekter, samt förvaltningstillgångar. Att skuldminskningen blev mindre än budgetöverskottet 2022 beror på omvärderingseffekter till följd av både hög inflation och en svagare krona. Sambanden mellan statsskuldens förändring och statens budgetsaldo beskrivs närmare i tabell 4.7 Samband mellan resultaträkningen och statens budgetsaldo 2022.

Lån i form av nominella statsobligationer svarar för den största minskningen med 62,3 miljarder kronor. Statsskuldsväxlar har minskat med 42,5 miljarder kronor och obligationer m.m. i utländsk valuta har minskat med 51,1 miljarder kronor. Lån i utländsk valuta upptas i balansräkningen till sitt aktuella värde, dvs. de räknas om till de valutakurser som gällde på bokslutsdagen. Likviditetsförvaltningsinstrument har ökat med 40,9 miljarder kronor.

Not 48 Långfristiga skulder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	437	710
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	112	103
Transportstyrelsen	36	62
Riksgäldskontoret	6	46
Affärsverk		
Svenska kraftnät	80 840	37 886
Luftfartsverket	103	117
Övriga myndigheter	3	2
Summa	81 537	38 926

Långfristiga skulder vid sidan av statsskulden förekommer endast hos ett fåtal statliga myndigheter, förutom de lån i Riksgäldskontoret som är interna i staten och därför elimineras i årsredovisningen för staten.

Trafikverket redovisar en betalningsutfästelse till Svensk-danska broförbindelsen AB med 167 miljoner kronor och därutöver innehållna garantibelopp på 270 miljoner kronor.

Rådet för europeiska socialfonden redovisar en skuld på 112 miljoner kronor till EU-kommissionen som uppstod vid räkenskapsåret 2018/2019 och regleras vid programmets slut.

Transportstyrelsens långfristiga skulder består främst av skulder till Eurocontrol, en europeisk organisation som arbetar med flygtrafikledning och flygsäkerhetsfrågor. Skulden till Eurocontrol uppgår till 36 miljoner kronor.

Affärsverket svenska kraftnäts långfristiga skulder på 80 840 miljoner kronor består av aktiverade kapacitetsavgifter, vilka uppkommer som en följd av överföringsbegränsningar i stamnätet och används till mothandel eller till att finansiera investeringar som förstärker eller bibehåller överföringskapaciteten i stamnätet. Ökningen av kapacitetsavgifterna uppgår till 42 954 miljoner kronor och förklaras av att det varit ett mycket högt inflöde under 2022.

Luftfartsverkets långfristiga skulder uppgår till 103 miljoner kronor och består främst av en skuld på 65 miljoner kronor till Eurocontrol.

Not 49 Leverantörsskulder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Trafikverket	9 350	10 829
Försvarsmakten	4 352	3 269
Försvarets materielverk	4 248	2 777
Polismyndigheten	1 395	815
Fortifikationsverket	801	619
Arbetsförmedlingen	782	328
Folkhälsomyndigheten	763	1 271
Kriminalvården	637	396
Statens fastighetsverk	513	522
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	1 517	1 814
Luftfartsverket	139	156
Sjöfartsverket	116	105
Övriga myndigheter	8 262	7 232
Summa	32 875	30 131

Leverantörsskulder är skulder som uppkommer vid köp av varor och tjänster. Posten kan variera mycket på grund av skuldernas kortfristiga karaktär. Posten uppgår till 32,9 miljarder kronor vilket är en ökning från föregående år med 2,8 miljarder kronor.

Trafikverket redovisar leverantörsskulder om 9,4 miljarder kronor vilket är en minskning med 1,5 miljarder kronor. Försvarsmaktens leverantörsskulder uppgår till 4,4 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,1 miljarder kronor. Försvarets materielverks leverantörsskulder uppgår till 4,2 miljarder kronor vilket är en ökning med 1,5 miljarder kronor. Förklaringen till ökningen är statens satsningar inom

försvarsområdet. Affärsverket svenska kraftnät redovisar 1,5 miljarder kronor vilket är en minskning med 0,3 miljarder kronor. Det förklaras av olika projekts betalplaner, vilka kan variera mellan åren.

Not 50 Övriga kortfristiga skulder

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Skatteverket		
Kontoöverskott, skattekonto	91 567	109 703
Övrigt, Skatteverket	458	641
Summa Skatteverket	92 025	110 344
Reglering av skatter till andra sektorer för äldre år	26 996	-
Riksgäldskontoret		
Affärsdagsredovisning	50 689	32 273
Skuld till premiepensionssystemet	26 882	21 184
EU-avgifter	7 557	5 548
Övrigt, Riksgäldskontoret	162	177
Summa Riksgäldskontoret	85 290	59 182
Pensionsmyndigheten	7 217	6 695
Försäkringskassan	3 576	3 665
E-hälsomyndigheten	2 864	2 677
Kärnavfallsfonden	2 196	412
Affärsverk		
Svenska kraftnät	338	149
Luffartsverket	284	436
Sjöfartsverket	29	24
Övriga myndigheter	7 577	6 994
Summa	228 392	190 578

Posten Övriga kortfristiga skulder uppgick till drygt 228 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket är cirka 38 miljarder kronor högre än föregående år.

Den största delen av Skatteverkets skuld för kontoöverskott på skattekonto utgörs av skattebetalares kompletteringsinbetalningar för att täcka den slutliga skatten, vilken avräknas först 2023. En annan del är oreglerade skulder avseende överskjutande ingående mervärdesskatt eller andra återbetalningar som inte hunnit verkställas per balansdagen. Förändringar av kontoöverskott på skattekonto hos Skatteverket motsvarar en minskning på ungefär 18 miljarder kronor.

Preliminära medel som Skatteverket betalar ut till kommuner och regioner under inkomståret slutavräknas i januari månad andra året efter inkomståret. Då justeras de totala slutliga kommunalskattemedel mot de preliminära utbetalningar som Skatteverket har gjort till kommuner och regioner. Posten varierar mellan åren beroende på hur väl förskottsutbetalningarna till kommunerna stämmer med slutliga skatter till kommunsektorn. Slutavräkning av kommunalskatt samt skatt till trossamfund avseende 2021 resulterade i en skuld på 27 miljarder kronor vid utgången av 2022. Motsvarande slutavräkning avseende 2020 var vid utgången av 2021 en fordran.

Effekterna av Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning var drygt 18 miljarder kronor högre 2022 än föregående år. Vid affärsdagsredovisning uppstår en skuld när ett avtal om köp av värdepapper ingås, som sedan nollställs några dagar senare när betalningen görs. Det är normalt att det är stora fluktuationer i effekten av affärsdagsredovisningen. Motsvarande effekt förekommer på fordringsidan i samband med försäljning av värdepapper, se not 35 Övriga kortfristiga fordringar.

Riksgäldskontorets skuld till premiepensionssystemet består huvudsakligen av inbetalda ålderspensionsavgifter som övergångsvis har placerats på konto i Riksgäldskontoret för finansiering av framtida pensioner.

Medel för EU-avgiften består av medel som har satts in på EU-kommissionens konto i Riksgäldskontoret, men som ännu inte har rekvirerats av kommissionen och betalats från statens centralkonto i Riksbanken. Beloppet varierar över tid beroende på EU-kommissionens aktuella likviditetsbehov.

Pensionsmyndigheten redovisar en skuld för innehållen skatt på pensionsförmåner.

Skulderna hos Försäkringskassan består främst av innehållen skatt på sjukpenning, föräldrapenning m.fl. skattepliktiga socialförsäkringsförmåner.

E-hälsomyndighetens övriga skulder består främst av en skuld till apoteksaktörer avseende den läkemedelsförmån som E-hälsomyndigheten har i uppdrag att förmedla till apoteksaktörer.

Kärnavfallsfondens redovisade skuld uppgick till drygt 2 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket är knappt 2 miljarder kronor högre än 2021. Förändringen av skulden beror främst på värde reglering relaterad till swappar. (Se även not 35 Övriga kortfristiga fordringar.)

Not 51 Depositioner

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kronofogdemyndigheten	2 105	2 162
Tullverket	575	490
Kammarkollegiet	465	173
Polismyndigheten	388	330
Länsstyrelserna	380	369
Övriga myndigheter	148	141
Summa	4 061	3 665

Den största delen av depositioner består av indrivna medel hos Kronofogdemyndigheten inom verksamheterna verkställighet och indrivning respektive skuldsanering. Tullverkets depositioner avser ställda säkerheter för kredittillstånd för tullärenden och liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten. Länsstyrelsernas depositioner består främst av hyror som privatpersoner deponerat hos länsstyrelserna i samband med tvist med fastighetsägare. Av länsstyrelsernas depositioner finns 62 procent hos Länsstyrelsen i Stockholms län.

Not 52 Förskott från uppdragsgivare och kund

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Kemikalieinspektionen	29	28
Patent- och registreringsverket	19	19
Bolagsverket	18	21
Högskolan i Gävle	14	15
Högskolan Dalarna	11	8
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	116	60
Övriga myndigheter	3	34
Summa	210	184

Uppdragsgivare och kunder lämnar medel till myndigheter i förskott för finansiering av större projekt, t.ex. infrastrukturprojekt eller forsknings- och utvecklingsprojekt. Projekten pågår under en längre tid och när arbetet inte har avslutats eller projektet slutavräknats redovisas medlen som ett förskott från uppdragsgivare och kund. Förskott från kunder kan även avse förskott i samband med pågående försäljning.

Affärsverket svenska kraftnäts förskott består av avtal med kunder inom opto-verksamheten, dvs. infrastruktur för tele- och datakommunikation. Avtalstiden varierar mellan 15 och 25 år. Affärsverket svenska kraftnät redovisar intäkten i takt med att tjänsten tillhandahålls.

Not 53 Upplupna kostnader

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Riksgäldskontoret	4 633	6 552
Trafikverket	3 713	3 465
Försvarmakten	3 110	2 541
Polismyndigheten	2 732	2 568
Försvarets materielverk	2 336	1 754
Migrationsverket	1 700	1 542
Försäkringskassan	1 146	1 101
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	21 313	2 188
Sjöfartsverket	228	41
Luffartsverket	182	132
Övriga myndigheter	6 154	6 437
Summa	47 246	28 321

Upplupna kostnader uppgår till 47 246 miljoner kronor vilket är en ökning med 18 925 miljoner kronor. Den främsta orsaken till ökningen är att Affärsverket svenska kraftnät redovisar upplupna kostnader för elstöd i hushållssektorn i elområde 3 och 4, vilka uppgår till 17 500 miljoner kronor. Resterande upplupna kostnader i staten har till stor del med statsskuldsförvaltningen att göra, men redovisas i övrigt för tjänster som utförts under redovisningsperioden och för varor som levererats men faktureras eller betalas först under nästkommande räkenskapsår. Upplupna kostnader består även av semester- och löneskulder, konsult- och revisionsarvoden m.m. som redovisas av de flesta myndigheter.

Riksgäldskontorets upplupna kostnader består av räntekostnader för upplåning i svenska kronor och utländsk valuta samt skuldskötselinstrument som kostnadsförts men ännu inte betalats.

Trafikverkets största delposter avser markinlösen samt investeringar och underhåll i järnväg och väg med 3 412 respektive 688 miljoner kronor. Semesterlöneskuld och andra personalrelaterade kostnader utgör 688 miljoner kronor.

Försvarsmaktens och Polismyndighetens största delposter avser ledighetsskuld och upplupna semester- och löneskulder. Försvarets materielverks post avser till största delen av interimsskulder till leverantörer. Migrationsverkets upplupna kostnader består till största del av kostnader för placering av barn, ersättning för ensamkommande barn och schablonersättningar.

Not 54 Oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Lunds universitet	2 526	2 395
Karolinska institutet	2 252	2 168
Göteborgs universitet	1 594	1 585
Uppsala universitet	1 047	1 014
Kungl. Tekniska högskolan	694	600
Stockholms universitet	577	540
Universitets- och högskolerådet	468	462
Sveriges lantbruksuniversitet	451	394
Linköpings universitet	443	358
Umeå universitet	375	358
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	256	10
Tillväxtverket	218	91
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	2 583	1 934
Sjöfartsverket	158	71
Övriga myndigheter	2 513	2 330
Summa	16 155	14 310

Som oförbrukade bidrag redovisas bidragsmedel som erhållits, men som ännu inte förbrukats för sitt ändamål.

I första hand universitet och högskolor redovisar oförbrukade bidragsmedel, främst för finansiering av olika forskningsprojekt. Lunds universitet och Karolinska institutet är de lärosäten som har de största oförbrukade bidragen från icke statliga finansiärer.

Utomstatliga bidrag för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har ökat med 246 miljoner kronor. Ökningen är hänförlig till en stor förskottsbetalning från EU vad avser ett nytt uppdrag lagerhållning åt EU, rescEU Shelter. Uppdraget har getts Myndigheten för samhällsskydd och beredskap med anledning av händelserna i Ukraina.

Affärsverket svenska kraftnäts utomstatliga bidrag har ökat med 649 miljoner kronor. Det beror på att beloppet för investeringsbidrag fluktuerar över tid.

Totalt oförbrukade bidrag

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Universitet och högskolor	23 713	22 630
Inomstatligt	12 408	11 918
Utomstatligt	11 305	10 712
Länsstyrelser	2 115	2 398
Inomstatliga	1 754	2 148
Utomstatliga	361	250
Övriga	8 558	7 259
Inomstatliga	4 069	3 911
Utomstatliga	4 489	3 348
Totala inomstatliga ¹	18 231	17 977
Totala utomstatliga	16 155	14 310
Summa	34 386	32 287

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 3 302 miljoner kronor (2 095 miljoner kronor föregående år) som är hänförligt till public servicebolag.

Oförbrukade inomstatliga bidrag, dvs. bidrag som myndigheter har fått från andra statliga myndigheter, elimineras i årsredovisningen för staten, men redovisas här som tilläggsinformation. Dessa bidrag har i de flesta fall redovisats mot anslag hos den givande myndigheten.

De totala oförbrukade bidragen ökade med 2 099 miljoner kronor. De utomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 1 845 miljoner kronor och de inomstatliga oförbrukade bidragen ökade med 254 miljoner kronor.

Högskolesektorn står för 58 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag, vilket är i linje med utfallet föregående år. Det är vanligtvis fråga om forskningsmedel, ofta från Vetenskapsrådet, andra forskningsråd eller myndigheter med uppgift att fördela sådana medel.

Lunds universitet redovisade högst belopp för oförbrukade inomstatliga bidrag vid utgången av 2022. Beloppet uppgick till 2 116 miljoner kronor vilket var 17 procent av de totala inomstatliga oförbrukade bidragen för universitet och högskolor på 12,4 miljarder kronor. Uppsala universitet och Karolinska institutet redovisar båda cirka 13 procent av detta totala belopp.

Bland övriga myndigheter redovisar Sjöfartsverket 2 424 miljoner kronor, vilket avser oförbrukade bidrag för farledsprojekt som finansieras med bidrag från Trafikverket. De oförbrukade bidragen har ökat med 397 miljoner kronor jämfört med föregående år, vilket beror på att projekt ”Södertälje” har ökat som är en följd av att flera entreprenader har dragit igång under året. Projekt drivs i ojämn takt och utfall kan skilja sig väsentligt mellan åren.

Inomstatliga bidrag hos länsstyrelserna avser vanligen medel från centrala myndigheter som ska förmedlas till olika regionala projekt. Beloppet har minskat kraftigt hos länsstyrelserna. Den största minskningen på 210 miljoner kronor återfinns hos Länsstyrelsen i Stockholms län och beror främst på att det omsättningsbaserade stödet och lokalhyresstödet till företagare med anledning av covid-19 har minskat.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Inomstatliga oförbrukade bidrag uppgick till drygt 18 miljarder kronor.

Oförbrukade inomstatliga bidrag

Miljoner kronor

Förväntad förbrukningstakt inomstatliga oförbrukade bidrag	Totalt	Inom 3 månader	Mer än 3	Mer än 1 år	Mer än 3 år
			månader till 1 år	till 3 år	till 3 år
Inomstatliga oförbrukade bidrag (med förbrukningstakt)	15 647	7 019	9 319	2 223	443
varav Universitet och högskolor	12 408	2 873	7 833	1 505	197
varav Länsstyrelser	1 754	501	761	410	81
varav Övriga	1 485	344	669	307	165
Övriga (utan uppgift om förbrukningstakt)	2 584				
Totala inomstatliga oförbrukade bidrag	18 231				

¹ Därutöver finns ett inomstatligt oförbrukat bidrag hos Kammarkollegiet på 3 302 miljoner kronor som är hänförligt till public servicebolag

I tabellen ovan visas hur 86 procent av inomstatliga oförbrukade bidrag förväntas tas i anspråk inom angivna tidsintervaller. Redovisade belopp bygger på uppgifter som berörda myndigheter lämnat utifrån gjorda uppskattningar om förväntad förbrukningstakt.

Not 55 Övriga förutbetalda intäkter

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Reglering av skatter till andra sektorer för aktuellt år	20 982	24 787
Riksgäldskontoret	20 804	27 388
Post- och telestyrelsen	4 234	4 444
Försvarets materielverk	3 315	3 071
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	978	603
<i>Affärsverk</i>		
Sjöfartsverket	24	12
Luffartsverket	19	20
Svenska kraftnät	18	16
Övriga myndigheter	3 172	3 169
Summa	53 545	63 511

Övriga förutbetalda intäkter är till stor del poster som uppkommer i statsskuld-förvaltningen och poster som hänger ihop med modellen för periodisering av skatteintäkter. Förutbetalda intäkter i övrigt uppstår på grund av att varor och tjänster faktureras i förskott eller förskottsbetalas innan prestationer har utförts.

Reglering av skatter och avgifter till andra sektorer för aktuellt år omfattar förutbetalda intäkter som avser kommuner och trossamfund. För 2022 beräknas 21,0 miljarder kronor komma att regleras till kommuner och trossamfund.

Den näst största posten gäller överkurser som uppstår när Riksgäldskontoret emitterar obligationer och marknadsvärdet är högre än det nominella värdet. Mellanskillnaden är överkurs och bokförs som förutbetalda intäkt som periodiseras över lånets löptid. Efter justering för andra myndigheters innehav har posten minskat med 6,6 miljarder kronor jämfört med föregående år och uppgår till 20,8 miljarder kronor. Riksgäldskontorets förutbetalda intäkter innehåller även underkurser och förutbetalda avgifter.

Post- och telestyrelsen har auktionsintäkter som periodiseras utifrån den tidsperiod som respektive spektrumutrymme nyttjas. Förutbetalda intäkter avseende auktioner uppgick vid årsskiftet till drygt 4,2 miljarder kronor vilket är en liten minskning jämfört med föregående år.

Försvarets materielverk redovisar förutbetalda intäkter som rör pågående arbeten för andra än Försvarsmaktens räkning.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige redovisar förutbetalda intäkter till ett värde om nära 1 miljard kronor. Knappt 0,6 miljarder kronor avser programförskott för Socialfonden för programperioden 2014–2020.

Not 56 Garantiförbindelser

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Svensk-Danska Broförbindelsen AB, Trafikverket	5 503	4 943
Arlandabanan Infrastructure AB, Trafikverket	1 668	1 724
Summa	7 171	6 667

Trafikverket har för statens räkning förbundit sig att när så behövs lämna villkorat aktieägartillskott till Svensk-Danska Broförbindelsen AB för att bolagets egna kapital vid varje tillfälle ska uppgå till det registrerade aktiekapitalet. Det finns även en kapitaltäckningsgaranti till Arlandabanan Infrastructure AB som i första hand belastar Riksgäldskontorets garantireserv, men som under vissa förutsättningar kan belasta Trafikverket. Trafikverket redovisar också långfristiga skulder som kopplar till dessa garantiförbindelser på 0,4 miljarder kronor, se även not 48.

Bland garantiförbindelser inom linjen finns inte de garantier med där förlustrisken har värderats och avsättning för förväntade förluster görs. Årets tillkommande avsättningar för garantier uppgick till sammanlagt 15,7 miljarder kronor varav huvuddelen rör Exportkreditnämndens garantier. Avsättningarna kommenteras i viss mån i not 44, avsättningar för garantier.

Förutom garantiförbindelser görs inte heller avsättningar för insättningsgarantin, investerarskyddet eller garantikapital.

I nedanstående tabell redovisas statens totala garantiåtaganden fördelat på de åtaganden för vilka avsättningar görs och de åtaganden för vilka avsättningar inte görs.

I samband med covid-19 pandemin ställde Exportkreditnämnden ut rörelsekreditgarantier för stora företag. Denna tillfälliga åtgärd upphörde den 30 juni 2021, men garantier finns utestående. Vid utgången av 2022 uppgick garantiengagemanget till 27,7 miljarder kronor. Riksgäldskontoret ställer ut garantier under den s.k. Företagsakuten, där staten tar risken vid utlåning till ekonomiskt påverkade företag. Utestående garantier uppgår till 0,6 miljarder kronor vid utgången av 2022. Utöver det förvaltar Riksgäldskontoret bland annat statens åtagande gällande EU:s sysselsättningsfond SURE. Utestående åtagande för SURE uppgår till 9,3 miljarder kronor.

Garantiåtaganden totalt

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Garantier för vilka avsättningar görs		
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Grundfondsförbindelser, Riksgäldskontoret	405	405
<i>Exportgarantier m.m.</i>		
Exportgarantier m.m., Exportkreditnämnden	276 736	266 330
U-kreditgarantier, Sida	430	425
Fristående krediter, Sida	8 396	6 210
<i>Kreditgarantier</i>		
Infrastruktur, Riksgäldskontoret	8 467	9 606
Internationella åtaganden, Riksgäldskontoret	1 787	1 712
Internationella åtaganden, Sida	952	941
Bostadskrediter, Boverket	5 553	4 376
Övrigt, Riksgäldskontoret	0	6
Garantier till företag	567	1 274
<i>Övriga garantier</i>		
Pensionsgarantier, Riksgäldskontoret	6 481	7 039
Summa Garantier för vilka avsättningar görs	309 774	298 324
Garantier för vilka avsättningar inte görs		
Insättningsgarantin och investerarskyddet	2 130 502	1 917 375
<i>Garantier om tillförsel av kapital</i>		
Garantikapital	196 558	182 961
Garanti till Europeiska unionen för SURE	9 288	7 779
Garanti till EIB:s garantifond för stöd till företag	2 426	194
Garantiförbindelser	7 171	6 667
Summa Garantier för vilka avsättningar inte görs	2 345 945	2 114 976
Garantiåtaganden totalt	2 655 719	2 413 300

Not 57 Övriga ansvarsförbindelser

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador		
Trafikverket	25 135	25 011
Försvarmakten	6 000	6 000
Sveriges geologiska undersökning	567	517
Naturvårdsverket	104	104
<i>Affärsverk</i>		
Svenska kraftnät	15 000	15 000
Sjöfartsverket	44	44
Övriga myndigheter	88	86
Summa Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador	46 938	46 762
Andra övriga ansvarsförbindelser		
Riksgäldskontoret	18 252	18 965
Justitiekanslern	6 790	24 750
Naturvårdsverket	3 736	6 212
Riksantikvarieämbetet	3 847	1 881

	2022-12-31	2021-12-31
Kriminalvården	3 775	5 625
Statens jordbruksverk	2 237	928
Fortifikationsverket	481	280
<i>Affärsverk</i>		
Luffartsverket	51	51
Övriga myndigheter	1 227	1 423
Summa Andra övriga ansvarsförbindelser	40 396	60 115
Summa	87 334	106 877

Ansvarsförbindelser är förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Som Övriga ansvarsförbindelser redovisas de ansvarsförbindelser som inte är garantiförbindelser.

Trafikverket redovisar flera åtaganden. Ansvarsförbindelserna innefattar ansvar för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) i vissa fall till följd av den flygplatsverksamhet som bedrivits av Luftfartsverket och den verksamhet som bedrivits av Vägverket, Banverket och Statens järnvägar. Trafikverket redovisar även åtaganden för den av staten utställda miljögarantin i avtalet om bolagisering av Statens järnvägar.

Försvarsmaktens post består bl.a. av framtida åtaganden för avhjälpande av miljöskador för förorenade områden som har uppkommit på grund av Försvarsmaktens verksamhet.

Affärsverket svenska kraftnäts framtida åtagande för avhjälpande enligt 10 kap. miljöbalken (1998:808) till följd av föroreningskada som uppstått i verksamheten. Impregnerade slipersfundament med tillhörande stag tas upp vid avslutad verksamhet.

Riksgäldskontorets åtagande består av utfärdade skuldbevis till International Development Association (IDA), International Bank for Reconstruction and Development (IBRD/GEF) och andra internationella finansieringsinstitutioner.

Justitiekanslern har i uppdrag från regeringen att företräda staten med anledning av bl.a. anspråk på skadestånd. Minskningen med 18 miljarder kronor mellan åren förklaras av ändrad bedömning av ett anspråk. Staten har tillbakavisat kravet i mars 2020 och käranden har därefter inte återkommit i fråga om de avser gå vidare med sitt anspråk.

Övriga ansvarsförbindelser hos Naturvårdsverket består i huvudsak av en markägares anspråk på ersättning som en följd av utökning av Natura 2000-områden. Skadan uppskattas till 3,4 miljarder kronor.

5.3 Noter till finansieringsanalyser

Not 58 Skatter

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	1 598 550	1 504 824
Tillkommer/avgår:		
Förändring av fordringar och skulder	4 894	-28 358
Summa	1 603 444	1 476 466

Statens betalningar från skatter ökade med 127 miljarder kronor jämfört med föregående år. Skatteintäkterna enligt resultaträkningen ökade med 94 miljarder kronor, se not 1. Vid periodiseringen av skatteintäkterna tas upplupna eller förutbetalda intäkter upp för de skatter som är hänförliga till året, men ännu inte betalats eller omvänt, se not 38. Betalningarna beräknas vara 5 miljarder kronor högre än skatteintäkterna enligt resultaträkningen. Beloppet är en nettoeffekt av de förändringar av fordringar och skulder som rör skatter.

Not 59 Avgifter och andra ersättningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	89 009	68 761
Avsättning för garantier	-2 426	1 384
Tillkommer: utdelningar och kapitaljustering	46 205	17 525
Avgår: realisationsvinster	-337	-142
Summa	132 451	87 528

Statens betalningar från avgifter och andra ersättningar ökade med 45 miljarder kronor. Det beror dels på att intäkter från avgifter och andra ersättningar är drygt 20 miljarder kronor högre än föregående år varav avgifter för uppdragsverksamhet stod för den högst ökningen med knappt 15 miljarder kronor, se not 2, och dels för att intäkter från utdelningar och kapitaljusteringar är knappt 29 miljarder högre än föregående år.

Avgifter och andra ersättningar justeras med delen av förändringen av avsättningar för garantier som redovisas som intäkter, eftersom förändring av avsättningar inte medför något kassaflöde. Från avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen avgår realisationsvinster eftersom dessa inte innebär några betalningar.

I finansieringsanalysen tillkommer erhållna utdelningar på statens aktier i avsnittet för statens verksamhet eftersom hel- och delägda företag redovisas enligt s.k. förenklad substansvärdering och utdelningarna därmed inte redovisas i resultaträkningen. Statens utdelningar redovisas i allt väsentligt av Kammarkollegiet. De största ökningarna gäller Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) och Vattenfall AB, som även var de bolag som gav högst utdelningar.

Not 60 Transfereringar

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	1 345 320	1 340 956
Avgår:		
Avsättningar till fonder	7 646	-10 232
Omvärdering och avskrivning av lån, CSN m.fl.	1 371	291
Summa	1 354 337	1 331 015

Utbetalningarna av transfereringar ökade med 23 miljarder kronor. Den största ökningen är transfereringar till hushåll.

Förändring av fonder innebär inget kassaflöde. Årets nettoförändring av fonder är negativ beroende på att Kärnavfallsfonden minskat eftersom marknadsvärdet på dess tillgångar har minskat. Utöver resultaträkningens transfereringar har kassaflödet därför påverkats positivt av årets förändring av fonder.

Not 61 Statens egen verksamhet

Miljoner kronor

	2022	2021
Enligt resultaträkningen	355 859	314 925
Avgår:		
Avskrivningar	-31 722	-30 979
Avsättningar	-8 088	-1 878
Nedskrivning av lån till SAS	-1 350	-
Realisationsförluster	-2 029	-103
Summa	312 670	281 966

Utbetalningarna från statens egen verksamhet ökade med 31 miljarder kronor. Utbetalningarna är lägre än kostnaderna enligt resultaträkningen på grund av att kostnader för avskrivningar och avsättningar inte medför några betalningar. Kostnaderna för statens verksamhet justeras även för realisationsförluster vid försäljning av tillgångar som redovisats som kostnad utan att medföra någon betalning.

Not 62 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Förändring av långfristiga fordringar	-451	-340
Förändring av omsättningstillgångar	-17 385	8 940
Förändring av kassa och bank	-1 765	-130
Förändring av skulder	103 920	65 229
Summa	84 319	73 698

Justeringar till betalningar för statens verksamhet förbättrade kassaflödet med sammantaget 84 miljarder kronor, jämfört med 74 miljarder kronor föregående år.

Förändringen av omsättningstillgångarna påverkade kassaflödet negativt med 17 miljarder kronor.

Förändring av skulder påverkade betalningsflödet positivt med 104 miljarder kronor. Det avser framför allt ökning av skulder för aktiverade kapacitetsavgifter hos Affärsverket svenska kraftnät och skulder knutna till Riksgäldskontorets affärsdagsredovisning.

Den del av förändring av fordringar och skulder som avser skatter redovisas under not 58, poster och förändring av vissa poster som tillhör statskuldsförvaltningen redovisas under not 67.

Not 63 Investeringar

Miljoner kronor

	2022	2021
<i>Finansiella investeringar</i>		
Aktier och andra värdepapper	1 524	959
<i>Materiella investeringar</i>		
Beredskapstillgångar	29 271	21 296
Väganläggningar	15 856	14 852
Järnvägsanläggningar	23 970	21 313
Maskiner och inventarier	5 954	5 171
Fastigheter och markanläggningar	3 570	1 574
Övriga investeringar	10 269	11 287
Summa materiella investeringar	88 890	75 493
<i>Immateriella investeringar</i>		
Datasystem, rättigheter m.m.	3 532	3 614
Total summa	93 946	80 066

Investeringar uppgick till 94 miljarder kronor, en ökning med 14 miljarder kronor jämfört med föregående år.

De finansiella investeringarna uppgick till knappt 2 miljarder kronor. Beloppet för 2022 består främst av kapitaltillskott till Swedfund International. Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 89 miljarder kronor vilket är 14 miljarder kronor mer än föregående år. Det beror främst på att investeringar i beredskapstillgångar ökade med 8 miljarder kronor. Investeringar inom försvarsområdet uppgick till drygt 21 miljarder kronor, som innefattar bl. a. anskaffning av JAS 39E. Nyanskaffning av civila beredskapsinventarier bestod främst av Folkhälsomyndighetens investeringar relaterat till covid-19 vaccin. Därutöver ökade beredskapsvarulagrets värde som bl. a. beror på ökad anskaffning av ammunition, reserv- och beklädnadsmaterial.

Investeringar i väganläggningar ökade med 1 miljard kronor och investeringar i järnvägsanläggningar ökade med knappt 3 miljarder kronor, se not 18, 19 och 23.

Investeringar i maskiner och inventarier har i princip varit oförändrade jämfört med föregående år, se not 22 och 20. Investeringar i fastigheter och markanläggningar ökade med knappt 2 miljarder kronor.

Övriga investeringar ökade med 1 miljarder kronor. I övriga investeringar ingår pågående nyanläggningar, förbättringsutgifter på annans fastighet och förändring av förskott för materiella anläggningstillgångar, se not 21, 23 och 25.

Investeringar i immateriella tillgångar som i huvudsak avser it-system uppgick till drygt 3 miljarder kronor, liksom föregående år, se not 15 och 16.

Not 64 Utlåning

Miljoner kronor

	2022	2021
<i>Nyutlåning</i>		
Centrala studiestödsnämnden, studielån och hemutrustningslån	24 685	25 540
Riksgäldskontoret	1 686	317
Övriga myndigheter	38	297
Summa nyutlåning	26 409	26 154
<i>Amorteringar</i>		
Centrala studiestödsnämnden	13 568	13 185
Riksgäldskontoret	72 562	59 094
Övriga myndigheter	41	25
Summa amorteringar	86 171	72 304

CSN:s nyutlåning, som till största delen består av studielån, uppgick till 25 miljarder kronor, vilket är knappt 1 miljard kronor lägre än föregående år. Amorteringarna till CSN uppgick liksom föregående år till knappt 14 miljarder kronor.

Riksgäldskontorets största nyutlåning under året var utlåning till SAS om 1,5 miljarder kronor. Amorteringarna uppgick till knappt 73 miljarder, varav den största delen bestod av att Riksbanken amorterat drygt 61 miljarder kronor på lån i euro och dollar. Utöver det har Svensk Exportkredit amorterat 10 miljarder kronor.

Not 65 Finansiellt netto för statens upplåning

Miljoner kronor

	2022	2021
Ränteintäkter	6 310	8 053
Räntekostnader	-37 412	-23 086
Övriga poster, netto	-703	7 386
<i>Tillkommer/Avgår:</i>		
Orealiserade valutadifferenser	-1 666	2 435
Summa	-33 471	-5 212

Det finansiella netto som är hänförligt till statens upplåning gav ett negativt kassaflöde med 33 miljarder kronor, jämfört med ett negativt kassaflöde med 5 miljarder kronor föregående år. Ökningen beror främst på ökade räntekostnader i statsskuld förvaltningen, se not 12.

Not 66 Övrigt finansiellt netto

Miljoner kronor

	2022	2021
Finansiella intäkter enligt resultaträkningen	16 649	18 940
Finansiella kostnader enligt resultaträkningen	-25 461	-4 530
Marknadsvärdesförändringar	10 914	-3 358
Nedskrivning av andra långfristiga värdepappersinnehav	2 250	-
Reavinst vid försäljning av hel- och delägda bolag	-616	-
Summa	3 736	11 052

Övrigt finansiellt netto har påverkat kassaflödet positivt med 4 miljarder kronor vilket är 7 miljarder kronor lägre än föregående år. Under Övrigt finansiellt netto redovisas räntor och andra finansiella transaktioner som inte är hänförliga till statsskuld förvaltningen, se not 13 och 14.

Övrigt finansiellt netto justeras för marknadsvärdesförändringar på statens innehav av värdepapper eftersom de inte medför några betalningar. Realisationsvinster vid försäljning av aktier och andra värdepapper ingår i posten försäljning av anläggnings-tillgångar i finansieringsanalysen och dras därför av från de finansiella intäkterna.

Not 67 Justeringar till betalningar

Miljoner kronor

	2022	2021
Förändring av tillgångar hänförliga till statens upplåning	-35	847
Förändring av skulder hänförliga till statens upplåning	-9 208	-524
Förändring i fordringar och skulder till följd av affärsdagsredovisning	-296	-5 354
Förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuldförvaltningen	-20 458	21 851
Summa	-29 997	16 820

Justeringar till betalningar har försämrat kassaflödet och därmed ökat statsskulden med 30 miljarder kronor, jämfört med en minskning på 17 miljarder kronor föregående år. Det beror främst på nettot av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuld-förvaltningen, vilket minskade kassaflödet med 20 miljarder kronor. Föregående år minskade statsskulden med 22 miljarder kronor till följd av förändringar i kortfristiga placeringar i statsskuld-förvaltningen.

Upplupna och förutbetalda räntor som är hänförliga till statens upplåning redovisas i balansräkningen under periodavgränsningsposter och påverkar således inte även stats-skulden. Förändringar av dessa tillgångar och skulder har försämrat kassaflödet med 9 miljarder kronor, främst i form av förutbetalda intäkter minskat.

6 Utveckling av statsskulden

Statens budget visade ett överskott på 164 miljarder kronor 2022. Det innebär att budgetsaldot förbättrades med 86 miljarder kronor jämfört med 2021, då budgeten visade ett överskott på 78 miljarder kronor. Statens nettolånebehov är lika med saldot på statens budget fast med omvänt tecken.

Den konsoliderade statsskulden minskade från 1 145 miljarder kronor 2021 till 1 031 miljarder kronor 2022, dvs. med 114 miljarder kronor. Huvudorsaken till att statsskulden minskade var budgetöverskottet.

Med överskott i statens budget behövde Riksgäldskontoret sett över året bara låna för att ersätta tidigare tagna lån som förföll. Det fick till följd att Riksgäldskontoret drog ned på emissionsvolymerna i samtliga skuldinstrument (statspapper).

Den statsskuld som redovisas i årsredovisningen för staten är konsoliderad och skiljer sig från den statsskuld som Riksgäldskontoret redovisar, som är okonsoliderad. Skillnaden utgörs av elimineringar av myndigheters innehav av svenska statspapper. Vissa myndigheter som hanterar medel avsatta för ändamål vid sidan av statens budget har rätt att placera på den svenska statspappersmarknaden. Dessa tillgångar räknas bort vid beräkningen av den konsoliderade statsskulden.

Elimineringen av statliga myndigheters innehav av statspapper i balansräkningen i årsredovisningen för staten uppgick till 61,8 miljarder kronor 2022 (se **Fel! Hittar inte referenskälla.**). Nästan hela beloppet avser Insättningsgarantifondens och Kärnavfallsfondens innehav. Övriga myndigheters innehav var knappt 0,1 miljarder kronor. Pensionsmyndighetens innehav av statspapper för premiepensionssystemet elimineras inte vid beräkning den konsoliderade statsskulden, eftersom dessa tillgångar inte ingår i den konsoliderade balansräkningen för staten. Sammantaget innebär detta att den okonsoliderade statsskulden som Riksgäldskontoret redovisar var 61,8 miljarder kronor högre än vad som redovisas i balansräkningen för staten.

Myndigheternas innehav av svenska statspapper ökade från 59,8 miljarder kronor 2021 till 61,8 miljarder kronor 2022. Insättningsgarantifondens innehav av statspapper ökade med 4,5 miljarder kronor och Kärnavfallsfondens innehav minskade med 2,5 miljarder kronor 2022.

Tabell 6.1 Statliga myndigheters innehav av statspapper vid utgången av 2022

Miljarder kronor

	Insättnings- garantifonden	Kärnavfalls- fonden	Övriga myndigheter	Elimineras i ÅRS
Nominella statsobligationer	43,2	5,7	0,1	49,0
Reala statsobligationer		12,8		12,8
Totalt	43,2	18,5	0,1	61,8

6.1 Definition av statsskulden

Statsskulden redovisas på bokslutsdagen till nominellt belopp inklusive upplupen inflationskompensation för reala statsobligationer (realobligationer). Att statsskulden redovisas till nominellt belopp betyder att nollkuponglån och statsskuldväxlar tas upp till det belopp som Riksgäldskontoret kommer att betala på förfallodagen. Även derivatinstrument inkluderas i statsskulden, t.ex. de skuldbytesavtal (swappar) som Riksgäldskontoret ingår för att styra sammansättningen och löptiden av statsskulden.

Instrumenten i utländska valutor är värderade till de valutakurser som gällde den 30 december 2022 årets sista bankdag.

Regeringen har beslutat att Riksgäldskontoret ska redovisa statsskulden som statens andel av den offentliga sektorns bruttoskuld enligt rådets förordning (EG) nr 479/2009 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott som är fogat till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Undantag ska göras för skulden till premiepensionssystemet och de skulder i Insättningsgarantifonden som kan uppstå. De tillgångar och skulder i övrigt kopplade till statsskuldsvärlden som blir följden av att bokföringsmässiga grunder tillämpas, ska därmed tas upp under andra poster i balansräkningen.

6.2 Statsskuldens fördelning och löptid

Det lagfästa målet för statsskuldsvärlden är att långsiktigt minimera kostnaden för statsskulden under beaktande av risk. Därutöver ska världen ske inom ramen för de krav penningpolitiken ställer.

Regeringen lämnar vartannat år en skrivelse till riksdagen som innehåller en utvärdering av statens upplåning och skuldsvärlden. Utvärderingen görs över rullande femårsperioder. En utvärdering för 2017–2021 lämnades i april 2022 (skr. 2021/22:104).

Regeringens styrning av statsskuldsvärlden

Det övergripande målet för statsskuldsvärlden konkretiseras genom de riktlinjer som regeringen årligen fastställer efter förslag från Riksgäldskontoret. Riktlinjerna styr hur statsskulden ska fördelas mellan de tre skuldslagen nominell skuld i kronor, real skuld i kronor och valutaskuld. Av riktlinjerna framgår också vilken löptid statsskulden ska styras mot.

Riktlinjer för sammansättning av statsskulden

- Andelen real kronaskuld ska långsiktigt vara 20 procent av statsskulden.
- Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad.
- Resterande del ska bestå av nominell kronaskuld.

Regeringen har inte gjort några ändringar i riktlinjerna jämfört med 2021.

Inom ramen för regeringens riktlinjer fattar Riksgäldskontoret beslut om världen och upplåning. Det gäller t.ex. vilka valutor som ska ingå i valutaskulden och valutornas inbördes fördelning. Riksgäldskontoret har även möjlighet att inom givna mandat fatta beslut om ränte- och valutapositioner i utländsk valuta. Positionerna tas med derivatinstrument på likvida marknader.

Emissionsvolymerna anpassas för att styra andelen realskuld mot det långsiktiga riktvärdet om 20 procent av statsskulden. Vid ingången av 2022 låg realandelen nära riktvärdet på 20 procent. Under året ökade den gradvis och låg något över riktvärdet under den senare delen av 2022. Marknaden för realobligationer är relativt liten och likviditeten är sämre än för nominella statsobligationer. Därmed är det svårt att göra stora förändringar i upplåningen utan att kostnaden ökar. Den stigande inflationen bidrog till en rekordstor merkostnad för realobligationerna.

Statsskuldens exponering i utländsk valuta ska vara oförändrad enligt riktlinjerna. Exponeringen ska beräknas så att förändringar i kronans växelkurs exkluderas. Valutaexponeringen var i stort oförändrad 2022 jämfört med 2021. Regeringen beslutade att valutaexponeringen ska minska 2023 och att den ska anta riktvärdet noll

från och med 2027. Beslutet grundar sig på en analys att valutaexponeringen medför högre risk utan att minska kostnaden över tid.

Riktlinjer för statsskuldens löptid

De senaste åren har styrningen av statsskuldens löptid gått mot att bli mer övergripande. I riktlinjerna för 2020 beslutades att de tidigare separata löptidsmålen för kronskuld respektive valutaskuld skulle slås ihop till ett gemensamt löptidsmål för hela statsskulden. Enligt regeringens riktlinjer skulle löptiden för statsskulden 2022 vara 3,5–6 år.

Historiskt har det över tid varit billigare att låna i instrument med kort löptid än med lång. Den förväntade besparingen av att låna i korta löptider har emellertid minskat de senaste åren. Mot den bakgrunden har statsskuldens löptid successivt förlängts.

Statsskuldens löptid påverkar både kostnaden och risken. Riktvärdet för löptiden bestäms genom att väga nyttan av att minimera kostnaden (ha en kort löptid) mot nyttan av att ha en låg ränteomsättningsrisk (ha en lång löptid).

Även om löptiden på en övergripande nivå styrs genom riktlinjer, fastställs fortfarande styrintervall för respektive skuldslag i Riksgäldskontorets finans- och riskpolicy. De senaste årens utveckling mot en mer övergripande styrning av löptiden har medfört att Riksgäldskontoret haft god flexibilitet att snabbt anpassa de separata styrintervallerna och upplåningen för respektive skuldslag.

Förväntningen inför 2022 var att löptiden skulle ligga nära intervallets mittpunkt. Men eftersom utfallen för statens budgetsaldo var starkare än prognostiserat minskade Riksgäldskontorets den kortfristiga upplåningen, vilket bidrog till att löptiden på statsskulden förlängdes och låg i den övre delen av riktvärdesintervallet. Under ett par veckor i slutet av 2022 låg löptiden i den nominella kronskulden marginellt över riktvärdesintervallet. Detta förklarades huvudsakligen av att löptiden vanligtvis är högre än sitt årliga genomsnitt vid denna tidpunkt på året på grund av säsongvariationer i skuldens storlek. Under 2022 bidrog dessutom att räntorna på statsobligationer med längre löptid var lägre än de som låg till grund för låneplaneringen.

Löptiden för realskulden låg under 2022 inom riktvärdesintervallet, men minskade gradvis under året. Det beror främst på att den återstående löptiden i den befintliga realskulden minskar när tiden passerar. Även stigande marknadsräntor bidrog till att minska löptiden.

Utveckling av marknadsräntor och svenska kronan

Utvecklingen på de finansiella marknaderna under året påverkades framför allt av den höga inflationen och att penningpolitiken stramades åt i snabb takt världen över. Efter en lång period av låga räntor och stora tillgångsköp bidrog centralbankernas omsvängning till turbulensen och stora osäkerheter på de finansiella marknaderna. Marknadsräntorna steg och ränteskillnaden mellan mer och mindre riskfyllda tillgångar ökade. På valutamarknaden var volatiliteten hög.

Den genomsnittliga emissionsräntan på nominella statsobligationer under året var 1,42, jämfört med 0,14 procent 2021. Ökningen beror på att marknadsräntorna steg. Den tioåriga statsobligationsräntan i Sverige landade på 2,4 procent i slutet av året, den högsta sedan 2014. Kortare räntor steg förhållandevis mer än långa räntor under året, vilket gjorde att avkastningskurvan blev flackare. Den tyska tioåriga statsobligationsräntan nådde under hösten den högsta nivån på 11 år och steg mer än den svenska. Det innebär att skillnaden mellan den svenska och den tyska tioåriga statsobligationsräntan minskade. Även i USA steg tioårsräntan mer än i Sverige och var som högst 4,3 procent i oktober. Den slutade året på 3,9 procent.

För realobligationer minskade den genomsnittliga räntan i auktionerna från -1,6 procent 2021 till -0,9 procent 2022. Den genomsnittliga räntan för statsskuldsväxlar ökade till 0,7 procent jämfört med föregående år då räntan uppgick till cirka -0,2 procent.

Den svenska kronan försvagades mot flera valutor sett över året och kursen var volatil. Försvagningen var störst mot den amerikanska dollarn som handlades till 10,42 mot dollarn i slutet av 2021, jämfört med 9,04 ett år tidigare. Mot euron försvagades kronan från 10,23 till 11,12 under 2022.

Statsskuldens sammansättning

Andelarna nominell skuld, real skuld respektive valutaskuld beräknas baserat på nominella belopp, inklusive upplupen inflationskompensation och till aktuell växelkurs. Andelarna enligt riktlinjerna som beskrivs ovan överensstämmer inte med andelarna i tabell 6.2, då riktlinjernas andelar beräknas på den okonsoliderade skulden inklusive fordringar i vidareutlåning och inklusive förvaltningstillgångar.

Tabell 6.2 Statsskuldens utveckling och sammansättning

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Nominella lån i svenska kronor	629	593	779	723	632
<i>varav nominella lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>680</i>	<i>639</i>	<i>829</i>	<i>769</i>	<i>681</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-51</i>	<i>-46</i>	<i>-50</i>	<i>-46</i>	<i>-49</i>
Reala lån i svenska kronor	198	180	165	194	200
<i>varav reala lån i svenska kronor, okonsoliderat</i>	<i>212</i>	<i>192</i>	<i>178</i>	<i>207</i>	<i>213</i>
<i>varav statliga myndigheters innehav</i>	<i>-14</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>	<i>-13</i>
Nominella lån i utländsk valuta	371	281	274	228	199
Summa konsoliderad statsskuld	1 197	1 054	1 218	1 145	1 031

Den konsoliderade statsskulden minskade med 114 miljarder kronor jämfört med 2021. De nominella lånen i svenska kronor var 632 miljarder kronor 2022, vilket var en minskning med 91 miljarder kronor jämfört med 2021. Den reala lånestocken uppgick till 200 miljarder kronor, vilket var en ökning med 6 miljarder kronor jämfört med 2021. Under 2022 motsvarade Riksbankens innehav av statspapper i genomsnitt omkring en tredjedel av statsskulden.

Valutaskulden uppgick till 199 miljarder kronor i slutet av året, vilket var en minskning med 29 miljarder kronor jämfört med 2021. Valutaskulden består dels av lån i utländsk valuta, dels av Riksgäldskontorets derivat. Riksgäldskontorets valutaskuld genom derivat uppstår genom att myndigheten ingår avtal om att byta åtaganden i kronor mot åtaganden i utländsk valuta.

Sedan 2009 har Riksgäldskontoret tagit upp lån i utländsk valuta för att finansiera vidareutlåning till Riksbanken. Riksgäldskontoret slutade 2021 att låna i utländsk valuta för Riksbankens räkning till följd av att Riksbanken beslutade att själv finansiera valutareserven. Vidareutlåningen till Riksbanken i utländsk valuta minskade därmed och uppgick i slutet av 2022 till 76 miljarder kronor, vilket var en minskning med 51 miljarder kronor jämfört med 2021.

Tabell 6.3 Nominella lån i svenska kronor

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Nominella statsobligationer	587	524	523	610	545
Gröna obligationer	0	0	20	20	20
Statsskuldväxlar	20	20	173	107	65
Likviditetsförvaltningsinstrument	94	105	136	81	122
Säkerheter i svenska kronor	4	3	3	1	0
Privatmarknadslån	5	3	3	0	0
Valutaderivat i svenska kronor	-82	-61	-79	-96	-120
Nominella lån i svenska kronor	629	593	779	723	632

Den nominella skulden i svenska kronor var 632 miljarder kronor vid utgången av 2022, vilket var 91 miljarder kronor lägre jämfört med 2021. De nominella statsobligationerna minskade med 65 miljarder kronor jämfört med 2021. Utlåningen i gröna obligationer var 20 miljarder kronor, vilket var oförändrat jämfört med 2021. Den utestående stocken av statsskuldväxlar var 65 miljarder kronor vid utgången av 2021, vilket var 42 miljarder kronor lägre jämfört med 2021.

Likviditetsförvaltningsinstrument ökade med 41 miljarder kronor jämfört med 2021.

I nominella lån i svenska kronor ingick tidigare även privatmarknadslån. Upplåningen på privatmarknaden avslutades under 2021.

Statens upplåning fördelat på skuldinstrument

Riksgäldskontoret lånar för statens räkning dels för att täcka underskott i statens budget, dels för att refinansiera lån som förfaller. Det totala upplåningsbehovet, inklusive behovet av att ersätta lån som förfaller, uppgick till 209 miljarder kronor 2022, jämfört med 279 miljarder kronor 2021 (se tabell 6.4).

Riksgäldskontoret sköter upplåningen genom att ge ut räntebärande värdepapper (skuldinstrument). Huvuddelen är i form av nominella statsobligationer och statsskuldväxlar i kronor. En del av upplåningen sker i realobligationer, som ger investerarna ett inflationsskydd. Riksgäldskontoret lånar även på den utländska räntemarknaden genom att ge ut värdepapper i utländsk valuta. Köpare av statspapper var i första hand inhemska och utländska fonder, försäkringsbolag och finansiella institutioner.

Tabell 6.4 Upplåning fördelat på olika marknader och skuldinstrument

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Penningmarknad, upplåning	70	101	305	176	154
Kapitalmarknad upplåning	128	57	176	103	55
Nominella statsobligationer	32	30	100	83	46
Realobligationer	9	8	13	21	9
Gröna obligationer	0	0	20	0	0
Obligationer i utländsk valuta	88	19	43	0	0
statens egna del	0	0	0	0	0
vidareutlåning till Riksbanken	88	19	43	0	0
Summa upplåning	198	158	481	279	209

På penningmarknaden är upplåningen kortfristig, t.ex. genom att Riksgäldskontoret använder statsskuldväxlar och olika likviditetsförvaltningsinstrument med kort löptid.

På kapitalmarknaden är upplåningen långfristig, främst genom emissioner av obligationer med längre löptid. Under 2022 var upplåningen i nominella statsobligationer 46 miljarder kronor, jämfört med 83 miljarder kronor 2021. År 2018 och 2019 var den årliga emissionsvolymen av nominella statsobligationer nere på cirka 30 miljarder kronor. Under 2022 minskade emissionerna av realobligationer till 9 miljarder kronor, jämfört med 21 miljarder kronor 2021. Riksgäldskontoret gjorde inga emissioner av gröna obligationer eller obligationer i utländsk valuta under 2021 eller 2022.

Positionstagning

Riksgäldskontoret tar positioner för att minska statens kostnader och risker baserat på bedömningar om den framtida ränte- och växelkursutvecklingen. Positioner tas med hjälp av derivat i utländsk valuta som gör att skuldens löptid och fördelning mellan valutor justeras. Riksgäldskontoret kan ta valuta- och räntepositioner, men räntepositioner får endast tas i utländsk valuta. En vinst i positionerna minskar statens räntekostnader med samma belopp.

För 2022 visade den löpande positionstagningen en vinst på 95 miljoner kronor, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Av det riskmandat som regeringen tilldelat Riksgäldskontoret i riktlinjebeslutet utnyttjades bara en mindre del under året. Resultatet för Riksgäldskontorets totala positionstagning varierar mellan åren och utvärderas därför i femårsperioder. År 2018–2022 var det genomsnittliga resultatet 30 miljoner kronor per år, inklusive kostnader för den externa förvaltning som upphörde 2018.

I maj 2018 beslutade Riksgäldskontoret att ta en position för en starkare krona i syfte att sänka kostnaden för statsskulden. Under 2022 fattades ett beslut om att stänga positionen. Resultatet blev en vinst på 3 miljoner kronor.

6.3 Statsskuldens kostnader

Utgifterna på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* inom utgiftsområde 26 Statsskuldräntor m.m. på statens budget uppgick till 27,1 miljarder kronor jämfört med -1,3 miljarder kronor 2021. Utfallet på anslaget blev 4,6 miljarder kronor högre än anvisade medel som uppgick till 22,5 miljarder kronor. Beloppen i statens budget redovisas enligt utgiftsmässiga principer och är nettot av inkomster och utgifter i upplåningsverksamheten.

Den utgiftsmässiga redovisningen är dock bristfällig när det gäller att beskriva statsskuldens kostnader. Exempelvis har valet av upplåningsteknik stor påverkan på anslagsbelastningen ett visst år. En kostnadsmässig redovisning, där samtliga kostnader och intäkter hänförliga till året tas med, ger därför en bättre bild av hur räntekostnaderna utvecklas över tiden.

I resultaträkningen för staten redovisas räntor enligt kostnadsmässiga principer efter eliminering av räntor till eller från statliga myndigheter. I kostnaderna ingår även en omvärdering av skulden i utländsk valuta. I tabell 6.5 visas statsskuldens kostnader, vilket är en sammanfattning och specificering av uppgifterna i resultaträkningen (se not 12 till resultaträkningen).

Tabell 6.5 Statsskuldens kostnader

Miljarder kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Räntekostnader på lån i svenska kronor	29,8	26,5	21,6	21,8	36,2
Räntekostnader på lån i utländsk valuta	4,8	4,9	2,6	1,4	1,3
Realiserade valutakursförändringar	0,8	5,6	2,3	0,4	11,7
Realiserade kursförändringar	3,4	4,5	6,0	2,3	0,4
Orealiserade valutakursförändringar	11,9	-0,8	-26,3	11,9	10,3
Över- /underkurs vid emission m.m.	-11,3	-10,8	-11,2	-12,6	-9,8
Summa kostnader	39,3	29,8	-5,0	25,2	50,1
Ränteintäkter i upplåningsverksamheten	-14,5	-14,9	-10,4	-8,1	-6,3
Nettokostnader efter intäkter, exklusive skuldskötselåtgärder	24,8	14,9	-15,4	17,1	43,8
Orealiserade valutakursförändringar hänförliga till skuldskötselinstrument och vidareutlåning	-5,0	-1,4	20,2	-9,5	-11,9
Nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder	19,9	13,6	4,8	7,6	31,8

Enligt resultaträkningen för 2022 uppgick nettokostnaden för statsskulden (räntor, över- och underkurser, valutakursförändringar m.m.) till 31,8 miljarder kronor, vilket var en ökning med 24,2 miljarder kronor jämfört med 2021. De främsta orsakerna till att nettokostnaden för statsskulden försämrades 2022 var högre inflationsomvärdering för den reala kronskulden och valutakursförluster i den del av skulden som är exponerad mot utländsk valuta.

Realiserade valutakursförändringar påverkas framför allt av kronans växelkurs mot andra valutor när ett lån förfaller, men också av inbördes förändringar mellan andra valutors växelkurser, eftersom Riksgäldskontoret i förvaltningen av valutaskulden använder olika derivatinstrument. Utfallet för de realiserade valutakursförändringarna blev en valutakursförlust på 11,7 miljarder kronor 2022, vilket var en ökning med 11,3 miljarder kronor jämfört med 2021.

Nettokostnaden för realiserade kursförändringar var 0,4 miljarder kronor 2022, vilket var en minskning med 1,9 miljarder kronor jämfört med 2021. Kursförändringar uppstår när Riksgäldskontoret köper tillbaka obligationer och marknadsräntan avviker från kupongräntan.

Valutakursförändringen är uppdelad på en orealiserad valutakursvinst på drygt 11,9 miljarder kronor hänförlig till skuldskötselinstrument och vidareutlåning samt en orealiserad valutakursförlust på knappt 10,3 miljarder kronor för övrig statsskuld förvaltning. De totala orealiserade valutakursförändringarna minskade nettokostnaden för statsskulden med 1,7 miljarder kronor 2022, vilket var en förbättring med 4,1 miljarder kronor jämfört med 2021.

Över- och underkurser vid emission av statspapper m.m. bidrog till att sänka statsskuldens kostnader med 9,8 miljarder kronor 2021.

Skillnaden 2022 mellan statsskuldens nettokostnader inklusive skuldskötselåtgärder och utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden* var 4,7 miljarder kronor. Skillnaden förklaras av att olika principer används för utgiftsmässig redovisning mot anslag och den kostnadsmässiga redovisningen i resultaträkningen. Det är endast realiserade utgifter som redovisas mot anslaget, medan orealiserade räntor och orealiserade valutakursdifferenser ingår i resultaträkningens nettokostnad. För 2021 var motsvarande skillnad 8,9 miljarder kronor. Både 2022 och 2021 var nettokostnaden högre än utfallet på anslaget 1:1 *Räntor på statsskulden*.

7 Resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning avseende EU medel

7.1 Omfattningen av regeringens nationella intygande

Genom medlemskapet i EU hanterar svenska myndigheter olika slags medel från och till EU:s budget. De medel som Sverige tar emot i form av återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från EU:s jordbruksfonder och EU:s strukturfonder. Sverige tar även emot stöd till transeuropeiska nätverk samt forsknings- och utbildningsprogram. För den senare bidragskategorin ligger dock ansvaret för att administrera och förvalta medlen på Europeiska kommissionen och andra institutioner inom EU, inte på medlemsstaten. Dessa medel omfattas därför inte av regeringens intygande. Ersättning från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) berörs inte i det här kapitlet eftersom fonden ligger under direkt förvaltning.³

Endast de medel som Sverige tar emot och förvaltar gemensamt med kommissionen omfattas av regeringens intygande. Ett delat förvaltningsansvar innebär i korthet att kommissionen har det yttersta ansvaret för förvaltningen av EU:s budget, men att medlemsstaten är ansvarig för att nationellt bygga upp ett förvaltnings- och kontrollsystem som garanterar en god ekonomisk förvaltning av EU:s medel. För den delade förvaltningen har regeringen utsett totalt åtta myndigheter att förvalta medlen.⁴ De förvaltande myndigheterna bruttoredovisar EU-medel på statens budget. Bruttoredovisning innebär att betalningar från EU redovisas mot inkomstittel medan myndigheternas bidragsutbetalningar redovisas mot anslag i statens budget.

Program som ingår i territoriellt samarbete, s.k. Interregprogram är undantagna från bruttoredovisning på statens budget. Territoriellt samarbete innebär att programmen genomförs inom flera länder för att utveckla samarbetet över nationsgränserna. Uppgifter från dessa program ingår dock i resultat- och balansräkningarna för EU-medel från och med programperioden 2014-2020.

Intygandet för 2022 gäller den svenska förvaltningen av EU-medel från:

- Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)
- Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)
- Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)
- Europeiska socialfonden (ESF)
- Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- Europeiska havs fiskeri och vattenbruksfonden (EHVFF)
- Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)
- Fonden för inre säkerhet (ISF)
- Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt (FEAD).
- Fonden för en rättvis omställning (FRO)
- Brexitjusteringsfonden (BAR)

³ Sverige avser att under hösten 2023 ansöka om ersättning från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF) för åren 2020, 2021 och 2022. Se även avsnitt 4.4 under Redovisningsprinciper och tilläggsupplysningar.

⁴ Länsstyrelserna i Jämtlands, Norrbottens samt Västerbottens län, Migrationsverket, Polismyndigheten, Statens jordbruksverk, Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket.

Nedan följer en kort beskrivning av fonderna samt vilka myndigheter som är förvaltningsansvariga.

Europeiska garantifonden för jordbruket

EGFJ finansierar olika direktstöd till jordbrukare och marknadsstöd i syfte att stabilisera jordbruksmarknaden. Finansieringen av dessa åtgärder kommer enbart från EU, dvs. de kompletteras inte av nationell medfinansiering.

Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) är ansvarig myndighet och behörigt utbetalningsställe och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. Ekonomistyrningsverket (ESV) är attesterande organ.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

EJFLU finansierar insatser för att främja miljön och verka för ökad konkurrenskraft och livskvalitet på landsbygden. Åtgärderna finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet och utbetalande organ för fonden och har därmed det yttersta ansvaret för att dessa medel används på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är attesterande organ.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

ERUF finansierar åtgärder för att minska de ekonomiska och sociala skillnaderna mellan regioner och invånare. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Fonden finansierar åtta regionala program, ett nationellt program och fem program inom territoriellt samarbete, samt delar av programmet Lokalt ledd utveckling (LLU). Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för åtta regionala program, ett nationellt program samt förvaltande myndighet för ett program inom territoriellt samarbete (Öresund-Kattegatt-Skagerrak). För de fyra övriga territoriella programmen är Länsstyrelserna i Norrbottens (Nord), Västerbottens (Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Arktis) respektive Jämtlands län (Sverige-Norge) förvaltande myndigheter. Jordbruksverket är förvaltande myndighet för programmet Lokalt ledd utveckling, som finansieras via ERUF och ESF. Samtliga myndigheter är ansvariga för att respektive program genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheterna svarar även för utbetalningar av fondmedel.

ESV är revisionsmyndighet för samtliga program som finansieras genom ERUF och förvaltas i Sverige.

Europeiska socialfonden

ESF finansierar åtgärder som syftar till att främja sysselsättningen och social delaktighet. Åtgärderna i det nationella socialfondsprogrammet och delar av programmet Lokalt ledd utveckling (LLU) finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige (Svenska ESF-rådet) är förvaltande myndighet för det nationella socialfondsprogrammet och har därmed ansvar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. Myndigheten svarar för utbetalningar av fondmedlen. Svenska ESF-rådet är även attesterande myndighet. För programmet Lokalt ledd utveckling som finansieras via ERUF och ESF är Jordbruksverket förvaltande myndighet och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt.

ESV är revisionsmyndighet för programmen som ESF finansierar.

Europeiska havs- och fiskerifonden

EHHF finansierar åtgärder som understödjer såväl genomförandet av den nya gemensamma fiskeripolitiken och en hållbar utveckling av fiske och vattenbruk, som delar av EU:s integrerade havspolitik. Åtgärder inom programmet finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Jordbruksverket är förvaltande myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Europeiska havs fiskeri och vattenbruksfonden

EHHFV ger stöd till utveckling av innovativa projekt som säkerställer att akvatiska och maritima resurser används på ett hållbart sätt.

Fonden bidrar till att uppnå ett hållbart fiske och bevara havets biologiska resurser. Ekonomistyrningsverket (ESV) är revisionsmyndighet.

Asyl-, migrations- och integrationsfonden

AMIF syftar till att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och underlättar rörlighet inom ramen för den reglerade invandringen. AMIF finansierar projekt inom asyl, integration och laglig migration samt återvändande. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Migrationsverket är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för inre säkerhet

ISF finansierar aktiviteter som stärker EU:s inre säkerhet. ISF består av ett gränsinstrument och ett polisinstrument. Gränsinstrumentet finansierar åtgärder inom gränskontroller och viseringar. Polisinstrumentet stödjer polissamarbete, brottsförebyggande arbete, bekämpning av brott och krishantering. Myndigheter och organisationer som är verksamma inom dessa områden kan söka stöd för olika projekt. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Polismyndigheten är ansvarig myndighet för fonden och ansvarar för att programmet genomförs på ett korrekt och effektivt sätt. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt

FEAD syftar till att minska fattigdom och social utslagning. Åtgärderna i programmen finansieras gemensamt av Sverige och EU.

Svenska ESF-rådet är förvaltande och attesterande myndighet för fonden. ESV är revisionsmyndighet.

Fonden för en rättvis omställning

FRO ska fokusera på de industrier och regioner som har störst koldioxidutsläpp i landet och ska även tackla de socioekonomiska utmaningarna som följer av en omställning.

Pengarna ska användas till investeringar i ny klimatsmart och resurseffektiv teknik i föreslagna regioner, de utpekade industrierna och dess värdekedjor. ESV är revisionsmyndighet.

Brexitjusteringsfonden

BAR ska bidra till att motverka negativa ekonomiska och sociala konsekvenser i de EU-länder och branscher som är värst drabbade av det brittiska utträdet ur EU. ESV är revisionsmyndighet.

7.2 Redovisning av samtliga EU-medel

I detta avsnitt redogörs för samtliga medel till och från EU-budgeten som redovisades mot inkomstitlar och anslag på statens budget under 2022. Utöver utfallet för 2022 redovisas de fyra närmast föregående årens utfall kassamässigt. Kassamässig redovisning innebär att man redovisar mot anslag och inkomstitlar vid betalningstillfället, oavsett vilken period som betalningen avser. Redovisningen omfattar samtliga medel oavsett till vilken fond eller vilken flerårig budgetram som medlen är hänförliga. Avsnittet ger därmed en översikt över hur EU-budgeten påverkar statens budget. Därutöver berörs sådana EU bidrag till statliga myndigheter som inte redovisas mot statens budget, men som redovisas i resultaträkningen i årsredovisningen för staten.

7.2.1 Avgiften till EU

EU:s budget upprättas med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. EU-budgetens utgifter och inkomster ska balansera och det är budgetens utgifter som styr behovet av inkomster. Inkomsterna utgjordes under 2022 huvudsakligen av egna medel i form av avgifter från medlemsstaterna. Egna medel fastställdes enligt regelverket i rådets beslut 2020/2053/EU, Euratom av den 14 december 2020 om systemet för egna medel och om upphävande av beslut 2014/335/EU Euratom av den 26 maj 2014 om systemet för Europeiska unionens egna medel. De egna medlen består av fyra delar. Dessa är baserade på bruttonationalinkomsten (BNI), icke-materialåtervunnen plast, tullar och mervärdesskatt.

Den första delen av avgiften baseras på bruttonationalinkomsten (BNI). Medlemsstaternas sammanlagda BNI-avgifter räknas som en restpost och storleken fastställdes för att säkra att EU-budgetens inkomster och utgifter balanserade. Avgiftens storlek för respektive medlemsstat beräknades som medlemsstatens andel av EU:s BNI, multiplicerad med den del av EU-budgetens utgifter som inte täcktes av de övriga egna medlen.

Den andra delen av EU avgiften baseras på icke-materialåtervunnen plast. Den infördes den 1 januari 2021 som beräknas enligt en enhetlig uttagssats på 0,80 euro per kg plastförpackningar som inte återvinns.

Den tredje delen är tullavgiften som består av handelstullar som tas ut enligt den då gällande gemensamma tulltaxan vid handel med länder utanför EU. Dessa inkomster tillföll EU-budgeten. Medlemsstaterna får dock behålla 25 procent av intäkterna för att finansiera administrativa kostnader.

Den fjärde delen av avgiften är den mervärdesskattebaserade avgiften, som beräknas som en procentuell andel av respektive medlemsstats harmoniserade mervärdesskattebas. Att mervärdesskattebasen är harmoniserad innebär att medlemsstaternas inkomster från mervärdesskatt justeras för att uppnå likabehandling mellan medlemsstaterna.

Nedsättningen av BNI-baserade avgiften uppgick till drygt 8 300 miljoner kronor för 2022, vilket är drygt 400 miljoner kronor högre än 2021.

7.2.2 Redovisningen i och vid sidan om statens budget

Betalningar från EU redovisas samlat under inkomsttypen 6000 Bidrag från EU m.m. och specificeras på separata inkomstitlar. EU-avgiften redovisas under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen.

Utgifterna inom utgiftsområdet består av Sveriges betalningar till kommissionen för EU-budgeten, som beslutas årligen inom en flerårig budgetram. EU-budgetens utgiftsnivå styr i hög grad utgiftsnivån under utgiftsområde 27 Avgiften till Europeiska unionen, eftersom EU-budgetens inkomster och utgifter ska balansera och merparten av inkomsterna utgörs av avgifter från medlemsstaterna. Sveriges avgift kan förändras under året och avvika från beräkningen i statens budget beroende på ett flertal faktorer, t.ex.

- faktisk uppbörd av tullar och importavgifter
- revideringar av medlemsstaternas BNI
- revideringar av baser för mervärdesskatt
- utfallet av EU-budgeten för tidigare år
- ändringsbudgetar på unionsnivå

Avgiften till EU i nivå med budget

Sveriges avgift till EU uppgick 2022 till 48 240 miljoner kronor. Avgiften blev därmed 403 miljoner kronor (0,8 procent) högre än vad riksdagen hade anvisat i statens budget.

Mindre EU-avgift 2022

Avgiften till EU minskade med 4 022 miljoner kronor (7,7 procent) 2022, jämfört med 2021. Merparten av minskning beror på att den BNI-baserade avgiften har blivit lägre.

Periodiserad EU-avgift i resultaträkningen

Kostnaden för Sveriges avgift till EU 2022 uppgick till 46 812 miljoner kronor (se not 4). Det var 1 428 miljoner kronor lägre än det kassamässiga utfallet som uppgick till 48 240 miljoner kronor. Det berodde framför allt på Sveriges reduktion på den avgiftsdel som baseras på BNI som trädde i kraft i december 2021 och som gäller för budgetramen för programperioden 2021–2027.

Återflödet från EU ökade marginellt

Betalningarna från EU ökade med 1 011 miljoner kronor 2022, jämfört med 2021. De medel som Sverige får som återflöde från EU-budgeten kommer huvudsakligen från Garantifonden och Landsbygdsfonden. I Tabell 1 sammanfattas det kassamässiga flödet mellan EU budgeten och den svenska statens budget under perioden 2018–2022.

Uppgifterna i Tabell 1 ger inte en fullständig bild av effekterna på statens budget av EU-medlemskapet. Utöver anslagen som helt eller delvis finansieras av EU-bidrag måste man ta hänsyn till att det förekommer utgifter genom den medfinansiering som staten står för genom anslag på statens budget, t.ex. under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv, utgiftsområde 19 Regional tillväxt och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Tabell 7.1 Avgift till och återflöde från EU (kassamässigt)

Miljoner kronor

	2018	2019	2020	2021	2022	Förändring 2022-2021
Tullavgift	5 079	5 483	5 074	5 302	6 828	1 526
Mervärdesskattebaserad avgift	3 097	3 181	3 203	6 914	7 741	827
BNI-baserad avgift	26 784	29 019	38 915	39 018	32 689	-6 329
Avgift baserad på icke materialåtervunnen plast	-	-	-	1 027	982	-46
Summa betalningar till EU¹	34 960	37 683	47 193	52 262	48 240	-4 022
Bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	6 962	7 435	7 289	6 851	7 485	635
Bidrag från EU till landsbygdsutvecklingen	1 924	2 356	3 467	3 310	3 099	-211
Bidrag från EU till fiskenäringen	237	143	64	97	151	54
Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden	1 557	792	1 449	1 185	1 430	246
Bidrag från Europeiska socialfonden	1 312	1 123	1 009	1 245	1 284	39
Bidrag till transeuropeiska nätverk	104	114	318	506	794	289
Övriga bidrag från EU	272	594	610	1 416	1 376	-40
Summa bidrag m.m.²	12 367	12 557	14 206	14 609	15 620	1 011
Nettoflöde från statens budget till EU	22 593	25 126	32 987	37 652	32 619	-5 033

¹ Redovisat mot anslag 1:1 Avgiften till Europeiska unionen.² Redovisat mot inkomsttitlar under inkomsttyp 6000 Bidrag från EU m.m.

7.2.3 Redovisning i resultaträkningen

I resultaträkningen för staten (se avsnitt 3) redovisas avgiften till EU under posten Transfereringar till utlandet. Återflödet från EU redovisas under posten Intäkter av bidrag. Dessa intäkter redovisas det år som stödet betalas ut till bidragsmottagarna, vilket motsvarar det år kostnaden uppstår. Det kan därför finnas skillnader mellan resultaträkningen och den kassamässiga redovisningen i statens budget.

Bidrag vid sidan av statens budget

Det finns också bidrag från EU-budgeten, exempelvis från ramprogrammen för forskning, som inte redovisas på statens budget, utan endast i resultaträkningen. Under 2022 tog statliga myndigheter, inklusive universitet och högskolor, emot 3 295 miljoner kronor i bidrag från EU-budgeten som enbart har redovisats som intäkter av bidrag i resultaträkningen (se not 3).

7.3 Räkenskapssammanställning av EU-medel

Räkenskapssammanställningen av EU-medel omfattar resultaträkning, balansräkning och kassamässig redovisning av utfall på anslag och inkomsttitlar. Redovisningen för kalenderåret 2022 omfattar den fleråriga budgetramen 2014–2020 och 2021–2027. Enstaka transaktioner för programperioden 2007–2013 kommenteras under respektive tabell.

7.3.1 Redovisningsprinciper för räkenskapssammanställningen

Endast EU-medel med delat förvaltningsansvar ingår i räkenskapssammanställningen. Medfinansiering ingår inte.

Sammanställningen bygger på uppgifter från de förvaltande myndigheterna. ESV har stämt av de inlämnade uppgifterna mot dessa myndigheters årsredovisningar. Redovisningsprinciperna för dessa medel är därmed desamma som för årsredovisningen för staten i övrigt, när det gäller kostnader, intäkter, fordringar och skulder samt utgifter och inkomster på statens budget. Principerna sammanfattas nedan.

I resultaträkningen redovisas intäkter av EU medel och kostnader för EU stöd enligt bokföringsmässiga grunder. Det innebär att intäkter och kostnader redovisas det år de är hänförliga till, oavsett tidpunkten för betalning. Intäkter av uppörd respektive kostnader för transfereringar uppkommer normalt under samma period som betalningen sker. Men om dessa intäkter eller kostnader är hänförliga till en annan period än betalningen periodiseras de.

Om en betalning är förväntad men inte mottagen redovisas en fordran eller en period-avgränsningspost på balansräkningens tillgångssida. Om myndigheten har ställt anspråk på betalning från EU redovisas en fordran.

Om betalningen är mottagen men gäller en senare period eller om myndigheten bedömer att den kommer att behöva betalas tillbaka, redovisas en skuld eller periodavgränsningspost på balansräkningens skuldsida.

Utgifterna i statens budget som finansieras från EU-budgeten består till största delen av transfereringar. Dessa redovisas mot anslag det år betalningen sker. Undantag gäller för mindre belopp som omfattar förvaltningskostnader, som i stället redovisas mot anslag det år som kostnaderna hänför sig till. Inkomsterna i statens budget består av bidrag från EU. EU bidragen redovisas mot inkomstitel på statens budget det år betalningen sker.

7.3.2 Resultaträkning

Resultaträkningen visar i sammandrag återflödet från EU-budgeten och hur pengarna använts.

Tabell 7.2 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2014–2020

Miljoner kronor

	2022	2021
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	3 489	2 718
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	179	150
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-	6 975
Europeiska socialfonden (ESF)	1 967	1 164
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	1 368	1 286
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	97	386
Fonden för inre säkerhet (ISF)	76	102
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	1	9
Interregionala Nord	115	106
Interregionala Norra Periferin och Arktis	63	64
Interregionala Botnia-Atlantica	55	56
Interregionala Sverige-Norge	52	53

	2022	2021
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	11	10
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	7 471	13 079
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-176	-189
Kostnader för lokaler	-9	-9
Driftkostnader	-86	-110
Summa verksamhetens kostnader	-270	-308
Lämnade bidrag		
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	-2 881	-2 564
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	-159	-145
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-	-7 081
Europeiska socialfonden (ESF)	-1 981	-1 105
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-1 232	-1 257
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-88	-91
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	-1	-9
Fonden för inre säkerhet (ISF)	1	-21
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-232	-210
Interregionala Nord	-105	-96
Interregionala Norra Periferin och Arktis	-58	-60
Interregionala Botnia-Atlantica	-53	-55
Interregionala Sverige-Norge	-48	-50
Summa lämnade bidrag	-6 838	-12 743
Summa kostnader	-7 109	-13 050
Nettokostnad/intäkt	363	28

Tabell 7.3 Resultaträkning för fleråriga budgetramen 2021–2027

Miljoner kronor

	2022	2021
Intäkter av bidrag från EU		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	7 973	-
Brexitjusteringsfonden (BAR)	616	-
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	297	-
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	157	-
Instrumentet för gränsförvaltning och visering (BMVI)	2	0
Fonden för inre säkerhet (ISF)	1	0
Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)	-1	0
Summa intäkter av bidrag från EU mm.	9 046	1
Verksamhetens kostnader		
Kostnader för personal	-47	0
Kostnader för lokaler	-7	0
Driftkostnader	-33	-1
Summa verksamhetens kostnader	-86	-1
Lämnade bidrag		
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	-7 641	-
Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF)	-214	-
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	-1	-
Interregionala Öresund-Kattegatt-Skagerrak	-4	-
Summa lämnade bidrag	-7 860	0

	2022	2021
Summa kostnader	-7 947	-1
Nettokostnad/intäkt	1 100	0

Intäkter – återflödet från EU-budgeten ökade

Intäkterna från EU ökade totalt sett med 3 437 miljoner kronor under 2022. Under programperioden 2014–2020 har intäkterna minskat med 5 607 miljoner kronor medan intäkterna från den nya programperioden 2021–2027 ökade med sammanlagt med 9 044 miljoner kronor.

Kostnader – lämnade bidrag finansierade från EU-budgeten ökade

De totala kostnaderna för lämnade bidrag som har finansierats med EU-medel ökade med 1 956 miljoner kronor för båda programperioderna under 2022, jämfört med 2021. Jordbruksverket är den myndighet som betalar ut störst andel av dessa bidrag, och utbetalningarna av bidrag som var finansierade från jordbruksfonderna minskade med 6 748 miljoner kronor för programperioden 2020–2014 och ökade med 7 973 miljoner kronor för programperioden 2021–2027.

Svenska ESF-rådet har redovisat en ökning av lämnade bidrag på 876 miljoner kronor för programperioden 2014–2020 och 616 miljoner kronor för programperioden 2021–2027. Migrationsverket redovisade en ökning på 297 miljoner kronor för programperioden 2021–2027.

7.3.3 Balansräkning

Balansräkningen visar i sammandrag fordringar och skulder avseende medel från EU-budgeten.

Tabell 7.4 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2014-2020

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Kortfristiga fordringar	2 559	8 980
Upplupna intäkter	1 970	1 230
Summa tillgångar	4 530	10 210
Kapital	2 526	7 958
Avsättningar	20	212
Skulder		
Kortfristiga skulder	-	163
Långfristiga skulder	112	103
Upplupna kostnader	91	315
Oförbrukade bidrag	239	137
Förutbetalda intäkter	1 542	1 321
Summa kapital och skulder	4 530	10 210

Tabell 7.5 Balansräkning för fleråriga budgetramen 2021-2027

Miljoner kronor

	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Kortfristiga fordringar	7 416	-
Upplupna intäkter	112	1
Summa tillgångar	7 527	1

	2022-12-31	2021-12-31
Kapital	6 908	1
Avsättningar	12	-
Skulder		
Upplupna kostnader	169	-
Oförbrukade bidrag	77	-
Förutbetalda intäkter	360	-
Summa kapital och skulder	7 527	1

Tillgångarna består av fordringar på EU

Tillgångarna består huvudsakligen av Jordbruksverkets fordringar på EU för gårdsstöd som betalades ut i slutet av 2022.

Skulderna består främst av förutbetalda intäkter

Förutbetalda intäkter för programperioderna 2014–2020 och 2021–2027 redovisades av Jordbruksverket och Svenska ESF-rådet.

Jordbruksverkets ökning av förutbetalda intäkter beror på att växelkursen för euro har stigit. Svenska ESF-rådets förändring i förutbetalda intäkter avser programförskott för programperioden 2021–2027 för fonderna ESF+ och BAR.

Svenska ESF-rådet redovisade en långfristig skuld för programperioden 2014–2020 som uppstod vid räkenskapsavslutet 2018/2019 och regleras först efter programavslutet. Ökningen av årets skuld beror på valutakursomräkning.

7.3.4 Redovisning på statens budget – kassamässig redovisning

I tabell 7.6 redovisas utfall på anslag och inkomstitlar för EU-medel med delat förvaltningsansvar som bruttoredovisas på statens budget.

Tabell 7.6 Utfall på anslag och inkomstitlar för fleråriga budgetramen 2014–2020 (exkl. TEN-bidrag)¹

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2022	Utfall 2021	Akkumulerat för programperioden
04 1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	75 633	101 618	474 741
08 1:8	Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	406 550	120 886	1 118 066
09 4:7	Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020	889	9 176	64 270
14 1:6	Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014–2020	1 994 413	1 111 767	7 345 150
19 1:3	Europeiska regionala utvecklingsfonden perioden 2014–2020	1 263 667	1 278 056	8 058 101
23 1:10	Gårdsstöd m.m.	7 438 088	6 945 563	61 812 903
23 1:11	Intervention för jordbruksprodukter m.m.	101 436	128 703	1 127 750
23 1:13	Från EU-budgeten finansierade stödåtgärder för fiske och vattenbruk	177 073	152 069	957 028
23 1:18	Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur	2 973 512	2 704 513	20 026 979
Summa anslag		14 431 260	12 552 350	100 984 987

UO/Anslag		Utfall 2022	Utfall 2021	Akkumulerat för programperioden
Inkomsttitlar²				
6111	Gårdsstöd	7 022 002	7 101 250	60 376 581
6113	Övriga interventioner	146 119	131 465	1 115 026
6115	Djurbidrag	-	-	336
6119	Övriga bidrag från Europeiska garantifonden för jordbruket	317 171	-382 125	549 432
6125	Bidrag från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2014–2020	3 099 561	3 310 559	18 762 322
6214	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2014–2020	138 556	97 054	791 520
6314	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2014–2020	1 273 100	1 184 646	8 016 534
6414	Bidrag från Europeiska socialfonden 2014–2020	1 169 664	1 245 406	6 743 369
6911	Övriga bidrag från EU	518 959	1 336 635	4 699 839
Summa inkomsttitlar³		13 685 133	14 024 890	101 054 958
Saldo		746 127	-1 472 539	-69 971

¹ Under 2022 har 794 miljoner kronor från fonden för ett sammanlänkat Europa utbetalats till Trafikverket för finansiering av projekt inom de Transeuropeiska transportnätverken (TEN). TEN-medel redovisas inte i tabellen eftersom dessa medel är undantagna från bruttoredovisning på statens budget.

² Under 2022 har 0,5 miljoner kronor återbetalats från inkomsttitel 6124 till Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling 2007-2013.

³ Övriga bidrag från EU/Statistik med 5 021 tkr ingår inte i tabellen.

Tabell 7.7 Utfall på anslag och inkomsttitlar för fleråriga budgetramen 2021-2027 (exkl. TEN-bidrag)

Tusental kronor

UO/Anslag		Utfall 2022	Utfall 2021	Akkumulerat för programperioden
04 1:17	Från EU-budgeten finansierade insatser avseende EU:s inre säkerhet	3 187	783	3 970
19 1:4	Europeiska regionala utvecklingsfonden och Fonden för en rättvis omställning 2021–2027	983	-	983
Summa anslag		4 170	783	4 953
Inkomsttitlar				
6215	Bidrag från Europeiska havs- och fiskerifonden 2021–2027	12 390	-	12 390
6315	Bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027	157 340	-	157 340
6415	Bidrag från Europeiska socialfonden 2021–2027	114 824	-	114 824
6911	Övriga bidrag från EU	852 034	-	852 034
Summa inkomsttitlar		1 136 588	0	1 136 588
Saldo		-1 132 418	783	-1 131 635

EU-finansierade bidrag på statens budget ökade

Totalt ökade utgifterna för EU-finansierade bidrag som redovisades mot anslag på statens budget med 1 879 miljoner kronor för programperioden 2014–2020 och 3 387 miljoner kronor för programperioden 2021–2027. Dessa utgifter består till största delen av jordbruksstöd, som ökade med 759 miljoner kronor jämfört med 2021.

Inkomsterna på statens budget ökade

Inkomster av EU-medel på statens budget minskade med ca 340 miljoner kronor för programperioden 2014–2020 men ökade för perioden 2021–2027 med 1 137 miljoner kronor jämfört med 2021. Inkomster från AMIF ökade med 763 miljoner kronor och inkomster från ESF ökade med 39 miljoner kronor under 2022. Inkomster från ISF ökade med 16 miljoner kronor.

Inkomsterna från jordbruksfonderna ökade dock med 465 miljoner kronor för programperioden 2014–2020 och med 12 miljoner kronor för programperioden 2021–2027 jämfört med 2021. Inkomster från ERUF ökade med 88 miljoner kronor för programperioden 2014–2020 och 157 miljoner kronor för programperioden 2021–2027.

7.4 Uppskattad felnivå i EU-programmen 2017–2022

I tabellen nedan redovisas ESV:s uppskattning av den finansiella felnivån för de svenska programmen med delad förvaltning. Felnivån är en beräkning av det belopp som inte borde ha godkänts för utbetalning från EU-budgeten, eftersom pengarna inte har använts i enlighet med EU:s regler. Det är varken ett mått på oegentligheter eller bristande måluppfyllelse. Ett exempel på ett typiskt fel är att den ansvariga myndigheten har betalat ut stöd för verksamheter som inte är stödberättigande. Ett annat vanligt exempel är att stödmottagare har fått ersättning för inköp av tjänster, varor eller investeringar som inte följer reglerna för offentlig upphandling.

I sin roll som nationellt revisionsorgan för EU-medel granskar ESV årligen alla de fonder och program som finansieras via EU-budgeten och förvaltas inom delad förvaltning. ESV:s årliga rapportering omfattar ett uttalande om förvaltningen är tillförlitlig och om de kostnader som ansvariga myndigheterna redovisar till kommissionen är lagliga och korrekta. Väsentlighetsnivån för finansiella fel är fastställd av kommissionen till 2 procent. Enligt ESV:s beräkningar har felnivåerna i Sverige legat under väsentlighetsnivån de senaste åren för huvuddelen av programmen.

Ansvariga myndigheter redovisar sina utgifter gentemot EU under en period på tolv månader. Redovisningsperioden sammanfaller inte med kalenderår och skiljer sig även åt mellan fonderna. Redovisningar för perioderna 2017/2018–2021/2022 avser årliga redovisningar som hör till den fleråriga budgetramen 2014–2020. Felnivåerna avser finansiella fel innan ansvariga myndigheter korrigerat sina räkenskaper med hänsyn till de fel som ESV identifierat i sitt revisionsarbete.

Tabell 7.8 Uppskattad felnivå för de svenska EU-programmen (2017-2022)

Procent

Fond	Program	Redovisnings- period 2021/22	Redovisnings- period 2020/21	Redovisnings- period 2019/20	Redovisnings- period 2018/19	Redovisnings- period 2017/18
Europeiska socialfonden (ESF)	Nationellt program	0,04	0,06	0,38 ²	1,89	0,03
ESF och ERUF	Lokalt Ledd Utveckling inom ESF och ERUF	0,34	0,34	2,41	0,00	0,17
Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD)	Nationellt program	1,16	0	0,13	3,35	0,00
Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF)	Nationella program 1-9	0,04	1,91 ³	0,77	0,07	0,28
	Botnia Atlantica	0,03	0,94	0,01	0,29	0,05
	Nord	0,86	0,43	1,40	0,17	0,15

Fond	Program	Redovisnings- period 2021/22	Redovisnings- period 2020/21	Redovisnings- period 2019/20	Redovisnings- period 2018/19	Redovisnings- period 2017/18
	Sverige Norge	0,35	0,13	0,91	0,00	0,00
	Öresund Kattegatt Skagerak	3,9	0,26	0,24	0,20	0,37
	Norra Periferin och Arktis	0,36	0,27	0,01	0,02	0,00
Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)	Nationellt program	4,14	0	1,63 ²	0,47	0,00
Asyl- migrations- och integrationsfonden (AMIF)	Nationellt program	0	0,76	0,03	0,01	0,06
Fonden för inre säkerhet (ISF)	Nationellt program	1,03	0,07	5,09 ²	0,09	0,00
Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ)	Garantifonden IAKS ¹	0,35	0,11	0,25	0,10	0,02
	Garantifonden ej IAKS	3,83				
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU)	Landsbygdsutvecklingsfonden IAKS	0,37	0,51	0,58	2,45 ³	0,00
	Landsbygdsutvecklingsfonden ej IAKS	0,13	1,79 ⁴	1,40	0,06	1,73

¹ Den uppskattade felnivån avser hela garantifonden för redovisningsperioder fram till och med 2020/2021 eftersom andelen medel inom ej IAKS var av mindre omfattning under dessa perioder.

² I jämförelse med ÅR 2021: För EHFF och ESF redovisningsperioden 2019/20 har felnivån höjts eftersom EU-kommissionen identifierar fel som ESVgjort en annan bedömning av.

³ I jämförelse med ÅR 2021: För ERUF9 redovisningsperioden 2020/21 har felnivån sänkts efter dialog med EU-kommissionen.

⁴ I jämförelse med ÅR 2020: För EJFLU ej IAKS redovisningsperioden 2020/21 har felnivån justerats efter dialog med EU-kommissionen.

Bilaga 1

Ordlista

Anläggningstillgång

Tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. Det är avsikten med innehavet, och inte tillgångens natur, som är avgörande för om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. Med stadigvarande bruk eller innehav avses tillgångar som innehas i mer än ett år. Anläggningstillgångar delas upp i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Anskaffningsvärde

Utgiften för en tillgångs köp eller tillverkning. I anskaffningsvärdet ska räknas in samtliga utgifter för att få tillgången på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen.

Anskaffningsvärdemetoden

En metod som används för att redovisa och värdera anläggningstillgångar i balansräkningen. Metoden innebär att en anläggningstillgång initialt tas upp till anskaffningsvärdet. Det bokförda värdet minskar sedan löpande under tillgångens nyttjandeperiod med avskrivningar och nedskrivningar. Se även Kapitalandelsmetoden.

Anslag

Utgiftspost på statens budget som riksdagen fattar beslut om. Riksdagens anslagsbeslut innebär att regeringen bemyndigas att under viss tid och under vissa villkor använda anvisade medel till de av riksdagen angivna ändamålen. Anslaget anvisas av riksdagen till regeringen. Därefter tilldelar regeringen anslagsmedel till myndigheter. Regeringen kan underindela anslagen i anslagsposter och delposter. Samtliga anslag i statens budget är ramanslag. Se vidare Ramanslag.

Anslagsbehållningar

Kvarstående anslagsmedel på ramanslag vid budgetårets slut. Se vidare Ramanslag. Totalt tilldelade medel beräknas som summan av anvisade medel enligt statens budget för ett aktuellt budgetår och kvarstående medel från tidigare år, s.k. ingående anslagsbehållningar. De tilldelade medlen kan förändras under budgetåret, dels genom anvisade eller minskade medel på ändringsbudget, och dels genom indragningar enligt regeringsbeslut. I budget-propositionen och vårpropositionen görs en prognos över förändringen av anslagsbehållningar för de kommande åren. Detta redovisas under posten Minskning av anslagsbehållningar.

Anslagskredit

Ett tillåtet överskridande på ett ramanslag som förs över till kommande budgetår och som därmed minskar totalt disponibelt belopp. Se vidare Ramanslag.

Anslagssparande

Outnyttjade medel på ramanslag, som inom vissa gränser får överföras till kommande budgetår. Se vidare Ramanslag.

Ansvarsförbindelser

Befintliga förpliktelser som inte redovisas som skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att de kommer att regleras, eller på grund av att deras storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. Det kan också vara möjliga förpliktelser, dvs. det är osäkert om det förekommer en förpliktelse eller inte. Ansvarsförbindelser benämns i vissa fall eventalförpliktelser, bl.a. i flera internationella redovisningsrekommendationer, men detta har inte alltid exakt samma betydelse. Ansvarsförbindelser redovisas ”inom linjen” i (anslutning till) balansräkningen men de tas inte med i balansräkningens beloppskolumner och räknas inte in i balanssumman. Garantiåtaganden utgör de största ansvarsförbindelserna i staten.

Avgift

Ersättning som betalas för en motprestation. Om inget annat har beslutats ska avgifter inom staten beräknas så att de helt täcker verksamhetens kostnader, såväl direkta som indirekta (full kostnadstäckning).

Avsättning

Post på balansräkningens skuldsida för förpliktelser som är osäkra till belopp och/eller tidpunkt då de ska infrias. Detta till skillnad från poster som redovisas som skulder, som i princip är säkra såväl till belopp som till tidpunkt för infriande.

Balansräkning

Dokument i årsredovisningen som visar den redovisande enhetens ekonomiska ställning på bokslutsdagen, uttryckt i tillgångar, skulder och kapital. Tillgångs- och skuldsidans summor är lika stora.

Beredskapstillgång

Tillgång som innehåser för civilt eller militärt beredskapsändamål. Tillgångar för civilt beredskapsändamål kan utgöras av t.ex. läkemedel och räddningsutrustning.

Beställningsbemyndigande

Tillstånd som en statlig myndighet behöver för att få ingå ekonomiska åtaganden som kommer att belasta framtida anslag.

Bidrag

Ersättning som lämnas eller mottas utan direkt motprestation. Däremot kan villkor finnas för erhållande av bidraget. I statlig redovisning sammanfaller begreppet vanligen med transferering. Se även Transferering.

Bokföringsmässiga grunder

Princip som innebär att inkomster och utgifter hänförs (periodiseras) till den räkenskapsperiod de hör till och intäkt- respektive kostnadsförs. Avgörande är när en prestation utförs eller när resursförbrukning sker, inte när den faktureras eller regleras likvidmässigt.

Bokfört värde

Det värde som en tillgång eller skuld är upptagen till i balansräkningen. Det kan avvika från marknadsvärdet eller anskaffningsvärdet. Bokfört värde benämns i vissa sammanhang som redovisat värde.

Bruttonationalinkomst (BNI)

Summa av bruttonationalprodukten och faktorinkomster till och från utlandet, t.ex. löner, aktieutdelningar, räntor.

Bruttonationalprodukten (BNP)

Värdet av alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett år.

Bruttoredovisning

Redovisningsmetod som innebär att inkomster och utgifter, intäkter och kostnader eller tillgångar och skulder redovisas var för sig, dvs. de kvittas inte mot varandra. Motsatsen är nettoredovisning, vilket innebär att endast skillnaden mellan respektive begreppspår redovisas, dvs. de kvittas mot varandra. Statens inkomster och utgifter ska budgeteras och redovisas brutto.

Budgeteringsmarginal

Skillnaden mellan statens utgiftstak och de takbegränsade utgifterna i statens budget och ålderspensionssystemet. Se vidare Utgiftstak för staten och Takbegränsade utgifter. Denna marginal utgör en buffert för högre utgifter än beräknat. Under den period som utgiftstaket omfattar kan såväl den samhällsekonomiska utvecklingen som konsekvenserna av redan fattade beslut bli annorlunda än vad som förväntats. Det kan t.ex. bero på högre arbetslöshet, lägre BNP-tillväxt eller högre utgifter till följd av beteendeförändringar.

Budgetunderskott

Ett negativt saldo i statens budget som uppkommer då utgifterna är större än inkomsterna. Ett budgetunderskott är per definition lika med statens lånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Budgetöverskott

Ett positivt saldo i statens budget som uppkommer då inkomsterna är större än utgifterna, vilket innebär att staten kan amortera på statsskulden. Se vidare Statens budgetsaldo.

Derivatinstrument

Ett samlingsnamn för ett flertal olika finansiella instrument som bl.a. används av Riksgäldskontoret för att hantera kurs- och ränterisker avseende statsskulden. Vanliga derivatinstrument är optioner, terminer och skuldbytesavtal (eng. swaps).

Effektivitetsrevision

Riksrevisionens granskning av effektiviteten i den statliga verksamheten. Granskningen ska främja ett effektivt verkställande av politiska beslut och användande av skattemedel.

Eget kapital

Skillnaden mellan det bokförda värdet av tillgångarna och skulderna i en balansräkning, dvs. nettoförmögenheten eller kapitalbehållningen. Det egna kapitalet i ett företag består av det kapital som ägarna satsat med tillägg för vinster och avdrag för förluster som stannat i företaget. I årsredovisningen för staten benämns det egna kapitalet Nettoförmögenhet.

Ekonomisk händelse

Alla förändringar i storleken och sammansättningen av statens/myndigheternas tillgångar, skulder eller kapital. Dessa förändringar beror på statens/myndigheternas ekonomiska relationer med omvärlden, såsom in- och utbetalningar samt uppkomna fordringar och skulder. Ekonomisk händelse kan jämföras med begreppet affärshändelse som används i näringslivet.

Eliminering

Ett moment i upprättandet av en konsoliderad redovisning/koncernredovisning. I årsredovisningen för staten innebär eliminering att fordringar och skulder samt transaktioner mellan myndigheter (även affärsverk) liksom därmed sammanhängande orealiserade vinster tas bort för att ge en rättvisande bild av statens ekonomiska resultat och ställning.

Elstöd

Elstöd är ersättning som betalas till de svenska elkonsumenterna för de höga elpriserna. Se även beskrivning av begreppen Kapacitetsavgifter och Flaskhalsintäkter.

Finansiell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som utgörs av t.ex. aktier, andra andelar och obligationer där syftet med innehavet är varaktigt. Se även Anläggningstillgång.

Finansiellt sparande

Skillnaden mellan reala inkomster och reala utgifter för respektive sektor i nationalräkenskapssystemet. Den offentliga sektorns finansiella sparande, dvs. sparandet för staten, kommunerna och ålderspensionssystemet, är ett viktigt mått i den ekonomiska politiken. Se vidare Överskottsmål.

Finansieringsanalys

Dokument i årsredovisningen som visar tillförda och använda medel i statens verksamhet. Finansieringsanalysen visar hur statens likvida ställning på total nivå, dvs. statens nettoupplåning, har förändrats under året. Förändringen delas in i avsnitten statens verksamhet, investeringar, utlåning och finansiella aktiviteter. Se vidare Statens nettoupplåning.

Flaskhalsintäkter

Benämningen flaskhalsintäkter används i årsredovisning för staten för intäkter som används för att finansiera statens kostnader för lämnat elstöd.

Fordringar

Post på balansräkningens tillgångssida. Fordringar delas upp på kortfristiga och långfristiga. Kortfristiga fordringar är fordringar som förfaller inom ett år. Långfristiga fordringar utgörs av fordringar som förfaller efter mer än ett år.

Förenklad substansvärdering

Aktier och andelar i hel- och delägda företag värderas enligt förenklad substansvärdering. Metoden innebär att statens andel av företagens eget kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagens resultat redovisas sedan i resultaträkningen. Även affärsverkens hel- och delägda företag redovisas enligt förenklad substansvärdering.

Förutbetalad intäkt

Inkomster från varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats till köparen. Beloppet tas upp som skuld i bokslutet för att intäktsredovisas kommande år när prestationen utförs.

Förutbetalad kostnad

Utgifter för varor eller tjänster som bokförts under året men som ännu inte levererats från säljaren. Beloppet tas upp som tillgång i bokslutet för att kostnadsredovisas kommande år när prestationen erhålls. Exempel är hyror som ofta betalas kvartalsvis i förväg.

God redovisningssed

Utgångspunkt för bokföring som finns uttryckt i lagar, förordningar, övriga regeringsbeslut samt av ESV utfärdade föreskrifter och allmänna råd och utfyllande tolkningar av dessa bestämmelser.

Immateriell anläggningstillgång

Anläggningstillgång som saknar fysisk substans. Det är huvudsakligen utgifter för utveckling samt licenser för datorprogram och liknande rättigheter som tas upp (aktiveras) som immateriella anläggningstillgångar i balansräkningen. En av förutsättningarna för att aktivera dessa utgifter är att de beräknas bli av väsentligt värde för verksamheten under kommande år. Se även Anläggningstillgång.

Inbetalning

Ekonomisk händelse då pengar överförs från en ägare till en annan. Den kan avvika från tidpunkten för intäkt eller inkomst.

Indragning

Åtgärd enligt vilken regeringen får besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas. Bestämmelser om detta finns i budgetlagen (2011:203) och anslagsförordningen (2011:223).

Inkomst

En ekonomisk händelse genom vilken ett värde av finansiell natur tillförs myndigheten. Till skillnad från intäkt kan inkomst avse flera redovisningsperioder och behöver inte öka myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens intäkter, inkomster och inbetalningar.

Inkomsttitel

Inkomstpost på statens budget där myndigheten redovisar inkomster (i generell mening, dvs. även intäkter och inbetalningar) som den inte själv får disponera, exempelvis skatter. På inkomsttitel redovisas sådana statsinkomster som inte är specialdestinerade för en viss verksamhet utan kan finansiera vilka utgifter som helst.

Inleverans

Att mot inkomsttitel och/eller till statens centralkonto i Riksbanken redovisa respektive betala medel som inte får behållas av myndigheten. Vanligen avser det inbetalning av skatter, överskott från verksamheten eller offentlighetsrättsliga avgifter.

Interna mellanhavanden

Transaktioner och andra poster (fordringar, skulder etc.) inom exempelvis en koncern. I årsredovisningen för staten är interna mellanhavanden de transaktioner och andra poster mellan de myndigheter som ingår i den beslutade avgränsningen av staten.

Intäkt

Det bruttoinflöde av ekonomiska fördelar eller servicepotential som uppstår i verksamheten under en period och som ökar myndighetens/statens nettoförmögenhet. I relation till begreppet inkomst kan intäkt ses som inkomsten hänförd till den tidsperiod under vilken den har upparbetats eller blivit intjänad, dvs. periodiserad inkomst.

Kapacitetsavgift

I årsredovisningen för staten används begreppet kapacitetsavgifter för inbetalade avgifter från elbolag och för de intäkter som finansierar Affärsverket svenska kraftnäts

kostnader för att reducera kapacitetsbrister i transmissionsnätet. Kapacitetsavgifter uppstår vid prisskillnader mellan elområden i dagen-före-marknaden.

Kapitalandelsmetoden

En av flera metoder för att konsolidera dotter- och intresseföretag. Enligt kapitalandelsmetoden redovisas en investering initialt till sitt anskaffningsvärde. Det bokförda värdet ökas eller minskas därefter med företagets vinster eller förluster, för att avspegla myndighetens andel av företaget. Se även Anskaffningsvärdemetoden.

Kassamässig redovisning mot statens budget

Redovisningsprincip som innebär att redovisning mot anslag och inkomstitlar på statens budget görs vid betalningstillfället.

Kassamässig korrigerig

Skillnaden mellan å ena sidan saldot mellan anslag och inkomstitlar på statens budget och å andra sidan saldot mellan ut- och inbetalningar på statens centralkonto i Riksbanken. När redovisning mot anslag görs kostnadsmissigt eller utgiftsmässigt kan kassamässiga korrigeringar uppkomma mellan månader och år, om tidpunkten för redovisning mot anslag inte sammanfaller med betalningstidpunkten. För anslag kopplade till ett räntekonto, vilket gäller de flesta förvaltningsanslag, påverkas posten i stället av skillnaden mellan redovisning mot anslag och anslagsmedel överförda till räntekontot. En kassamässig korrigerig uppkommer även när tidpunkten för redovisning mot inkomstitel inte sammanfaller med betalningen. Vidare förekommer transaktioner över statens centralkonto som inte har sin motsvarighet på anslag eller inkomstitlar och omvänt, som leder till kassamässiga korrigeringsposter. Utfallet av den kassamässiga korrigeringen räknas fram som en restpost, men det går att urskilja och även göra prognoser på vissa delposter.

Konsolidering

Del i upprättande av en koncernredovisning. Konsolidering i staten innebär att myndigheternas resultaträkningar och balansräkningar läggs samman, efter det att de interna mellanhavandena mellan myndigheter eliminerats.

Kostnad

Kostnad är en utgift som redovisas i den period den förbrukas, dvs. en periodiserad utgift.

Löptid

Den period under vilken en skuldförbindelse gäller.

Medgivet överskridande

Rätt att, med vissa begränsningar, överskrida ett anvisat anslag. Se vidare Ramanslag.

Nationalräkenskaperna

Ett internationellt jämförbart system för statistisk redovisning av hela samhälls-ekonomin som tas fram enligt regler som är gemensamma inom EU. Ekonomin delas upp på olika sektorer såsom staten, kommunerna, hushållen och företagen. Nationalräkenskaperna används bland annat för beräkningar av BNP. Se vidare Bruttonationalprodukten (BNP).

Nettoförmögenhet

Skillnaden mellan statens tillgångar och skulder. Om statens skulder är större än tillgångarna innebär det att nettoförmögenheten är negativ. I näringslivet motsvaras nettoförmögenheten av eget kapital.

Nettokostnad för statsskulden

Kostnad för förvaltning av statsskulden, enligt Riksgäldskontorets definition. I nettokostnad för statsskulden ingår finansiella kostnader och intäkter i Riksgäldskontorets in- och utlåningsverksamhet.

Omsättning

Ett företags totala försäljning under en viss period (exklusive moms). I staten menas vanligen de totala intäkterna från skatter (på myndighetsnivån anslag), försäljning, bidrag och andra intäkter.

Omsättningstillgång

Tillgång i balansräkningen avsedd att omsättas i verksamheten, antingen genom försäljning eller förbrukning. Omsättningstillgångar är oftast avsedda att innehas kortare än tre år.

Option

Ett finansiellt instrument som ger rätten att köpa eller sälja en underliggande tillgång vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Termin.

Periodavgränsningspost

Skuld- eller fordringspost som periodiserar utgifter eller inkomster till kostnader eller intäkter vid avslutningen av en redovisningsperiod. I årsredovisningen för staten består periodavgränsningsposterna av upplupna och förutbetalda kostnader respektive intäkter samt oförbrukade bidrag.

Periodisering

Fördelning av utgifter och inkomster till den period då resursen förbrukats (kostnad) eller då prestationen utförts (intäkt).

Ramanslag

Anslagstyp som innebär att kvarvarande medel får överföras till påföljande år som anslagssparande och att anslaget får överskridas genom utnyttjande av anslagskredit. För myndigheterna är storleken på tillåtet anslagssparande och anslagskredit begränsad genom generella regler och särskilda beslut.

Realekonomisk fördelning

Fördelning av utgifter i konsumtion, investering, ränta och transferering. Syftet med den realekonomiska fördelningen är dels att ge underlag för nationalräkenskaperna, dels att bättre kunna analysera statens budget. De statliga inrapporteringskoderna (S-koderna) utgör basen för den realekonomiska fördelningen.

Redovisning mot anslag och inkomstitlar

De utgifter myndigheterna har redovisat mot anslag respektive de inkomster de har redovisat mot inkomstitel. Begreppen utgifter och inkomster har här en generell betydelse. Redovisning mot anslag och inkomstitlar kan avse såväl kostnader/intäkter som utgifter/inkomster och även betalningar. Se Utgift respektive Inkomst.

Resultaträkning

Del av årsredovisning som i sammandrag visar hur kostnader och intäkter fördelar sig på olika poster och ett saldo av dessa. Saldot benämns årets överskott/underskott och är inget mått på effektivitet eller måluppfyllelse.

Revisionsberättelse med standardutformning

Revisionsberättelse med standardutformning lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt gällande regelverk och att årsredovisningen ger en rättvisande bild.

Revisionsberättelse med reservation

Revisionsberättelse med reservation lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), men som inte är av avgörande betydelse för årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse med avvikande mening

Revisionsberättelse med avvikande mening lämnas när Riksrevisionen bedömer att årsredovisningen innehåller felaktigheter som är väsentliga (enskilt eller sammantaget), och som har en genomgripande påverkan på årsredovisningen. Detta kan bero på felaktig eller utebliven information som kan leda till att en beslutsfattare riskerar att fatta felaktiga beslut baserat på informationen i årsredovisningen.

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig

Revisionsberättelse där revisorn avstår från att uttala sig lämnas när Riksrevisionen inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis och bedömer att möjliga effekter och oupptäckta fel kan vara både väsentliga och genomgripande.

Revisionsberättelse med upplysning

Riksrevisionen lämnar en revisionsberättelse med standardutformning men vill ändå genom upplysningen lyfta fram viktig information som den vill fästa läsarens uppmärksamhet på.

Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets in- och utlåning till myndigheter (även affärsverk), statliga bolag, vissa fonder och eventuellt andra låntagare, som utgör en post på utgiftssidan i statens budget. Posten ingår tillsammans med posten Kassamässig korrigerings i statens budget för att budgetsaldot ska motsvara statens lånebehov med omvänt tecken. Se även Kassamässig korrigerings.

Räkenskapsår

Den period som en årsredovisning omfattar vilken normalt utgörs av 12 månader. Statens räkenskapsår sammanfaller med kalenderår.

Rättvisande bild

Årsredovisningens delar ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och den ekonomiska ställningen. I normalfallet förutsätts att information som lämnas med tillämpning av god redovisningssed också ger en rättvisande bild.

Rörelseresultat

Resultat i ett företag före finansiella poster, bokslutsdispositioner och skatt.

Skuld

En befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas leda till ett utflöde av resurser. Skulderna i statens konsoliderade balansräkning visar statens förpliktelser mot andra. Skulder är i princip säkra till sitt

belopp och tidpunkten för infriande, till skillnad från poster som redovisas som avsättningar.

Skuldbytesavtal (eng. swaps)

Ett derivatinstrument som används av Riksgäldskontoret för upplåningen i utländsk valuta eller för förvaltning av kronskulden. Swaptransaktionerna innebär att Riksgäldskontoret byter kronor mot utländsk valuta och under swappavtalets löptid erhåller fast ränta i kronor och betalar rörlig ränta i utländsk valuta (kron/valutaswappar). Därutöver kan swappar användas för att byta räntevillkor, t.ex. från fast till rörlig ränta. Se även Derivatinstrument.

Skuldskötselinstrument

Statsskulden mäts inklusive skuldskötselinstrument, dvs. de derivat Riksgäldskontoret använder i statsskuld förvaltningen. Se Derivatinstrument.

Statens budget

En plan för huvuddelen av statens inkomster och utgifter avseende ett budgetår (tidigare benämnd statsbudgeten). Statens budget består av anslag, inkomsttitlar samt Riksgäldskontorets nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost, vilket sammantaget ger statens lånebehov. Riksdagen fastställer budgeten och anvisar medel till regeringens förfogande för olika ändamål under anslag. Ofta används statens budget och dess saldo för att beskriva statens verksamhet. Anslagsmedel kan även anvisas och minskas på ändringsbudget under löpande budgetår i samband med den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen.

Statens budgetsaldo

Skillnaden mellan inkomster och utgifter på statens budget, vilket överensstämmer med statens lånebehov (med omvänt tecken). En kassamässig korrigeringspost på budgetens utgiftssida gör att denna överensstämmelse uppnås. Om saldot är negativt föreligger ett budgetunderskott och därmed ett lånebehov, vilket ökar statsskulden. Ett positivt saldo, vilket är detsamma som ett budgetöverskott, innebär en amortering av statsskulden.

Statens lånebehov

Statens behov av att låna pengar under en viss period. Summan av alla kassaflöden till och från staten kallas nettolånebehov. Nettolånebehovet överensstämmer med statens budgetsaldo (med omvänt tecken). Detta åstadkoms genom att en kassamässig korrigeringspost och Riksgäldskontorets nettoutlåning ingår i statens budget. Staten måste även låna för att betala tillbaka lån som löper ut. Summan av nettolånebehovet och förfallande lån kallas bruttolånebehov. Se vidare Statens budgetsaldo.

Statens nettoupplåning

Statsskulden (exklusive orealiserade valutakursförändringar) och statens övriga upplåning. Värdeförändringar hänförliga till statsskulden omfattas inte av detta begrepp. Ett negativt saldo innebär att staten har gjort en nettoamortering. Saldoraden i finansieringsanalysen i årsredovisningen för staten visar förändringen av statens nettoupplåning under året. Se även Finansieringsanalys.

Statliga affärsverk

Myndigheter under regeringen med affärsdrivande verksamhet och större ekonomisk rörelsefrihet än vanliga statliga myndigheter. År 2017 fanns tre affärsverk: Luftfartsverket, Sjöfartsverket samt Affärsverket svenska kraftnät.

Statliga kreditgarantier

Ett statligt borgensåtagande som oftast gäller såsom för egen skuld. Med det menas att borgenären (långgivaren) kan kräva att skulden ska betalas av borgensmannen (i detta fall staten) utan att först kräva betalning av gäldenären (låntagaren). En kreditgaranti är kopplad till en viss kredit.

Statsobligation

Ett räntebärande värdepapper som ges ut av Riksgäldskontoret. Räntan på statsobligationer är fast under hela löptiden och betalas ut en gång per år. Det finns nominella och reala statsobligationer. De reala statsobligationerna är skyddade mot inflation. De har en fast real ränta plus en ersättning för den faktiska inflationen under värdepapperets löptid.

Statsredovisningen

Den centrala redovisningen för staten (tidigare benämnd riksredovisningen). Informationen används för att kunna planera, följa upp och styra den statliga verksamheten. Statsredovisningen ligger till grund för årsredovisningen för staten inklusive utfallet på statens budget, men även för statistik om statens finanser och budgetprognoser.

Statsskulden

Summan av samtliga lån som tagits av Riksgäldskontoret för statens räkning. Riksgäldskontoret förvaltar statsskulden. Upplåningen på den svenska marknaden sker främst i form av statsobligationer, statsskuldväxlar och likviditetsförvaltningsinstrument. Den utländska upplåningen sker huvudsakligen via skuldbytesavtal (kron/valutaswappar). Även upplåning via statsskuldväxlar i utländsk valuta (commercial papers) och direkt på utländska kapitalmarknaden förekommer. Statsskulden påverkas förutom av statens budgetsaldo, även av orealiserade valutakursförändringar, tillfälliga placeringar samt direkta nedskrivningar vid inleverans av statsobligationer.

Statsskuldränta

Räntan på statsskulden. Räntorna på statsskulden redovisas i huvudsak kassamässigt (vid betalning) på statens budget. Förutom den kassamässiga redovisningen mot anslag, redovisas räntekostnader enligt bokföringsmässiga grunder i resultaträkningen i årsredovisningen för staten. Skillnader uppstår mellan dessa redovisningsmetoder beroende på bland annat orealiserade räntor, valuta-förändringar och kursdifferenser. Utgifterna för statsskuldräntorna ingår inte under utgiftstaket.

Statsskuldväxel

Räntebärande värdepapper med kort löptid som Riksgäldskontoret ger ut. Statsskuldväxeln har inga räntebetalningar under löptiden. Avkastningen är skillnaden mellan slutbetalning och det pris som statsskuldväxeln har köpts till. Normalt är löptiden tre, sex eller tolv månader.

Takbegränsade utgifter

Summan av alla utgifter inom det fastställda utgiftstaket. De takbegränsade utgifterna omfattar dels utgifterna på statens budget (utgiftsområde 1–27) exklusive statskuldräntor (utgiftsområde 26), dels utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. De takbegränsade utgifterna avser faktiskt förbrukade anslagsmedel, vilket innebär att myndigheternas utnyttjande av anslagsbehållningar och anslagskrediter ingår.

Termin

Ett finansiellt instrument som ger skyldighet att köpa och sälja en underliggande vara vid en framtida tidpunkt till ett i förväg bestämt pris. Se även Option.

Tilldelade medel

Summan av ingående anslagsbehållningar, statens budget, ändringsbudget, indragningar och omfördelningar. Se vidare Anslagsbehållningar.

Tillgång

En resurs som en myndighet eller staten har kontroll över till följd av inträffade händelser och som förväntas innebära ekonomiska fördelar eller servicepotential i framtiden.

Tillgängliga medel

Summan av tilldelade medel, anslagskredit och medgivet överskridande. Se vidare Tilldelade medel, Anslagskredit och Medgivet överskridande.

Transferering

Överföring av ekonomiska medel för statens räkning utan krav på motprestation men vanligen enligt vissa villkor. Transfereringar i staten utgörs främst av utbetalningar av bidrag och försäkringsersättningar.

Underliggande saldo

Statens budgetsaldo justerat för tillfälliga och extraordinära händelser. Det finns ingen entydig metod att definiera vilka transaktioner som ska klassificeras som tillfälliga eller extraordinära. Därför är det väsentligt att samtliga sådana poster specificeras i utfallsredovisningen. Exempel på en sådan händelse är en försäljning av statligt aktieinnehav.

Uppbörd

Betalning som en statlig myndighet mottar för statens räkning och överför till statens centralkonto utan att disponera. Uppbörd är till allra största delen skatter och ska redovisas mot en inkomsttitel på statens budget. Se även Inkomsttitel.

Upplupen intäkt

Intäkt som avser tjänster som utförts eller varor som levererats under året, men inte fakturerats senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Sådan intäkt tas upp i resultaträkningen med motposten upplupen intäkt i balansräkningen.

Upplupen kostnad

Kostnad för t.ex. varor och tjänster som mottagits under redovisningsperioden, men där man inte fått fakturan, senast vid ett visst datum i samband med årets slut (brytdag). Ett annat exempel är skuld till personalen för inarbetad semester. Sådana kostnader tas upp i resultaträkningen med motposten upplupna kostnader i balansräkningen.

Utbetalning

Ekonomisk händelse som avser själva betalningstransaktionen, dvs. när ersättning utges. Den kan avvika från tidpunkten för kostnad och utgift.

Utdelning

Den del av ett företags vinst som delas ut till ägarna.

Utgift

Ekonomisk händelse genom vilken ett värde av ekonomisk natur lämnar myndigheten, vanligtvis i form av det ekonomiska värdet av de resurser som anskaffas. Utgiften uppstår vid anskaffningstillfället, vilket i normalfallet likställs med den tidpunkt då faktura mottas för en levererad vara eller tjänst. Till skillnad mot kostnad kan en utgift avse flera redovisningsperioder och behöver inte minska myndighetens/statens nettoförmögenhet. Begreppet har även en generell betydelse och används i vissa fall som ett sammanfattande begrepp för statens kostnader, utgifter och utbetalningar.

Utgiftsområde

En indelningsgrund för anslagen i statens budget. I budgeten finns 27 utgiftsområden vilka är reglerade i riksdagsordningen. Varje anslag på statens budget ingår i ett utgiftsområde.

Utgiftsramar

Ramar för utgiftsområden på statens budget som beslutas av riksdagen inom den s.k. rambesluts-modellen, vilket är en ”uppifrån- och nedmetod” för budgetering. Den innebär att riksdagen i ett första steg tar ställning till utgiftstaket, därefter utgiftsramar för de 27 utgiftsområdena och slutligen de enskilda anslagen.

Utgiftstak för staten

En högsta nivå för statens utgifter för ett visst år som normalt fastställs tre år i förväg av riksdagen. Skillnaden mellan utgiftstaket och de takbegränsade utgifterna utgör budgeteringsmarginal. Utgiftstaket för staten beslutas i nominella termer och tar hänsyn till en viss beräknad prisutveckling under perioden.

Utomstatliga transaktioner

Transaktioner mellan staten och en annan part som ligger utanför den beslutade avgränsningen av staten, t ex kommuner, privata företag, hushåll, statliga bolag och stiftelser eller utländska organisationer. Se även Interna mellanhavanden.

Valutareserv

De tillgångar i utländsk valuta som omedelbart kan disponeras för betalningar till utlandet. Sveriges valutareserv förvaltas av Riksbanken.

Valutarisk

Risken för förändringar i växelkursen på den aktuella utländska valutan mot den svenska kronan.

Årets över- eller underskott

Den sista raden i statens resultaträkning, som visar skillnaden mellan redovisade intäkter och kostnader. Motsvarande uppgift finns i balansräkningen i noten till rubriken Nettoförmögenhet.

Årlig revision

Riksrevisionens granskning av årsredovisningar och underliggande redovisning i syfte att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande.

Granskning görs även av om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut. Riksrevisionen lämnar varje år revisionsberättelser avseende myndigheterna till regeringen och revisionsberättelse avseende årsredovisningen för staten till regeringen och riksdagen.

Återanskaffningsvärde

Den utgift som skulle uppstå för en tillgångs förvärv eller tillverkning om anskaffning skulle ske vid räkenskapsårets utgång.

Ändringar i statens budget

Ändring av budgeten som riksdagen beslutar om under pågående budgetår. Riksdagen kan besluta om en ny beräkning av statens inkomster och om nya eller ändrade anslag för innevarande år. Detta sker som regel i samband med riksdagens beslut om den ekonomiska vårpropositionen respektive budgetpropositionen. Se vidare Statens budget.

Överskottsmål

Budgetpolitiskt mål för den offentliga sektorns finansiella sparande.

Bilaga 2

Statliga myndigheter

De myndigheter som ingår i årsredovisningen för staten finns med i nedanstående förteckning. Eftersom förteckningen anger de myndigheter som de finansiella dokumenten omfattar, ingår inte nämndmyndigheter och liknande vars ekonomiska utfall redovisas av en annan myndighet.

A

Affärsverket svenska kraftnät
Allmänna reklamationsnämnden
Arbetsdomstolen
Arbetsförmedlingen
Arbetsgivarverket
Arbetsmiljöverket

B

Barnombudsmannen
Blekinge tekniska högskola
Bokföringsnämnden
Bolagsverket
Boverket
Brottsförebyggande rådet
Brottsoffermyndigheten

C

Centrala studiestödsnämnden

D

Delegationen mot segregation (myndigheten upphörde 2022-12-31)
Diskrimineringsombudsmannen
Domarnämnden
Domstolsverket

E

E-hälsomyndigheten
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomistyrningsverket
Elsäkerhetsverket
Energimarknadsinspektionen
Etikprövningsmyndigheten
Exportkreditnämnden

F

Fastighetsmäklarinspektionen
Finansinspektionen
Finanspolitiska rådet
Folke Bernadotteakademin
Folkhälsomyndigheten

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
Fortifikationsverket
Forum för levande historia
Försvarets materielverk
Försvarets radioanstalt
Försvarshögskolan
Försvarmakten
Försvarsunderrättelsesdomstolen
Försäkringskassan

G

Gymnastik- och idrottshögskolan
Göteborgs universitet

H

Havs- och vattenmyndigheten
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst

I

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Inspektionen för socialförsäkringen
Inspektionen för strategiska produkter
Inspektionen för vård och omsorg
Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering
Institutet för mänskliga rättigheter (myndigheten startade 2022-01-01)
Institutet för rymdfysik
Institutet för språk och folkminnen
Integritetsskyddsmyndigheten

J

Justitiekanslern
Jämställdhetsmyndigheten

K

Kammarkollegiet
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kemikalieinspektionen
Kommerskollegium
Konjunkturinstitutet
Konkurrensverket
Konstfack
Konstnärsnämnden
Konsumentverket
Kriminalvården
Kronofogdemyndigheten
Kungl. Biblioteket

Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Kungl. Tekniska högskolan
Kungliga slottsstaten
Kustbevakningen
Kärnavfallsfonden

L

Lantmäteriet
Linköpings universitet
Linnéuniversitetet
Livsmedelsverket
Luftfartsverket, affärsverk
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Läkemedelsverket
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län

M

Malmö universitet
Medlingsinstitutet
Migrationsverket
Mittuniversitetet
Moderna museet
Myndigheten för arbetsmiljökunskap
Myndigheten för delaktighet
Myndigheten för digital förvaltning
Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Myndigheten för kulturanalys
Myndigheten för press, radio och tv
Myndigheten för psykologiskt försvar (myndigheten startade 2022-01-01)
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Myndigheten för stöd till trossamfund
Myndigheten för tillgängliga medier

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Myndigheten för vård- och omsorgsanalys
Myndigheten för yrkeshögskolan
Mälardalens universitet (myndigheten bytte namn 2022-01-01 från Mälardalens högskola)

N

Nationalmuseum
Naturhistoriska riksmuseet
Naturvårdsverket
Nordiska Afrikainstitutet
Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

P

Patent- och registreringsverket
Pensionsmyndigheten
Polarforskningssekretariatet
Polismyndigheten
Post- och telestyrelsen

R

Regeringskansliet
Revisorsinspektionen
Riksantikvarieämbetet
Riksarkivet
Riksbankens grundfond
Riksdagens ombudsmän, JO
Riksdagsförvaltningen
Riksgäldskontoret
Riksrevisionen
Rymdstyrelsen
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Rättsmedicinalverket

S

Sameskolstyrelsen
Sametinget
Sjöfartsverket, affärsverk
Skatteverket
Skogsstyrelsen
Skolforskningsinstitutet
Socialstyrelsen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Spelinspektionen
Statens beredning för medicinsk och social utvärdering
Statens centrum för arkitektur och design
Statens energimyndighet
Statens fastighetsverk
Statens försvarshistoriska museer
Statens geotekniska institut
Statens haverikommission
Statens historiska museer
Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Statens institutionsstyrelse
Statens jordbruksverk
Statens konstråd
Statens kulturråd
Statens maritima och transporthistoriska museer
Statens medieråd
Statens museer för världskultur
Statens musikverk
Statens servicecenter
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Statens tjänstepensionsverk
Statens veterinärmedicinska anstalt
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Statistiska centralbyrån
Statskontoret
Stockholms konstnärliga högskola
Stockholms universitet
Strålsäkerhetsmyndigheten
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)
Svenska institutet
Svenska institutet för europapolitiska studier
Sveriges geologiska undersökning
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut
Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
Säkerhetspolisen (redovisas i begränsad omfattning)
Södertörns högskola

T

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Tillväxtverket
Totalförsvarets forskningsinstitut
Totalförsvarets plikt- och prövningsverk
Trafikanalys
Trafikverket
Transportstyrelsen
Tullverket

U

Umeå universitet
Universitets- och högskolerådet
Universitetskanslersämbetet
Upphandlingsmyndigheten
Uppsala universitet

V

Verket för innovationssystem
Vetenskapsrådet

Å

Åklagarmyndigheten

Ö

Örebro universitet

Överklagandenämnden för studiestöd

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna

Ekonomistyrningsverket
Drottninggatan 89
Box 45316
104 30 Stockholm
Tfn 08-690 43 00
www.esv.se